

ZOLNAI KLÁRA

A MAGYARORSZÁGI OLASZ NYOMTATVÁNYOK

(1699—1918)

CLARA ZOLNAI

BIBLIOGRAFIA DELLA LETTERATURA ITALIANA D'UNGHERIA

(1699—1918)

BUDAPEST

1932

ZOLNAI KLÁRA

A MAGYARORSZÁGI OLASZ
NYOMTATVÁNYOK

(1699—1918)

CLARA ZOLNAI

BIBLIOGRAFIA DELLA LETTERATURA
ITALIANA D'UNGHERIA

(1699—1918)

BUDAPEST

1932

*A bibliografiai rész különlenyomat a Magyar Könyvszemle
1932. évfolyamából.*

A szerző kiadása.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest. — Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

MUNKÁM megjelenése alkalmával őszinte köszönetet mondok mindazoknak, akik nekem ennek az egyébként teljességre igényt nem tartó műnek összeállításában tanácsaikkal, útbaigazításaikkal, vagy a gyűjteményeknek rendelkezésemre bocsátásával segítségemre voltak.

Elsősorban hálás köszönetet mondok professzoraimnak, Zambra Alajos, Eckhardt Sándor, Gerevich Tibor és Tagliavini Károly uraknak, akik úgy a tétel kiválasztásában, mint az anyaggyűjtésben állandóan segítségemre voltak.

Hálás köszönettel tartozom a fumei Biblioteca Civica igazgatójának és őrének, Pietro Pillepich, illetőleg Luigi Jelencich uraknak, továbbá Silvino Gigante úrnak, a R. Ginnasio Liceo igazgatójának; főtitisztelendő Luigi Maria Torcoletti úrnak, végül a Dalmartello-család tagjainak. Az ő jóindulatú segítségük nélkül munkám fumei része nem jöhetett volna létre.

A budapesti gyűjtemények használatának megkönnyítéseért hálás köszönetet mondok herceg Esterházy Pál úrnak, hogy szíves volt megadni az engedélyt a hercegi levéltár igen becses anyagának áttanulmányozására; továbbá Jakubovich Emil úrnak az Országos Széchényi-Könyvtár igazgatójának és Pasteiner Iván úrnak, a Pázmány-egyetem könyvtára igazgatójának, valamint Szinnyi József úrnak, a Magyar Tudományos Akadémia főkönyvtárnokának, akik a vezetésük alatt álló könyvtárak használatában a legnagyobb készséggel voltak segítségemre.

Őszinte köszönettel tartozom még az Orsz. Széchényi-Könyvtár tisztviselőinek, akik kutatásaimban mindenkor a legnagyobb szívességgel támogattak.

Végül hálás köszönetet mondok Hóman Bálint úrnak, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatójának és Rédey Tivadar úrnak, a Magyar Könyvszemle szerkesztőjének, akik lehetővé tették számomra, hogy a bibliografia mint a Magyar Könyvszemle különlenyomata lásson napvilágot. Ha munkám valami eredményt ér el, azt ennek a sok helyről jövő, mindig jóindulatú támogatásnak köszönhetem.

Az IMMÁR évezredes olasz-magyar kapcsolatoknak egy jelentős, de eddig vajmi kevés figyelemre méltatott fejezete a magyarországi olasz irodalom: kezdetei a Zsigmond király uralkodásának második felében virágzó magyar korai renaissancera mennek vissza, hatalmas lendületet azonban Mátyás uralkodása alatt vett. Mátyás budai könyvtára éppen úgy, mint főuraink és főpapjaink gyűjteményei az olasz irodalmi gondolat hatása alatt jöttek létre. Általánossá, átfogóvá ezt a hatást a könyvnyomtatás elterjedése tette s Magyarország a könyvnyomtatás mesterségének elsajátítását is olasz hatásnak köszönhet; az első magyar könyvnyomtató, HESS András, Itáliából hozta magával a könyvnyomtatás művészetét és technikai eszközeit is. A XV. század végén és a XVI. század elején Velence készíti Magyarország számára az akkor irodalmi szempontból egyedül fontos egyházi nyomtatványokat.

A mohácsi vész és a török fenyegető előnyomulása, amely a magyar sorsot Nyugat-Európa égető kérdésévé tette, állandó érdeklődést támasztott Itáliában a magyarországi török háborúk fordulatai iránt. Ennek az érdeklődésnek szinte két évszázadon át visszhangja van az olasz irodalomban, amit az APPONYI Sándornak *Hungarica*-gyűjteményében foglalt nagyszámú XVI—XVII. századi magyar vonatkozású olasz mű is beszédesen igazol.

Irodalmunkban az olasz hatás ZRINYI Miklóstól kezdve minden korszakban kimutatható. De ezen közvetett hatáson kívül, egyrészt a katolikus szellemű olasz barokk műveltség magyarországi befolyása révén (olasz építészek és művészek magyarországi működése, magyar ifjak padovai és bolognai iskoláztatása, a római német-magyar papnevelőház), másrészt mert Fiuménak hozzánk csatolásával Magyarország bár csekélyszámú, de különleges magas műveltséggel bíró olasz nemzetiségű állampolgárokat nyert, a XVIII. század elejétől kezdve kifejlődött nálunk egy sajátos magyarországi olasz irodalom is. Kiegészíti ez azt a nagy irodalmat, melyet az olasz-magyar kapcsolatok évszázados multjuk hatásaként kifejlesztettek.

A magyarországi olasz nyomtatványok létezéséről eddig is tudott az irodalomtörténet. De hiányzott ennek a fontos művelődéstörténeti tényezőnek pontos lemérése és pozitív adatokkal való alátámasztása. Csak egy — lehetőleg teljes — bibliografiai összeállítás tárhatná elénk a magyarországi olasznyelvű kultúra kereteit és belső képét. Valamint a bécsi franciás műveltség föl kutatására most már van megbízható alapunk ORAVETZ Vera bibliografiájában¹ és valamint a magyarországi francia nyomtatványok bibliografiai összegyűjtése is mindinkább esedékessé válik:² úgy szolgálhat majd kiindulási alapul a magyarországi olasz hatás szintetikus megírásához a Magyarországon megjelent olasz nyomdatermékek könyvészeti számbavétele és leírása.

Erre az alapvető és adatgyűjtő feladatra szeretnék vállalkozni az alábbiakban. Sajnos számolnom kell azzal a körülménnyel, hogy Csonka-Magyarország az elvesztett országrészek könyvtári anyagát nem tudja hiánytalanul nyújtani. Fiuméről sem lehet teljes képünk; bár a SZÉCHÉNYI-könyvtárban igen sok Fiumében ma hiányzó, (de ott kiadott) munka van. Az itt következő bibliografia anyagát főként a Magyar Nemzeti Múzeum SZÉCHÉNYI könyvtárának, valamint a fiumei Biblioteca Civica-nak meglévő példányai alapján állítottam össze. Felvettem még Fiumében a R. Ginnasio Liceo Dante Alighieri-könyvtárában, mely a valamikor Magyar Állami Főgimnázium és Állami Felsőbbtanintézet könyveinek egyesített gyűjteményét alkotja, továbbá a HROMATKA-féle könyvkiadó könyvkereskedésben, és a DALMARTELLO családnál — Fiumében még sok családnál lehetne gyűjteni — található könyveket. Ezeknek közlöm — amennyiben leltározva vannak — a könyvtári jelzését és a példány alapján megállapítható formátumot és terjedelmet. Hasonlóképp járok el a herceg ESTERHÁZY család levéltárában átnézett operai szövegkönyvekkel. A más könyvárakból, illetőleg címjegyzékeikből, vagy már megjelent bibliográfiákból vett könyveknél — amennyiben ezek nem lehettek kezemben — közlöm a forrásokat s az ott adott lapszámot és formátumot zárójelben és az esetleges jelzetet. A könyveket az egyes évek

¹ V. ö. ORAVETZ Vera: *Les impressions françaises de Vienne*. Szeged, 1930. V. ö. még ECKHARDT Sándor: *Napkelet*, 1930, 1992. lap.

² V. ö. JEZERNICZKY Margit: *Les impressions françaises de Hongrie*, Szeged, sajtó alatt.

keretén belül szerző vagy címszó szerinti betűrendben vettem föl a bibliografiába. A címszó, alak, lapszámozás, stb. meghatározásánál a SZÉCHÉNYI-könyvtárban használatos elveket követem. A bibliografia végén közlöm az adatgyűjtés céljából átnézett gyűjtemények sorát, azokat is, ahol kutatásom eredménytelen maradt.

Ne várjunk e nyomtatványoktól valami nagy irodalmi értéket. Magyarországon jelentékeny *olasz* irodalomról nem beszélhetünk. De ez a negatívum is egyik eredménye dolgozatomnak.

Mátyás korából, valamint a XVI. századi erdélyi udvar olasz kultúrája¹ idejéből nem maradt nyomtatott emlékünks. Csak a XVII. század végén bukkan fel az első Magyarországon nyomtatott mű, ez is csupán térkép VISCONTIÓTÓL, Erdély térképe (1699). Mária Terézia olasz kapcsolatait sem visszhangozza sok magyarországi olasz nyomtatvány, noha Bécsben akkor bővében vannak az olasznyelvű sajtótermékek. A magyar-olasz vonatkozású dolgokat is inkább az osztrák fővárosban adják ki. Enemű nyomtatványaink tehát nem a nálunk egyébként *ható* olasz szellem termékei. Azt mondhatnók, a magyarországi olasz nyomtatványok felvirágzását, az olasz-magyar politikai kapcsolatoktól jóformán független két tényező adja. Egyik az olasz opera hazánkban való szereplése, melyhez nem kellett különösebb rokonérzés, — a kordivat s főként Bécs közelsége hozta hozzánk, — a másik pedig Fiuménak Magyarországhoz való csatolása, melyet viszont Fiume és Magyarország közös érdeke teremtett meg. E két tényező lesz döntő e nyomtatványok természetére. Ami ezeken kívül keletkezik, az elenyészően csekélyszámú s olasz szellemi hatásnak nem tudható be.

Az olasz színészek már a XVI. században bejárják Európa országait, — hozzánk a XVIII. század negyvenes éveiben a magyar barokkultúra virágzása idején jutnak el.² Pozsonyban, majd Eszterházában játszanak s előadandó operáik szöveggönyveit ki is nyomják Pozsonyban és Sopronban. Ezek tehát legnagyobbbrészt az olasz félszigeten kiadott művek újranyomásai, leszámítva a néhány HAYDN-tól megzenésített dalművet, melyek ebben a formájukban Magyar-

¹ V. ö. Eugenio KASTNER: Cultura italiana alla corte transilvana nel secolo XVI, Corvina, 1922.

² V. ö. Heppner Antal: A pozsonyi német színészet története a XVIII. században. Pozsony, 1910.

országon nyomattak először. Bár e kiadványok magukon viselik a magyar érdeklődés nyomait — főuraink támogatása a forrásuk —, oly mértékben még sem hatott az olasz opera, hogy rajta kívül egyéb nyomtatvány is keletkezett volna olasz nyelven. Az a néhány XVIII. századbéli példány csupán a nálunk élő «maestro»-k, «padre maestro»-k irodalmi próbálgatásai.

Fiumét 1779-ben csatolja Mária Terézia hazánkhoz. Ott kifejlik egy kisméretű helyi irodalom, mely kétségtelenül a Magyarországhoz tartozásban bírja életető elemét. Hiszen az idetartozás időszakaiban a vár os békét, nyugalmat, kereskedelmi és szellemi fellendülést élvezett. Az a tény, hogy a különböző megszállások alatt — francia, angol, osztrák: 1809-től 1822-ig, majd horvát: 1848-tól 1867-ig — Fiumében az olasz nyomtatványok száma csökken, csak előbbi állításunk mellett szól. Ezzel párhuzamosan itthon is, az előző század szórványosan jelentkező olasz könyvnyomtatása — most az operaszövegkönyveken kívüli irodalmat értve — fokozódik, de majdnem kizárólag Fiumével kapcsolatos.

Ilyenformán bibliografiánk anyaga két nagyobb csoportba foglalható. Ezek egyike a *hazai, tizennyolcadik századi*: a természetes olasz törekvéseket tükröző kiadványok, melyek felölelik az operaszövegkönyveket, néhány alkalmi verset, prédikációt és fordítást. A másik — s ez a nagyobbik csoport — a *tizenkilencedik századi fiumei* nyomtatványok s az ezt kísérő hazai anyag. Fiume hivatalos nyelve az idetartozás ideje alatt magyar és olasz, — az államtól támogatott kiadványok legnagyobb része kétnyelvű, a magyar szöveg mellett párhuzamosan ott van az olasz —, *irodalmi* nyelve főként az olasz. Ezen a nyelven, színes tarkaságban, apró keretekben mozogva, megjelenik többé-kevésbé minden irodalmi műfaj. A város exponált helyzete, a magyar kormánytól irányított szellemi élet — Fiume írói többnyire az állami tanárokból kerülnek ki — megtermi a maga kis irodalmi levegőjét, sőt az életszükségletet jelentő patriotizmus olyan helyi irodalmat teremt ott, melyet hiába keresnénk önállóságát kevésbé féltő más városban. Neki a sajtó fegyver jogai védelmére és eszköz további fejlődésére. És ezt teljes mértékben ki is használja érzelmeinek kifejezésében, három nyelv állván rendelkezésére. A nagy olasz irodalom újranyomtatása kevés Fiumében, mert az olasz irodalom termékei Itáliából akadálytalanul juthattak el egész Magyarországba.

A Fiumén kívüli XIX. századi hazai olasz nyomtatványok nem alkotnak ilyen egységes csoportot. Alkalmi közlemények, ABC-k, tankönyvek, néhány költemény, fordítás és propagandacikk, továbbá rendeletek és törvénycikkek, melyek megjelenését Fiume állami hovatartozandósága tette szükségessé.

Helyi megoszlás.

Vizsgáljuk meg bibliografiánk anyagát városok szerint.

Nagyobb csoportot alkotó olasz nyomtatványt csupán négy városban találunk, azokban, melyekhez keletkezésük előbb említett körülményei fűződnek.

Nagyszombaton mindössze két darabunk van, időben igen nagy távolságban egymástól. Ha a VISCONTI-féle térkép (1699) elszigetelt jelenség is, viszont az 1770-ben ODONEL Károly grófnak, Erdély katonai főparancsnokának ajánlott opera bizonyára nem lehetett abban a korban egyedül álló a nagyszombati színház műsorában, azonban kutatásunk ott nem terjedhetett tovább.

A XVIII. században a magyar szellemi élet a nyugati, osztrák határhoz közel alkot központokat. Olasz nyomtatványaink is, mint többi nyomdatermékünk, e korban nagyobb számmal a nyugati városokban találhatók.

Míg *Nagyszombaton* csak két alkalmi nyomtatványt mutat fel (1739, 1801), addig *Pozsony*ból, — mint a kultúra egyik vezető központjából — a Mária Terézia koronázását követő évtől kezdve az olasz opera szereplésével kapcsolatosan 13 darabunk van (1741—1770).

Sopron folytatja az operák kiadását; számszerint 35 drb. készült az ottani Siess-nyomdában (1768—1791). De többé-kevésbé ide tartozónak tekinthető a még 12 darab Eszterházián előadott, helynév nélkül megjelent zenedráma, noha a «Canterina» példája (1767) — melyet Pozsonyban nyomtattak — nem egészen erősíti meg e feltevésünket. A csak Váli Bélánál említett 17 operaszöveget is közölje szerint Pozsonyban, illetőleg Sopronban nyomták. Még *Sátoralja-újhely* egyetlen olasz nyomtatványa is az Eszterházyak ismert olasz kapcsolatait jelzi.

Fiume, mintegy 700 könyv- és aprónyomtatvánnyal valamint 41 hírlappal és folyóirattal (1781—1918), bibliografiánk leg-

nagyobb részét teszi ki. Az idekapcsolás első éveinek szórványos nyomdatermése csak a XIX. század harmincas éveiben ölt fokozottabb mértéket, az olasz opera ottani kedveltségével, — míg 1867-től rohamosan emelkedik, Fiume általános szellemi és kereskedelmi fejlődése következtében.

A *Zágrábban* eddig számbavett könyvek csekély száma (1781-től kezdve) azt a föltevést engedi meg, hogy ott még lehetne kutatni olasz szöveg után.

Buda és Pest — az egyetlen XVIII. századi budai tankönyvét leszámítva — csak a XIX. és a XX. században termel olasz kiadványokat, jelölül annak, hogy a tizennyolcadik században a szellemi élet központja még nem a mai főváros, és a Fiumével kapcsolatos magyarországi olasz irodalom csak a XIX. században vált időszakos. A Fiumében szükséges tankönyveket, a magyarságot olasz nyelvtanulásra serkentő nyelvtanokat, a hivatalos nyomtatványokat, néhány propagandacikket vagy az azt szolgáló fordításokat nyújtja Budapest százötvennél több olasz műve.

Kassa (1808, 1809) — *Temesvár* (1834, 1914, 1915.) — *Eger* (1895, 1902) — *Győr* (1903) egy-két nyomtatványukkal nem jelentenek lényegesebb mozgalmat a magyarországi olasz könyvnyomtatásban.

Műfaji megoszlás.

a) *Színház*.¹

Időrendben a legkorábbi kiadványok az operaszövegek könyvek lévén, a színházzal kezdjük rövid áttekintésünket. A többi irodalmi műfajhoz viszonyítva ez van aránylag legnagyobb számban képviselve nyomtatványaink között.

Kevés azonban a zenétől elválasztott drámai irodalom, melyből csak néhány szerény kísérlet akad Fiumében. A XVIII. században a drámát az opera helyettesíti. Az olasz vándorszínészek, a *commedia dell'arte* mellett, a szomszéd országokban is divatosszá teszik az operát, mely e kornak látványossága és egyben drámája. Ekkor még egyaránt fontos a muzsika és a szöveg, mely igyekszik a dráma követelményeit megvalósítani, hogy önmagában zene nélkül is élvezhető legyen. A mi anyagunknak is legnagyobb része operaszöveg,

¹ V. ö. még: Évkönyvek, kalauzok, értesítők. 22. lap.

melyek nálunk azért látnak napvilágot, hogy az előadás alkalmával a közönség rendelkezésére álljanak (a legtöbb példány az abból az alkalomból szereplő énekes nevét is adja). Eleinte két nyelvű, olasz és német, majd az egyes jelenetek előtt német tartalommal bíró, s végül legnagyobb részben tisztán olasz nyelvű szövegeink vannak. Van olyan szöveggönyvünk is, melyet kétszer kiadnak (*Demetrio, La fedeltà premiata, Il finto pazzo per amore*). Tizennyolcadik századi operáink csaknem valamennyien névtelenül jelennek meg, ellenben néhánynak kivételével mindegyik feltünteti a zeneszerzőt.¹ Ebben a korban a zeneszerzők legszívesebben METASTASIÓT és GOLDONIT dolgozzák fel, természetes tehát, hogy a librettók egyrésze visszavezethető a kor e két ünnevelt írójára. Metastasio műveinek előadását hazánkban közvetlenebb okok is felidézik. Tudjuk, hogy Metastasio a bécsi udvar dédelgetett kedvence (1730-tól 1782-ig él ott),² így megértjük, hogy a pozsonyi új színházban³ előadandó darabot, Mária Teréziának ajánlva, a császári költőtől kölcsönzik. A lelkesedés iránta megvan később az eszterházai színpadon is, hol HAYDN zenéjével szólalt meg az olasz tragédiaíró szövege. METASTASIO az a szellem, mely pozsonyi közönségünket először hódítja meg az olasz zenedrámának. Pozsonyban az *Alessandro*-t 1741-ben, a *Demetrio*-t pedig kétszer, 1741 és 1760-ban adják ki.

Az Esterházy-levéltárban található *La Canterina* (1767) szintén a pozsonyi Landerer nyomdában készül, bár Haydn ezt Eszterházán⁴ komponálja az udvar mulattatására. Ezt ebben a formájában első nyomásnak tekinthetjük. A *La Contadina* (1768) annyiban érdekel bennünket, hogy azt Bécsben csak később, 1770-ben adják ki először, noha játszták már 1765-ben.

¹ Ezek figyelembevételével és Oscar George Theodore SONNECK: *Catalogue of opera librettos printed before 1800* (Washington 1914) c. munkája alapján sikerült a XVIII. századi szöveggönyvek nagy részénél a szövegíró megállapítanom. A bibliográfiában szögletes zárójellel jelzem az írókat, s egyben közlöm a nevezett szövegíróval és zeneszerzővel való első kiadásoknak helyét és idejét is Sonneck szerint.

² V. ö. ZAMBRA Alajos: *Metastasio «Poeta Cesareo» és a magyarországi iskoladráma a XVIII. század felében*, Egyetemes Philológiai Közlöny, 1919.

³ Az új színház lebontása után az előadásokat Heppner szerint a Schiessgraben-ben tartják. Az olasz címlap ezt érti *Sisgrom* alatt.

⁴ C. F. POHL: *Joseph Haydn II. Leipzig, 1882.* 37 l.

A darabok ajánlásaiból kiderül, hogy Mária Terézia, a Pálffy hercegek, illetve Batthyány grófok és az egész pozsonyi magyar nemesség szívesen látja az olasz művészeket, sőt a könyvek megjelenése is támogatásuknak köszönhető. Pozsonyban tizenegy opera kelt 1741—60 és 1767—70 közt.¹

A nagyszombati *La serva astuta* (A ravasz szolgáló, 1770), szerző nélkül — Livio Cinti előszavával — «különböző zeneszerző» muzsikájára készült rövid, tréfás komédia három szereplővel.

Sokkal több adatunk van az olasz színészek eszterházai szerepléséről.² Tudjuk, hogy a «fényes» Esterházy Miklós ragyogó udvarának ott külön színháza volt, ahol magas színvonalú operaelőadásokat tartanak a XVIII. század második felében. A színház híre európaivá nő, bécsi császári vendégek is látogatják. A herceg állandó zenekart foglalkoztatott itt, melynek egyetlen kötelessége a gondtalanul mulatozó társaságnak a kor legjobb muzsikáját szolgáltatni. Itt már a vígopera járja, Metastasio csillaga különben is hanyatlóban van a század második felében; néhány zenedrámát, köztük METASTASIO, *Didone*-ját (1784) leszámítva, dramma giocoso-t, dramma eroicomico-t játszanak a zenés boházatok, tréfák mellett. A szövegírók közül emeljük ki a termékeny melodráma-költőt, Giovanni BERTATI-t (1735—1815), ki főként Cimarosa és Anfossinak dolgozik, s kinek Eszterházán játszott hét műve maradt reánk. Figyelmet érdemel még Giambattista LORENZO, az olasz opera buffa XVIII. századi képviselője.

De ennek a színháznak a fényét a nagy zeneszerző Haydn adja, ki hazánkban tartózkodásából annyi ihletet merített s aki egyházi zenekölteményei mellett több operáját szerzette Eszterházán, úgyhogy ezek a kiadványok ebben a formájukban első nyomások. Ide tartoznak a *Lo speziale* (A gyógyszerész, 1768), a *Le pescatrici* (A halásznők, 1770), a METASTASIO-féle *L'isola disabitata* (Lakatlan sziget, 1779), továbbá az új színházban játszott *La fedeltà premiata* (A megjutalmazott hűség, 1780, 1782),³ a PORTA *Orlando Pala-*

¹ HEPPNER az 1760—67 és 1785—88 közti évekből is említ olasz operaelőadásokat, feltehető tehát, hogy akkor is készültek szöveggényvek.

² Az 1768—1790 közti évekből a Széchenyi-könyvtár 13, az Esterházy-levéltár 28 db. operaszöveggényvet őriz.

³ 1780-ban olasz és német szöveggel, 1782-ben csak olasz szöveggel jelent meg.

dino-ja (1782) és az *Armida* (1784), mely csak POHL nyomán szerepel bibliografiánkban.¹⁻²

Budán és Pesten három szövegkönyvet adnak ki, mutatva, hogy itt is megfordultak olasz színészek: az *Idomeneo*-t, amely 1803-ban jelent meg, és egy magán akadémiában került színre, meg Felice ROMANI-nak évnélküli *Norma*-ját és *Lucrecia Borgia*-ját.

Pietro ANGELIS kassai *Rappresentazione*-ja (1809) kis alkalmi darab Andrassy Károly gróf névnapijára, melyet gyermekei adnak elő.

* * *

Természetes, hogy az olasz színpad állandó otthonra Fiumében talált. Az idetartozó 42 színdarab között 37 opera van: víg és komoly opera, melodráma, lírai tragédia, karének, ballett, továbbá két történelmi dráma és három vígjáték.³ Az 1783-ból való, zsidányi Almásy Pálnak ajánlott, vígopera mutatja, hogy Fiumében is játszottak már a XVIII. században operát, noha ezenkívül csupán egy darab maradt még fenn ebből az időből (1786).

A fiumei opera fénykora 1833-tól 1849-ig tehető. Ez időből 33 szövegkönyv maradt fenn. Az addig *nobile* (nemes)-ként szereplő színház 1838-tól *civico* (városi) elnevezést kap a címlapokon.

Valamennyi opera olaszországi eredetű, csupán egy francia átvétel van köztük (SCRIBE e DELAVIGNE, 1842), s valószínű, hogy valamennyi újranyomás. Az olasz szövegkönyvről közlül Jacopo FERRETTI vígoperát, Gaetano ROSSI melodramát, Emanuele BIDERÁ lírai tragédiát ír, hogy a népszerűbbekről szóljunk. De legtöbbet játsszák Felice ROMANI műveit, melyek a zenedramát classicista irányban ismét művészi színvonalra emelik, s melyeknek varázsát Donizetti, de főként Bellini zenéje adja meg. Romani

¹ POHL id. m.

² Azoknak a nyomtatványoknak, amelyekről VÁLI Béla (A magyar színpad története, Bpest, 1887, 56—57. l.) azt mondja, hogy részint közönyvtárakban, részint saját gyűjteményében találhatók, egy részét nem sikerült sem az Operaház, sem a Nemzeti Színház könyvtárában megtalálnom, s így KASTNER Jenő bibliográfiája alapján az «évnélküliek» közt közlöm őket.

³ A fiumei legrégibb színház történetéről FEST Aladár értekezik a *Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Clubs* (Bollettino)... 1901-es évfolyamában, az iskolai színelőadásokról pedig az 1901-i Főgimnáziumi Értesítőben. V. ö. még S. *Gigante* cikkét a *Bollettino*...-ban 1912.

(1788—1865) irodalmi értéket akar adni a librettónak, gyors cselekvény, lírai hév, harmonikus verselés jellemzi műveit.¹

Szóljunk néhány szót a sokkal későbbi keletű két fiumei történeti drámáról. Enrico VERARDINI helyi vonatkozású tárgyat dolgoz fel a XVII. századból: Pietro Paradisonak 1691-ben történt öngyilkosságáról (1871). SCHITTAR *Il bastardo di Hunyad* (Hunyad törvénytelen fia) című drámájában (1889) a fiumei várnagy szép lányának legendás szerelmét Corvin Jánoshoz dolgozza fel. A címlapon Petőfi «Szabadság szerelem...» jelmondatának olasz fordítása is idézve van. Magyar témák szüremkednek be az olasz irodalomba...

MOHOVICH (1879), PAUSI (1883) és RICCORTI (1902) darabjai a társas életet tükröző könnyű fajsúlyú vígjátékok.

b) *Költemények.*

A színpadi nyomtatványnál sokkal kevesebb könyvészetünkben a költeményanyag. Ami van, az is főként alkalmi vers, egy-egy politikai vagy társadalmi előkelőség üdvözlésére, melyet kevésbé a hivatottság, mint az udvariasság diktál. A fiumei kis poétagárda sem termel valami nagyobb költeménysorozatot, csupán egy-egy kötetet ad ki önállóan, többi szerzeményük a folyóiratok, esetleg évkönyvek stb. lapjain lát napvilágot. A hazafias érzés és a napi hangulat kifejezése mellett ritkán kicsendül a természet: a tenger csodálata. Van továbbá néhány újranyomása is olaszországi költőknek.

Alkalmi költeményt találunk már az 1767-ből való *Trattenimenti*... bevezetésében, ahol ZENERE mester Pálffy Antónia hercegnő esküvője alkalmával dicsérő *egloga*-t ír. Zágrábi első ilyenmű nyomtatványunk hasonlóképp alkalmi vers: az Antonio HOFFMANN-féle *Rime*... (1781); Mária Terézia halálakor készült gyászdalokat és szonetteket tartalmaz.

HOFFMANN másik költeményes füzetét, a *Componimenti*...-t (1783), Esterházy Ferenc grófnak horvát báni beiktatására írja és a zágrábi püspöknek ajánlja. Az első szonettben elsiratja az új bán elődjét, Nádasdy grófot, míg a következőkben Esterházy, Széchenyi, továbbá Gallyuff püspök érkezésének örövendez.

¹ 1849 után nincs több opera szöveggönyv, noha az 1865-ben élt *Giornale* hetilap élénk operaelőadásokról számol be. 1867ben adják még ki BONMARTINJNEK Pannonia és Fiuméről szóló allegorikus daljátékát.

A tokaji görög pap, Polizoj CONDU, Esterházy József gróf zempléni beiktatása örömére ír szonettet (1799). A kassai, Pietro ANGELIS-féle, *Per festeggiare il giorno...* (1808) című *saggio* gróf Andrásyné Batthyani Szerafin grófnő névünnepeére ajánl a «filosófiai levelek»-en kívül terzinákat, szonetteket «csupán egyetlen hölgy számára» (4. l.). E könyv mindössze hatvan példányban készült a jóbarátok számára ajándékolva a «festő, rögtönző költő» szerzőtől, ki mint a grófnő gyermekeinek nevelője nevezi meg magát.

Fiume az alkalmi versek egész sorát termeli, mindenkit üdvözlől, mindent megünnepel. Ilyenek: a *Relazione e raccolta...* (1819), mely a zenggi püspök papi jubileumáról számol be, és a *La reincorporazione di Fiume...* (1823), mely művek vegyesen adnak verset és prózát (latin, francia és horvát nyelvűt is, az olaszon kívül). Ez utóbbi Fiuménak hazánkhoz visszakapcsolását ünnepeelve, jellemzőn mondja: «...l'essere Fiume incorporato...», azaz: Magyarországhoz kapcsolva lenni s ennek előnyeit érezni, egyet jelent. Lelkesen énekli, hogy mindenki örvendezzen szívében:

Or che tornati siamo
Al regno d'Ungheria,
Ognuno lieto sia,
E giubbili nel cor. (Pag. 50.)

A következő évekből több üdvözlő versünk van: Dorottya főhercegnőhöz és férjéhez, Józsefnádorhoz a leghívebb Fiume városától (1827), Adamich Andrásához (1828), egyesületekhez stb. (1844).

Alkalmi költemény a temesvári egyetlen irodalmi értékű nyomtatvány, a *Carme* (1834), üdvözlő dal Klapka Teréz és Sprung Antal esküvőjére.

Ismét fiumei a *Compendiosa relazione...* (1837) ódája, amely köszönetet mond az uralkodónak az új kormányzó (nemeskéri Kiss Pál) elküldéseért, továbbá a G. S. *Imeneo*-ja (1843), mely Medanich Ignáchoz s menyasszonyához szól virágos nyelven. Humor szólal meg Antonio FULVI *Il vita-metro*-jából, (1859), a városi bajok felett csúfolódó versikékből. Nicolo GRADI az *Il poeta ed il genio della terra...* című (1864), vagyis a költőről és a föld geniuszáról írott 3 énekes művében — Dalmazia ifjainak ajánlva — a költő vívódását festi, kinek a föld génusza csak úgy akarja teljesíteni kérését, ha előbb a halhatatlan lángot eloltja szívében.

A kiegyezés után már több a szerzővel jelzett költemény, de

természetesen csak Fiumében. A magyar fiumei hangulatú Antonio FONDA *versei* év nélkül jelentek meg (a szerző 1852-ben született),¹ a magyar történelem alakjai (Nagy Lajos) s a környezet ihlette szonettjeivel és egyéb költeményeivel. Az *A Giovanni Ciotta* (1872) a város nagyrabecsült polgármesteréhez szól, többek közt így:

Apportator di lacrimata pace
Dai Carpati qui sceso angel, che nome
Giustizia avea . . .

(Hőn óhajtott békét hozva, a Kárpátokról angyal szálla le; igazság a neve...) Paolo MATCOVICH két sorozata, a *Passato* ... (Múlt és jövő, 1875) és az «*Ore d'ozio*» (Szünórák, 1887) I. Ferenc Józsefet ünnepli, Victor Hugo-t idézi, Dante-ra és Petrarcára emlékezik, de Szerbiához is szól.

A fiumei nyelvjárásnak is megvannak a költői.

Az ifjan elhunyt Mario SCHITTAR (1866—1890) *El trionfo*... (Szent Mihály diadala, 1888) kötetében (melynek második részét 1913-ban újra kiadják) egyszerű, közvetlen hangon önti ki érzelmeit a tájszóval, mert «az is édes és kifejező», mondja előszavában. Oscarre RUSSI *Cativerie*... című szonettjei (1907) szintén nyelvjáráspan íródnak, valamint CAVALIERE DI GARBO (ki nem más, mint Gino Antony) *Sonetti fiumani*-ja (Fiumei szonettek, 1908), melyek tele vannak városa iránti lelkesedéssel, erősen hangsúlyozva: «szabad vagyonok és fiumei».

G. SENIZZA elegikus hangulatú *Musa novembriaca* (Novemberi múzsa, 1894) kötete, — a Neri Szent Fülöp tiszteletére írt prózával egyes versgyűjtemény (1895) — a verista STECCHETTI szellemében éneklő, AURORA D'ARCANO álnév mögé rejtőző, írónak *Alma veritá*-ja (1904) — továbbá Pietro PILLEPICH *A Fiume e al mare* (Fiuméhez és a tengerhez, 1909) és *Per il monumento*... (a Segantini-emlék számára, év nélkül) írt költeményei, valamint Ferdinando PASOTTI-nak Ausztriát dicsőítő *Canzoniere*-je (1910), s végül V. Host két alkalmi dala (1912, 1917) a fiumei irodalom egy-egy állomásai,

¹ V. ö. KÖRÖSI Sándor - id. SZINNYEI József: Fiume irodalma (Magyarország vármegyéi és városai, Budapest [1900]).

melyek ha nem tekintenek is túl a helyi hazafiság látókörén, érdekes kisugárzásai az ott élő olasz, horvát, magyar és osztrák léleknek, melyek mindegyike külön-külön sajátjának tekinti ezt a várost, s ha a költészet történetében jelentékeny helyet nem foglalnak is el, a történettudósnak — hiányos adataik dacára — bő anyagot szolgáltatnak.

A fokozódó olasz érzelem nyilvánulása az *I canti della patria*, 1848—1918 (hazafias dalok) második kiadása, mely az «Unita Italia» harcosainak költőit nyomja újra, köztük Goffredo Mamelinek (ki Velence védelmében 1848-ban hősi halált halt) híres *Hymnus*-át (*Fratelli d'Italia*, 1847), továbbá Luigi Mercantininek (1821—1872) «Garibaldi-hymnus»-át (*Si scopron le tombe, si levano i morti*, 1859), melyet Alessio Olivieri zenésített meg. E kiadványban szerepel még a *Marseillaise* olasz fordítása is.

c) Regény, novella.

E műfajnak még Fiumében is alig akad képviselője. Itt, ahol az irodalom javarészen a politikai események visszhangja, az író nem tud beléhelyezkedni egy lassúbb ritmusú műfajba. Csak a XIX. század utolsó, nyugalmasabb évtizedeiben találunk néhány novella-kötetet és regényt.

Az 1871-ben kiadott *Mosaico...*-t, Giocondo Buonalana (alkalmasint álnév) vezeti be, vidám elbeszéléseket, adomákákat, szójátékokat stb.-t tartalmaz. Pasquale DEPOLI könyve (*La vendetta di Elisa*, Elisa bosszúja, 1885): tragikus szerelmi történet az olasz életből.

Körösi Sándor feljebb idézett cikkében Erminia CASSIO-BURE-nak két regényét is említi (ezeket az átnézett gyűjteményekben nem találtam): *Vite infrante* (1889) és *Cuor di donna* (1889). Carlo Schlemmer *Vittime d'amore* (A szerelem áldozatai, 1890) című kötete megható történetkéket ad «eredeti elbeszélések» címen. Soroljuk ide Antonio GROSSICH *Viaggio...* (1896) című útleírását is, mely Rudolf trónörökös özvegyének, Stefánia királyi hercegnőnek szentföldi utazását tárgyalja, s melyet regényszerűvé tesz az író közvetlen átélése, aki finom képét rajzolja a kereszténység szent helyének, beleszöve vallási meggyőződését, életfilozófiáját a királyi utazás keretébe.

A Mohovich-nyomda 1899-ben *Nuova Biblioteca Romantica* címmel regénysorozatot kezd kiadni. Egyetlen számot találtam

belőle: Alexis BOUVIER *Bel Muso*-ját, (1899). Antonio BATTARA, Firenzében kiadott, de Fiumében nyomott, *Mezzetinte* című (1900) novelláiban erős kézzel fest tragikus életképeket.

Giuseppe VASSILICHNEK *Elisabetta de Frangipani*-ról szóló regénye (1905) rövid kis sorozatunk legértékesebb része. Borongós hangon emel emléket Tersatto büszke volt urainak, «igaz történet»-be foglalva a Frangepánokról szóló legendás meséket, melyek a fiumei nép képzeletét állandóan foglalkoztatták.

d) Fordítások.

Hogy fiumei olasz testvéreinket mennyire érdekelte a magyar irodalom, mutatja a számos fordítás, mely XIX. századi legnagyobb íróinkat és költőinket szólaltatja meg Dante «tájnnyelvén», igyekezve eredeti értéküket maradék nélkül visszaadni.

A franciából, németből és horvátból készült fordítások (1786, 1809, 1858, 1861, 1868, 1877, 1880, 1890) mellett a fiumei tanárság — Sirola, Gelletich, Czink stb. — szebbnél-szebb fordításban adja ki Jókai (1872, 1882, 1883, 1890, 1891, 1901), Gyulai Pál (1891), Petőfi (1903, 1911), Tompa, Szász Károly (1903), Arany (1904, 1914), Zrínyi (1907), Herczeg Ferenc (1908) és Vörösmarty (1911) munkáit.¹ Ezeket kiegészítik Gigante szerencsés magyar népdal-átültetései (1910).

Pesten készült a *Szózat* (1861) s a *János vitéz* (1908) fordítása, s még néhány prózai műé, a magyarországi vasút tervéről (1836), továbbá a zsidók emancipációjáról szóló Eötvös-féle cikké (1842).

Megjegyezzük, hogy a *Postakönyvek* (1900—1906) is rejtegetnek akkori íróinkból olasz fordításokat.

e) Tudományos irodalom.

A versek és regények mellett a tudományos irodalom érdekesebb és változatosabb. Főként Fiume foglalkozik minden kérdéssel, kiváltképpen ami városát érinti.

A történetírást MOHOVICH indítja meg. *Fiume*-jében (1869), mint szemtanú akarja megörökíteni az 1867. és 68. éveknek mozgalmas eseményeit, «szigorúan tartva magát az igazsághoz». Munkája címe tulajdonképpen «Fiume Magyarországhoz való vissza-

¹ V. ö. GULYÁS Pál: Magyar szépirodalom idegen nyelven. 1915.

csatolásának története» akart lenni, amint az előszóban meg is jegyzi. — Stefano SKURLA Zágrábban, 1876-ban adja ki feljegyzéseit Ragusáról I. Ferenc József látogatása alkalmából, néhány üdvözlőverset is tolmácsolva. — Vincenzo TOMSICH *Notizie*-jében, azaz történeti tudósításaiban (1886), a Krisztus előtti időktől egészen saját koráig közli a fiumei eseményeket, hivatkozva mint forrásokra Giuseppe Politei-re és Koblerre is.

Tudományos értékű KOBLERnek *Memorie...* (Emlékek Fiume történetéből, 1896) című munkája, mely a szerző halála után jelent meg a város jóvoltából. Kobler könyve beható történeti tanulmányok alapján készült és felölel minden forrást Fiume történetére vonatkozólag. A mű keletkezésének indítéka a 40-es évek általános kívánsága Fiume történetének megismerésére azon célból, hogy eredetének és önkormányzatának fejlődése hitelesen megállapíttassék a horvát-szlovén állásponttal szemben.

GUSTAVO MASSONERI 48-as honvédkapitány a szabadságharc történetét írja meg (*Cenni*, 1898), emléket akarván emelni azoknak az olaszoknak, kik önfeláldozóan harcoltak Magyarország szabadságáért. — GELLETICH könyvét Fiume önkormányzatáról (1901) politikai jellege dacára is itt említjük meg, mert sok adatot tartalmaz a város történetére vonatkozólag. — VASSILICH (1906) és SUSMEL (1917) hasonlóképp Fiuméről írnak.

Silvino GIGANTE több munkájával szolgáltat értékes adatokat Fiume történetéhez (1904, 1913, 1915). Ezek közt a *Fiume nel quattrocento* (Fiume a XV. században) a város multjából ad megkapó képeket, melyeket Riccardo Gigante illusztrációi tesznek még hangulatossabbá. Silvino Gigante a *Bullettino della deputazione fiumana di storia patria*-ban közölt cikkeivel is hozzájárul (1910, 1912, 1913, 1918) a fiumei történetíráshoz.

GRESITS felolvasásában (1874) Dedk Ferencet rajzolja biztos kézzel, Magyarország politikai fejlődését is áttekintve 1790-től, s összehasonlítja a haza bölcsének egyéniségét Guizot-nak Washingtonról adott jellemzésével. — Ermanno NACINOVICH Mattia Flacio Illiricot, a protestantizmus illir származású nagy védőjét ismerteti (1886), míg Ernesto NACINOVICH 1892-ben kiadott munkájában a Scampicchio család történetét vezeti le. — FRANGINI Budapesten adja ki apró életrajzait nálunk munkálkodó honfitársairól (*Italiani in Budapest*, 1902).

A helytörténet és irodalomtörténet mesgyéjén áll TUCHTAN és MIRTNER könyvecskéje (1911), a fiumei utcák neveivel kapcsolatban rövid ismertetéseket adva olasz és magyar írókról, művészekről stbről; itt találjuk a «Talpra magyar» néhány sorát Petrucelli fordításában.

Az olasz irodalom örök értékeivel foglalkozik Rossi *Petrarca*-ja (1904) és Pasquale DEPOLI *De Amicis*-e (1908). Ez utóbbi kiemeli De Amicis szeretetét az ifjúság iránt. — Helyi irodalomtörténeti kutatást végez TORCOLETTI a fiumei írókról írott munkájában (1911). Ismerteti a XVII. és XVIII. századi jezsuita atyák életrajzát és irodalmi munkásságát is.

Nyelvészeti tanulmányokat írnak BERGHOFFER (1886, 1894), KÖRÖSI (1892), Pietro ZAMBRA (1888), Guido DEPOLI (a *Vedetta* folyóirat 1906. évf.-ban) és Attilio DEPOLI (a *Bullettino* ... 1913. évi számában).

Zeneesztétikai téren mozog SCHLEMMERnek Liszt Ferenc százados évfordulója alkalmával (1911) megjelent illusztrációs könyve, melyben a nagy zeneszerzőnek néhány kézírását is bemutatja hasonmásban.

Természettudománnyal foglalkoznak MATCOVICH (1877) — MATISZ (1897, 1899) — MEICHSNER (1901), kik a Quarnero növényzetét s halvilágát ismertetik. — A fiumei természettudományi klub közleményei, amelynek csak V. és VI. évfolyamát vehettük fel könyvészetünkbe, (*Mitteilungen* ... *Bollettino*, 1900—901) a szakcikkekén kívül irodalmi és műtörténeti kérdéseket is felvetnek. Itt találjuk FEST Aladárnak Fiume legrégibb színpadi előadásairól szóló adatait (6. évf.). Fest kiemeli a jezsuiták nagy szerepét a kezdeményezés terén (ez általános jelenség más országban is), s az előadások nagy látogatottságát. Sorozatos mű keretében jelennek meg Guido DEPOLI értekezései: *Lo spartiacque*... (A Quarnero és az Adria közti vízváltástóról, 1909) és az *I nostri monti* (A mi hegyeink, 1915), melyek egyébként a *Liburnia* folyóirat különnyomatai. Depoli Dante-ra hivatkozik, aki szerint a Quarnero Itáliát bezárja s határait fürdeti...

Az orvosi irodalom néhány szakcikken kívül főként népszerű orvosi tanácsokat ad: GIACICH (1840, 1858, 1859, 1878, 1878, 1879, 1881, 1883, 1887), SPAGNOLO (1842), DOMINI (1869), GROSSICH (1882), VERGAS (1914).

Földrajzi munkáknak tekinthetjük: SCHLEMMER perzsiai képeit (1890), DALL' ASTA emlékeit boszniai kirándulásáról (1892), továbbá a budafoki pincemesteri tanfolyam által kiadott propaganda-célzatú gazdaság-földrajzi ismertetést Magyarország szőlővidékeiről (*Le contrade...* 1911).

PALEOCAPA 1847-ben *Parere...* című munkáját (Vélemény a Tisza szabályozásáról) József nádor kívánságára készíti s benne Széchényi Istvánnal együtt tett tiszai utazásának eredményeit foglalja össze.

A filozófia POLACCONAK nagyobbára Stuart Mill- és Fichtéből merített értekezéseiben jelentkezik (1879, 1882). Kiadják Fiumében Niccolò TOMMASEONAK, nagy dalmát írónak, *Pensieri morali*-ját, mely itt újra nyomás (1868).

Az egyházi irodalmat a nagyszombati SIGERIO-féle szentbeszéd Jézus kínszenvedéséről (1739) képviseli (Girolamo Sigerio de Pepoli Cienfuegos bíbornok, monreali érseknek, a pécsi püspökség apostoli administratorának volt az udvari papja), Fiumében pedig TORCOLETTI lelkes beszédei, melyekben erélyesen foglal állást Isten csodatévő hatalma mellett és a halottégetés ellen (1907).

FEICHTINGER jogtudományi munkáival gazdagítja a fiumei irodalmat (1886, 1888, 1889, 1890, 1891, 1893, 1894).

f) Tankönyvek.

Ide soroljuk a nyelvtanokat, szótárakat, az elemi-, középiskolai és a tengerészeti akadémiái tankönyveket.

Az egyetlen TOMSICH-féle horvát nyelvtant (1879) leszámítva, a magyar közönség céljait szolgáló *olasz* és a fiumeieknek hazánkhoz való irányodását jelentő olaszul írt *magyar* nyelvtanokat találjuk; valamennyi gyakorlati célt szolgál. Az előbbieket sorát egy 1767-ből, tehát Fiume idekapcsolása előtti időből származó rövid kis olasz nyelvi szabálygyűjtemény nyitja meg ZENERE mestertől, francia nyelven, de ugyanabban a kötetben a szerző által készített olasz fordítását is adva a szövegnek. Rövid, könnyű módon akar célhoz juttatni, «új módszerű», s a «legjobb modern írók után» indul.

A XIX. század 30-as évei óta egymást követő — részben több kiadást megérő — olasz nyelvtanaink (1830, 1846, 1847,¹ 1863,

¹ Merényi Olasz nyelvtana először adja a «Szózat» olasz fordítását.

1878, 1888, 1900) javarészből Fornaciari, Ollendorf, Ahn, Gaspey-Sauer «kedvelt» modorában készülnek.

Az első olasz nyelven írt magyar nyelvtan a CSÁSZÁR Ferencé, melyet az Akadémia ad ki 1833-ban s mely a tengerpartvidéki olasz és magyar kötelékek szorosabbá fűzését célozza. E könyvben találjuk egyúttal első olasz-magyar és magyar-olasz szótárunkat. GYÖRÖK (1880), LENGYEL (1883), DONÁTH (1892, 1898, 1904) és KÖRÖSI (1891, 1893, 1903, 1918) iskolai és magánhasználatra készítik magyar nyelvtanaikat, szemelvényekkel a magyar irodalomból és legértékesebb költeményeinknek olasz fordításával együtt.

A nyelvtanokat kiegészítik a társalgási gyakorlatok (1852, 1859, 1911), az olasz irodalomból vett antológiák (MESSI 1856, ZAMBRA 1886 stb.) s végül a szótárak, melyek közül a LENGYEL-BENKŐ-KAVULYÁK-SZIGYÁRTÓ (1884, 1887), a KÖRÖSI- (1910) és a GELLETICH-SIROLA-URBANÉK (1914—15)-félék érdemlik meg figyelmünket.

Említsük még meg az egyetlen magyar-olasz jogi műszótárt 1912-ből (PAULETIG), valamint a tengerész-kifejezések olasz-angol és angol-olasz szótárát (1878).

A tankönyveket az olaszajkú tanulók tették szükségessé. A fiumei idekapcsolás első éveiben német-olasz nyelvű Abc (1798), olasz katekizmusok, 1857 óta pedig többféle tankönyv készül, legnagyobbbrészt párhuzamos magyar és olasz szöveggel.

Tengerészeti iskolai könyveket: DOMINI (1858, 1862), BUDINICH (1881, 1884, 1892), BELLEN (1915); történelmet: GRESITS (1873), BERGHOFER (1895), FONDA (1904, 1910); földrajzot: CORTESI (1873), DONÁTH (1883), SUSMEL (1913, 1914); természetrajzot pedig MATISZ (1898, 1899, 1902, 1906) írnak.

A CAPPELLARI-FONDA- stb. (1903, 1909, 1915) — továbbá ZAMBRA-SZABÓ (1902), valamint a SCHNEIDER-féle (1915, 1917) olvasókönyvek párhuzamosan hozzák az olasz és magyar irodalom remekeit, ismertetik a két nép nagyjait.

g) Évkönyvek, kalauzok, értestők.

Ezek nagy számmal jelennek meg Fiumében az általános felindülés ideje óta. Akad lapjaikon értékes tanulmány is.

A Fiumei almanach (1857—60) Kandler helytörténeti kutatá-

sait közli, hasonlóképp Fiumét ismertetik POLONIO - BALBI (1898—99) és LOUVIER (1902) *Guida*-ikban.

Míg a fiumei alpesi klub évkönyvei (1889—92) történeti és növénytani értekezéseket adnak, addig az irodalmi kör az évi jelentés mellett a helyi írók szépirodalmi munkáit közli. Itt találjuk Riccardo Gigante *Filippo Argenti* című drámáját (1912).

Az áll. főgimnázium és a Felső kereskedelmi iskola értesítői Defant, Budinich, Dalmartello, Berghoffer, Fest, Körösi, Zambra Péter stb. programértekezéseit tartalmazzák, melynek nagy része külön nyomatban is megjelent.

A különböző társadalmi egyesületek mind kiadják évi jelentéseiket, esetleg keletkezésük történetét.

h) *Politika és helyi jellegű művek.*

Mondanunk sem kell, hogy politikai nyomtatványban bővelkedik Fiume. A hírlapok politikai cikkein kívül kiadják a *Costituzione*-t (osztrák alkotmány 1849), a képviselők beszédeit: Deák felirati szónoklatait (1861), Batthyány Tivadar (1892), Ghiczey Kálmán (1906), Apponyi Albert (1910) stb. beszédeit és több a város jogait védő iratot. (BARCIC 1860, *Bisogni*... 1861, GIACICH 1862, MAYLENDER 1897 stb.). Gazdasági fejlődését célzó nyomtatványok a *Lettere*... (1843, 1861), a *Fiume - St. Peter* (1864, továbbá FILLI- (1871), VICENTINI- (1872) és GRASSI-nak (1904) ilyen irányú értekezései, hogy csak a fontosabbakat említsük.

ÓVÁRY Lipótnak 1908-ban írt cikke s az 1911-ben keletkezett *Cenni*-k a magyarországi propaganda céljait szolgálják.

i) *Hírlap, folyóirat.*

Magyarországon olasz nyelvű hírlap és folyóirat csak Fiumében jelent meg. Itt is későn kezdődik (1843-ban van az első adat), de a mintegy hét évtizedre terjedő s ma már igen hézagosan található hírlapanyag így is hű tükre a különböző politikai és szellemi áramlatoknak a «magyar» Fiume eleven életű multjából.

Az első napilap, az *Eco del Litorale Ungarico*, a város minden ügyét magáévá teszi, de rövid életű (1843—46), hasonlóképp a *Gazzetta di Fiume* (1862) s a *Giornale di Fiume* (1865). A kö-

¹ V. ö. még a fiumei főgimnázium 1890-ki értesítőjét.

vetkező évtizedekben egymást érő s hamar letűnő különböző irányú lapok mellett Fiuménak két állandó ujságja van: a kormánypárti *La Bilancia* (1887—1918) és a fiumei városi érdekeket képviselő *Voce del popolo* (1889—1915 (?). Természetes, hogy a lapokból legtöbbet tudhatunk meg a város hangulatából, amint hogy a budapesti eseményeket is állandóan figyelemmel kísérik és sok szép irodalmat is hoznak.

Folyóirattal is próbálkoznak Fiumében. Ilyenek a *Vita Fiumana* (1896—97), amely úgy a tudomány és az irodalom, mint a művészet köréből veszi tárgyát, az alpesi club *Liburnia*-ja (1902—1915), a rövid életű *Vedetta* című szépirodalmi lap (1906—07), mely érdekes tanulmányokat is közölt, továbbá a katolikus *Risveglio* (1911—1918).

A fenti rövid vázlat nem akarja kimeríteni a magyarországi olasz irodalom ismertetését. Csak első kísérlet ez, amely rámutat a található anyag legjellemzőbb vonásaira. A további kutatás főadata lesz a bibliografia hézagait kiegészíteni és a magyarországi egyéb olasz hatások figyelembevételével megrajzolni a magyar szellemi élet itáliai inspirációinak összefoglaló képét.

BIBLIOGRAFIA.

RÖVIDÍTÉSEK:

- A.** = A Magyar Tudományos Akadémia könyvtára, Budapest.
BCF. = Biblioteca Civica di Fiume.
Be. = [Gulyás Pál]: A M. Kir. Belügyminisztérium könyvtárának betűsoros címjegyzéke, Bpest.
BH. = Ungarische Bibliothek herausgegeben vom Ungarischen Institut an der Universität Berlin. Dritte Reihe. Bibliographia Hungariae. Berlin und Leipzig.
Cat. = Catalogo della Biblioteca sociale del Club Alpino fiumano. Fiume.
Dalm. = Dalmartello család könyvtára, Fiume.
E. = A Pázmány Egyetem könyvtára, Budapest.
EFI. = A Pázmány Egyetem Francia Intézete.
Eger = Az Egri érsekségei könyvtár szakszerű címjegyzéke. Eger.
Est. = Herceg Esterházy Pál levéltára, Budapest.
Hrom. = Hromatka könyvkiadó-könyvkereskedés, Fiume.
Kastner = Eugenio Kastner: Bibliografia dei libri italiani stampati in Ungheria (Corvina, 1924. Bpest).
Ki. = Kiszlingstein Sándor: Magyar könyvészet.
Kőr. = Kőrösi Sándor-id. Szinnyi József: Fiume irodalma. (Magyarország vármegyéi és városai, Budapest.)
MKSz. = Magyar Könyvszemle.
M. = A Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Széchényi könyvtára, Budapest.
Moh. = Arsène Houssaye: Le lagrime di Matilde ovvero l'inferno delle passioni, versione dal francese per Fr. Franceschini, Fiume (Mohovich cég kiadványainak jegyzéke a borítéklapon.)
P. = Petrik Géza: Magyarország bibliographiája.
 Petrik Géza: Magyar könyvészet.
Pohl. = C. F. Pohl: Joseph Haydn, II., Leipzig
RLG. = Regio Liceo Ginnasio Dante Alighieri, Fiume.
Scholtz = Scholtz János gyűjteménye, Sopron.
Sonneck = Library of Congress. Oscar George Theodore Sonneck: Catalogue of opera librettos I—II. Washington
Szi. = Szinnyi József: Magyar írók élete és munkái, Budapest.

1699.

1. **Visconti, Giov. Morando**: Mappa della Transilvania, e Prouintie contigue nella quale si vedano li Confini dell'Ongaria, e li Campamenti fatti dall'Armata Cesaree in queste ultime guerre. Dedicata all' Aug:^{ta} Regia Maestà di Gioseppe primo, re de romani, ed Ongaria. Da Gio. Morando Visconti sup:^{mo} ingegnere per S. M. Ces: in Transilvania. In Hermanstadt An:º 1699, Gio. M:^{do} V:^{ti} inuen: Stephanus Welzer de Corona fecit. — Carta geografica 121 X 102 cm + 4 t. — M. R. M. K. II. 1978.

1739.

2. **Sigerio, Girolamo, de Pepoli**: Sermone della passione del Signore, recitato il venerdì santo 1739, nella capella del palazzo di Sua Altezza Reñdissima Monsignor Arcivescovo di Strigonia, primato del regno d'Ongheria... dal padre maestro —. Tyrnavia, Stamperia della Università. — 8° Pagg. 23. — M. Past. 1354.

1741.

3. **[Metastasio, Pietro]**: Alessandro nell'Indie. Dramma per musica da rappresentarsi nel nuovo teatro di Presburgo, nell'estate dell' anno 1741. Dedicato a Sua Altezza reale Francesco Steffano duca di Lorena... Presburgo, Eredi Royeriani. — 8° Pagg. (4) + 9 — 103. — M. Mus. th. 152.

(Olasz és német nyelven. A múzeumi példányból hiányzik a (3) — (6) lap. Sonneck emliti ezt a pozsonyi kiadást; szerinte zenéje Adolph Hasse-től való. Ezzel a zeneszerzővel első kiadása Venezia 1736. A német fordítást F. J. Pirker készítette.)

4. **[Metastasio, Pietro]**: Il Demetrio dramma per musica, da rappresentarsi nel nuovo teatro di Presburgo nell'autunno anno 1741. Dedicato alla sacra real maestà Maria Teresa regina d'Ungheria, Boemia, Dalmazia... Presburgo, Eredi Royeriani. — 8° Pagg. (4) + 9 — 110 + (2). — M. Mus. th. 163.

(Olasz és német nyelven.)

1759.

5. **Feggejo [Carlo Goldoni]**: Il filosofo di campagna. Dramma giocoso da rappresentarsi nel Presburgo a 1759. Presburg 8. — Eger.
6. **Goldoni, Carlo**: Arcadia in Brenta. Opera bernesca in musica da rappresentarsi nel teatro del Sisgrom nella primavera dell'anno 1759 nella città di Presburgo, dedicata all'illustrissimi ed eccellentissimi cavalieri della città di Presburgo. (Musica di Baldassare Galuppi). Presburgo, Landerer. — 8° Pagg. 24. — M. Mus. th. 2312.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Milano, 1750.)

7. **[Pasquini, Claudio]**: Leucippo. Favola pastorale da rappresentarsi per musica. Dedicata alle illustri dame, e cavalieri dell'inclita città di Presburg l'anno 1759. Leucippo, ein Schäfergedichte... (Musica di Hasse). Presburgo, Giov. Mich. Landerer. — 8° Pagg. (113). — M. Mus. th. 2312.

(Olasz és német nyelven. Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Dresden, 1747.)

1760.

8. **Calandrano, Don** —. Opera bernesca da rappresentarsi in musica nel Sisgrom dedicata a Sua Eccellenza il signor Carlo Pálffy de Erdöd... Presburgo, Giov. Michele Landerer. — 8° Pagg. (52). — M. Mus. th. 2312.

(Hasonló című darab olasz kiadásai későbbiek.)

9. **[Metastasio, Pietro]**: Il Demetrio, dramma per musica da rappresentarsi nel Sisgrom dedicata a sua Eccellenza il signor Giuseppe di Starhemberg conte del Sacro Romano Impero... (Musica di Jomelli). Presburgo, Landerer. — 8° Pagg. (54). — M. Mus. th. 2312.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása Mannheim 1753.)

10. **Riccamatrice, La** — Opera comica da rappresentarsi in musica nel Sisgrom, dedicata all'illustrissimo ed eccellentissimo Don Luigi de'conti di Batthyán... Presburgo, Giov. Mich. Landerer. — 8° Pagg. 2 + (43). — M. Mus. th. 1845.
11. **Turco, Il** — pazzo per amore (in onore del conte Batthyán.) — **Kastner**.

1767.

12. **Canterina, La** —. Opera buffa, rappresentata nel tempo di carnevale per divertimento di loro Altezze Reali. (Musica di Gius. Haydn.) Presburgo, Giov. Mich. Landerer. — 8° Pagg. (16). — Est. 13.
(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)¹
13. **Trattenimenti filosofici**. Tradotti dal francese in italiano e dedicati all'illustrissima signora contessa Antonia Palfy da Valerio Zenere Vicentino maestro di lingua italiana presso la nobile congregazione detta di Notre Dame. Presburgo, Gio. Michele Landerer. — 8° Pagg. (8) + 88. — M. Ph. pr. 1844. — E. Fa 6007.
14. **Zenere, Valerio**: Nouvelle et très courte methode... Nuovo e brevissimo metodo per imparare ancora da se stesso la lingua italiana, cavato dai migliori moderni scrittori. Dedicato all'illustrissimo signor don Girolamo Zenere da — — suo fratello, maestro di questa lingua presso la nobile congregazione detta di Notre Dame... Presburgo, Gio. Michele Landerer. — 8° Pagg. 66. — M. L. lat. f. 492.
(Francia és olasz nyelven.)

1768.

15. **Contadina, La** — in corte. Operetta giocosa per musica. Presburgo, Giov. Michele Landerer. (Musica di Ant. Sacchini.) — 8° Pagg. 48. — M. Mus. th. 2873 b.
(Sonneck mint első csak az 1770-i bécsi kiadást ismeri.)
16. **[Goldoni Carlo]**: Lo speziale. Dramma giocoso da rappresentarsi a Esterhaz nel teatro di S. A. il principe Esterhazy de Galantha &c. &c. nell'autunno dell'anno 1768. (Musica di Gius. Haydn.) S.l. s. s. — 8° Pagg. (40). — Est. 14.
(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)

1770.

17. **[Mariani, Tommaso]**: Il finto pazzo per amore. Intermezzo per musica a quattro voci. (Musica di Sacchini.) Presburgo, Giov. Mich. Landerer. — 8° Pagg. 48. — M. Mus. th. 2873.
(Sonneck szerint 1765-ben Rómában csak előadták, így ez valószínűleg első kiadás.)
18. **Pescatrici, Le** —, dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nell'autunno dell'anno 1770. Nel teatro di S. A. s. il principe Esterhazy de Galantha, &c. &c. in Esterhaz, (Musica di Gius. Haydn) Sopronio, Gius. Siess. — 8° Pagg. 51. — Est. 83.
(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás. Szövege valószínűleg Goldonié.)

¹ V. 5. C. F. Pohl: Joseph Haydn II. Leipzig 1882, ahonnan jegyzeteinkhez összes Haydn-ra vonatkozó adatainkat vettük.

19. **Serva, La — Astuta.** Intermezzo per musica berneseo in due parti dedicata a Sua Eccellenza il sig. conte de Odoneli governatore del grande principato della Transylvania... Herrmanstadt, Pietro Barth. — 8° Pagg. 25. — M. Mus. th. 2889.

(Sonneck említ ilyen című színtén anonym darabot, melyet 1756-ban Firenzében adtak ki.)

1773.

20. **Infedeltà, L' — delusa.** Burletta per musica in due atti da rappresentarsi in Esterhaz. Nell'occasione del gloriosissimo nome di S. A. la principessa vedova Esterhazy nata Lunati Visconti. Sul teatro di S. A. il principe Nicolo Esterhazy de Galantha ai 26. luglio dell' anno 1773. (Musica di Haydn) Odenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 44. — M. Mus. th. 2314b.
(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)

1775.

21. **(Frierberth, Carlo)** L'incontro improvviso. Dramma giocoso per musica tradotto dal francese e rappresentato a Esterhaz, in occasione del felicissimo arrivo delle A. A. L. L. R. R. il Serenissimo Archiduca d'Austria Ferdinando e della Serenissima Archiduchessa Beatrice d'Este sul teatro di S. A. il principe Nicolo Esterhazy de Galantha nel mese d'agosto dell' anno 1775. (Musica di Gius. Hayden). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 61. — Est. 51.
(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)

1776.

22. **Barone, Il — di rocca antica.** Intermezzo a quattro voci. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterház. L'autunno dell'anno 1776. (Musica di Carlo Ditters, de Dittersdorf). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 62. — Est. 60.
23. **[Goldoni, Carlo]:** La buona figliuola. Dramma giocoso per musica in tre atti. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterház. L'autunno dell'anno 1776. (Musica di Niccolo Piccini). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 48. — Est. 75.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Róma, 1760.)
24. **Isola, L' — d'amore.** Operetta giocosa per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz l'estate dell'anno 1776. (Musica di Antonio Sacchini). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 55. — Est. 80.
25. **Pazzo, Il finto — per amore.** Operetta a quattro voci. Da rappresentarsi al teatro d'Esterhaz l'anno 1776. (Musica di Ditters.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 48. — M. Mus. th. 2032.
(Szövege azonos az 1770-i pozsonyi kiadással. V. ö. 17.)
26. **Sposo, Lo — burlato.** Intermezzo a quattro voci. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz. L'autunno dell'anno 1776. (Musica di Carlo Ditters, de Dittersdorf.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 63. — Est. 52.

1778.

27. **[Bertati, Giovanni]:** La locanda. Dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz l'autunno dell'anno 1778. [Musica di Gazzaniga] S. l., s. s. — 8° Pagg. (1) + 58. — Est. 45.

(A zeneszerző neve az Esterházy levéltár katalogusából. Ezzel a zeneszerzővel Sonneck szerint első kiadása: Venezia, 1771.)

28. **Frascatana, La** — (Paisiello) V. **Kastner.**

(Dátumot Pohl-ból vettem. Sonnecknél Pietro Livigni szövegíróval szerepel. Ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Siena, 1776.)

29. **Sposa, La** — fedele. Drama serio-giocosa per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz, l'anno 1778. (Musica di Pietro Guglielmi). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. (4) + 74. — M. Mus. th. 2273a.

1779.

30. **[Bertati, Giovanni]:** L'isola d'Alcina. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz. L'anno 1779. (Musica di Gazzaniga). S. l., s. s. — 8° Pagg. 64. — M. Mus. th. 2216b.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia, 1772.)

31. **[Grandi, Tommaso]:** Le gelosie villane. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz l'anno 1779. (Musica di Gius. Sarti). Oedenburgo, Siess. — 8° Pagg. 68. — Est. 54.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Dresden, 1778.)

32. **Metastasio, Pietro:** L'isola disabitata. Azione teatrale in due parti per musica del celebre signor abbate — —, poeta cesareo, da rappresentarsi in occasione del gloriosissimo nome di S. A. il principe Nicolò Esterhazy di Galantha. L'anno 1779. (Musica di Gius. Haydn.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 29. — Est. 79. — Scholtz.

(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)

33. **Metilde** ritrovata. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz l'anno 1779. (Musica di Pasquale-Anfossi.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 71. Est. 61.

(Szövege Sonneck szerint Petrosellini: «L'incognita perseguitata» című darabjára megy vissza, melynek első kiadása: Milano, 1773.)

34. **[Tassi, Niccolò]:** L'amore soldato. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi in occasione delle nozze de signori conte Forgács, contes. Otila Grassalkovich. Nel teatro d'Esterhaz l'anno 1779. (Musica di Ant. Sacchini.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 46. — M. Mus. th. 2873a.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Paris, 1779.)

1780.

35. **[Bertati, Giovanni]:** La forza delle donne. Drama giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz. Nella primavera l'anno 1780. (Musica di Pasquale Anfossi.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 62. — Est. 76.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia, 1778.)

36. **[Bertati, Giovanni]:** La vendemmia. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz. Nella primavera l'anno 1780. (Musica di Gius. Gazzaniga.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 61. — Est. 67.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Wien, 1779.)

37. **Fedeltà, La** — premiata. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi

nell'apertura del nuovo teatro di S. A. il principe Nicolo d'Esterhazy di Galantha l'autunno dell'anno 1780. Die belohnte Treue... (Musica di Gius. Hayden.) S. l., s. s. — 8° Pagg. 159. — Est. 77.

(Olasz és német nyelven. Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)

38. **Giardiniera, La finta** —. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz. L'autunno dell'anno 1780. (Musica di Pasquale Anfossi.) — 8° Pagg. 74. — M. Mus. th. 1871.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Firenze, 1775.)

39. **[Mazzola, Caterino]**: La scola de gelosi. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz nell'estate l'anno 2780. (Musica di Ant. Salieri.) — 8° Pagg. 72. — Est. 49.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia, 1779.)

1781.

40. **[Bertati, Giovanni]**: Isabella, e Rodrigo o sia la costanza in amore. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhazy nella primavera del anno 1781. (Musica di Pasquale Anfossi.) S. l. S. s. — 8° Pagg. 70. — Est. 55.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia, 1776.)

41. **Convitato, Il** — di pietra o sia il dissoluto. Dramma tragicomico per musica per rappresentarsi nel teatro d'Esterhaz nell'estate d'anno 1781. s. l. (Stampato da Siess.) — **Kastner**.

42. **Hoffmann, Antonio**: Rime nella dolorosa perdita di Sua Maesta C. R. Apost. Maria Teresa dedicate al supremo merito di S. E. conte Francesco de Nadasdy. Agram, Giov. Tom. di Trattner. — 8° Pagg. 8. — M. Apró ny.

43. **Tassa medicamentorum**... Tassa delli medicinali contenuti nella farmacopœa austriaco provinciale. Fiume, Lorenzo Karletzky. — 8° Pagg. 103. — BCF. XX D 69.

(Latin és olasz nyelven.)

1782.

44. **Assedio, L'** — di Gibilterra. Azione teatrale per musica. Da rappresentarsi con le marionette nel piccolo teatro di S. A. il signor principe Niccolò Estherazy de Galanta. S. l., s. s. — 8° Pagg. 20. — M. Mus. th. 1878.

45. **[Bertati, Giovanni]**: Il cavaliere errante nell'isola incantata. Dramma eroicomico per musica. Da rappresentarsi nel teatro d'Esterhazy l'anno 1782. (Musica di Tommaso Trajetta.) S. l., s. s. — 8° Pagg. 51. — Est. 81.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Parma 1780.)

46. **Fedeltà, La** — premiata, Dramma pastorale giocoso... da rappresentarsi in Esterhaz l'anno 1782. (Musica di Gius. Haydn.) S. l., s. s. — 8° Pagg. 78. M. Mus. th. 2314 c.

(Ezzel a zeneszerzővel első kiadása 1780. V. ö. 37.)

47. **(Porta, Nunziato)**: Orlando Paladino. Dramma eroicomico in tre atti... da rappresentarsi nel teatro d'Esterhazy l'anno 1782. (Musica di Gius. Haydn.) S. l., s. s. — 8° Pagg. 64. — M. Mus. th. 2314 d.

(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)

1783.

48. **[Giovannini, Pietro]**: Giulio Sabino. Dramma per musica da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sigr. principe Estherazy de Galanta. (Musica di G. Sarti.) S. l., s. s. — 8° Pagg. 47. — M. Mus. th. 2876 c.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia 1781. Szerinte eredeti címe «Epponina» volt.)
49. **(Hoffmann, D. Antonio)**: Componimenti poetici nella installazione alla suprema dignità di bano del regno di Croazia di Sua Eccellenza il sig. conte Francesco Eszterhazy di Galantha... Dedicati a Sua Eccellenza il sig. Giuseppe Gallyuff, vescovo di Zagabria, ... e nella sudetta funzione commissario regio. Zagabria, Giov. Tom. nob. di Trattnem. — 8° Pagg. (8) — M. Hung. l. 849 e.
50. **Vecchio, Il** — geloso, Dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel teatro della città e porto franco di Fiume. (Musica di Felice Alessandri.) Fiume, s. s. — 8° Pagg. (1) + 70. — Mus. th. 1868.
(Sonneck szerint első kiadása: Torino 1782.)

1784.

51. **Armida**, dramma eroico. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il Sigr. principe regnante Nicolò Esterhasi de Galantha. Posto in musica del Sigr. maestro Hayden l'anno 1784. [Sopron, Siess.] — Pohl.
(Ezzel a zeneszerzővel első kiadás.)
52. **Metastasio, Pietro**: La Didone abbandonata. Dramma per musica dal celebre sig. abbate — —, da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe regnante Niccolò Esterhasi de Galantha. L'anno 1784. (Musica di G. Sarti.) Odenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 66. — M. Mus. th. 2876 a.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Koppenhaga 1762.)

1785.

53. **Astuzie, Le** — di Betina. Dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe regnante d'Estherasi. L'autunno dell'anno 1785. (Musica di Mattia Stabingher.) Odenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 83. — M. Mus. th. 2899 c.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia 1784.)
54. **[Bertati, Giovanni]**: Il matrimonio per inganno. Dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe regnante d'Estherasi l'estate dell'anno 1785. [Musica di Anfossi.] Odenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 77. — M. Mus. th. 1871 b.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Vicenza 1780.)
55. **Materia tentaminis publici, & solennis, quod secundum institum regium II. semestri exhibitum est in regio Fluminensi Lyceo, mense sextili 1785.** [Fiume], s. s. — 8° Pagg. (8) — BCF. XXD 25.
(Latin és olasz nyelven. Csonkapéldány.)

1786.

56. **Chi dell'altrui si veste presto si spoglia.** Dramma giocoso in due atti. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe regnante Niccolò

Esterhasi de Galantha l'anno 1786. (Musica di Cimarosa.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 56. **Est.** 56.

57. **[Coltellini, Marco]**: *Ifigenia in Tauride*. Dramma per musica in tre atti. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe regnante Niccolò Esterhasi de Galantha. L'anno 1786. (Musica di Traetta) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 45. — **Est.** 74.

(Sonneck szerint első kiadása: Wien 1763.)

58. **Idalide**. Dramma par musica. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe regnante Niccolò Esterhasi de Galantha. L'anno 1786. (Musica di Gius. Sarti.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 62. — **Est.** 46.

(Szövege valószínűleg Ferd. Moretti-ra megy vissza.)

59. **La Porte, de**: La guida de negozianti, e tenitori di libri, o sieno primi scritturali, del sigr. — Traduzione dal francese di G. G. Fiume, Lorenzo Karletzky. 8° Pagg. (20) + 141 + 12 t. — **BCF.** XXVIII H 24.

60. **Litiganti**, Frat re — alcun non gode. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel nobile e pubblico teatro della città e porto franco di Fiume. Nel carnevale dell'anno 1786. (Musica di Gius. Sarti) Fiume, Lorenzo Karletzki. — 8° Pagg. (8) + 47. — **M. Mus. th.** 2876 d.

1787.

61. **Giunio Bruto**. Dramma tragico per musica. (Musica di Domenico Cimarosa) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 40 + (1). **Est.** 48.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Genova 1782.)

62. **Quaquera, La** — spiritosa. Dramma giocoso per musica. (Musica di Pietro Guglielmi). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 60. — **Est.** 84.

1788.

63. **[Calsabigi, Ranieri de (?)]**: *Orfeo ed Euridice*. Azione teatrale per musica. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il Sig. principe Esterhasi. (Musica di Ferd. Bertoni.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 24. — **Est.** 59.

(Sonneck szerint Calsabigi darabja «dramma per musica», ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia 1776.)

64. **[Lorenzi, Giambattista]**: *Il marito disperato*. Dramma giocoso per musica. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe Esterhasi. (Musica di Cimarosa). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 55. — **Est.** 62.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Napoli 1785.)

65. **Vendetta, La** — di Nino. Melodramma tragico per musica. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe Esterhasi. (Musica di Alessio Prati). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 41. — **Est.** 78.

(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Firenze 1786.)

1789.

66. **Circe, La** — ossia l'isola incantata. Dramma per musica da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe Esterhasi. 1789. Oedenburgo, Giuseppe Siess. — 8° Pagg. 45. — **M. Mus. th.** 2014b.

67. **[Livigni, Filippo]**: Le gelosie fortunate. Dramma giocoso da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe Esterhasi de Galantha. L'anno 1789. (Musica di Pasquale Anfossi). Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 72. Est. 89.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia 1786.)
68. **[Petrosellini, Giuseppe (?)]**: Il pittore parigino. Dramma per musica, in due atti. Da rappresentarsi nel teatro di S. A. il sig. principe Esterhasi de Galantha. [Musica di Cimarosa.] Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. 61. — Est. 73.
(Sonnecknél a darab «dramma giocoso»; ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Dresden 1782.)

1790.

69. **Amor, L'** — contrastato, commedia per musica da rappresentarsi nel teatro di S. A. il signore principe regnante Nicolò Esterházy de Galantha. Oedenburgo, Clara Siessin 1790 (Paisiello). **Kastner.**
70. **[Diodati, Giuseppe Maria]**: Il credulo. Farsa per musica da rappresentarsi, nel teatro di S. A. il signore principe regnante Niccolò Eszterhazy. (Musica di Dom. Cimarosa.) Oedenburgo, Clara Siessin. — 8° Pagg. 31. — Est. 58.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Napoli 1786.)
71. **[Diodati, Giuseppe Maria]**: L'impresario in angustie. Farsa in un atto da rappresentarsi nel teatro di S. A. il signor principe regnante Niccolò Eszterhazy de Galantha. L'anno 1790. (Musica di Dom. Cimarosa.) Oedenburgo, Clara Siessin. — 8° Pagg. 28. — Est. 58. — **Scholz.**
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Napoli 1786.)

1791.

72. **Venere e Adone.** Cantata (Bianchi.) V. **Kastner.**

1798.

73. **A B C**, oder Namenbüchlein... A B C ovvero libretto de' nomi per uso delle scuole nell'imp. reg. domini. Tradotto da G. B. B. Con permesso dell'imp. reg. dipartimento scolastico. Buda, Regia Università di Pest. — 8° Pagg. III. — M. Paed. 697.
(Német és olasz nyelven.)

1799.

74. **Condù Polizoj**: Sonetto all'occasione della solennissima festività d'installazione del illustrissimo supremo conte Giosepe de Eszterhazy nel comitato di Zemplino, etc. etc. (Polizoj Condu parroco della Chiesa Greca in Tokaj. Presentato in Ujhely li 24 settembre 1799.) S. s. — 4° Foglio volante. — M. Apró nyomtatvány.

Év nélkül, a XVIII. századból.

75. **Alessandro in Sidonia.** (Conti?) V. — **Kastner.**
(Szövege valószínűleg Apostolo Zeno hasonló című darabjára megy vissza.)
76. **Arminola.** V. — **Kastner.**

77. **Barbiere, Il** — di Seviglia (Paisiello?) V. — **Kastner.**
(Beaumarchais után.)
78. **Baroni, Li due** — di Rocca Azzurra (Cimarosa) V. — **Kastner.**
(Szövege Sonneck szerint Giuseppe Palombától.)
79. **[Benincasa, Bartolomeo]: Il disertore.** Dramma per musica in tre atti.
(Musica di Francesco Bianchi.) Oedenburgo, Gius. Siess. — 8° Pagg. (1)
+ 51. — M. Mus. th. 1929.
(Sonneck szerint ezzel a zeneszerzővel első kiadása: Venezia 1784.)
80. **Caccia, La** — V. — **Kastner.**
81. **Catarina, La** — V. — **Kastner.**
82. **Ciro, Il** — riconosciuto V. — **Kastner.**
(Szövege Metastasiótól lehet.)
83. **Contadina, La** — di spirito. (Paisiello.) V. — **Kastner.**
84. **Donna, La** — incognita. V. — **Kastner.**
85. **Gara, La** — fra la poesia (in onore della contessa Enrichetta Csáky). V. — **Kastner.**
86. (?) **Giangir, Del.** — V. — **Kastner.**
(Sonneck ismer Apostolo Zeno-tól «Gianguir» című drámát, melyet több zeneszerző feldolgozott.)
87. **Italiana, La** — in Londra (Cimarosa). V. — **Kastner.**
(Sonneck szerint Cimarosa zeneszerzővel első kiadása: Roma 1779.)
88. **Litiganti, Fra i due** — il terzo gode (Sarti). V. — **Kastner.**
(Szövege Goldoninak «Lè nozze» című darabjára megy vissza.)
89. **Re, Il** — Teodoro (Paisiello?). V. — **Kastner.**
(Szövege valószínűleg Giamb. Castitól.)
90. **Viaggiatori, I felici.** — V. — **Kastner.**
(Sonneck ismer hasonló című «dramma giocoso per musica»-t Filippo Livigni-től Anfossi zeneszerzővel.)

1801.

91. **Draveczy, Francesco:** Canto per tutti i giorni festivi della betissima (sic) vergine Maria dal reverendissimo signor canonico — — de eadem. Tradotta (sic) dal tedesco dal signor capitano de Philippini... — Tynavia, Vences. Jelinek. — 8° Pagg. 8 + 1 t. — E. Misc. hung. I 73. 8r/47.

1803.

92. **Idomeneo rè di Creta.** Opera in tre atti da cantarsi in una accademia privata. (Musica di Wolfg. Mozart) Buda, Regia Università di Pest. — In 8° Pagg. 32. — M. Mus. th. 2686 c.

1808.

93. **Angelis, Pietro di:** Per festeggiare il giorno onomastico della signora Contessa Serafina Andrassy nata contessa Batthyani. Saggio di prose e poesie. Cassovia, s. s. — 8° Pagg. 131 + (1). — E. Hf 74.

1809.

94. (**Angelis, P. de**): Rappresentazione figliale fatta per celebrare il giorno onomastico del nostro amato padre conte Carlo Andrassy. Cassovia, Francesco Landerer de Fűskút. — In 8° Pagg. 8. — M. Apró ny.
95. **Traduzione** del Manifesto sortito in Vienna dall' Imperial-Regia Stamperia di Corte e di Stato. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 35. — BCF. XIX E 38.

1814.

96. **Compendio** del catechismo maggiore colle dimande, e risposte per la gioventù della città, e del contado ne' dominj imp. reg. Con permesso dell' imp. reg. dipartimento scolastico ... Buda, Regia Università — 8° Pagg. (1) + 109. — M. Catech. 393.

1815.

97. **Catechismo, II** — minore colle domande, e risposte pei piccoli fanciulli (sic) ne' domini imperial reg. Con permesso dell' imp. reg. dipartimento scolastico ... Buda, Regia Università. — 8° Pagg. 32. — M. Catech 341.

1818.

- 97a. **Tariffa** generale delle dogane a pagarsi dalli austriaci nell'imperio ottomano convenuta e stabilita fra li commissari a tal effetto deputati ed autorizzati da S. E. internunzio e ministro plenipotenziario di sua imperial reggia (sic) ed apostolica mesta (sic) e della sublime porta ottomana. Buda, R. Università. 2° Pagg. 22. — M. Cam. 453.
(Párhuzamos török szójegyzékkel.)

1819.

98. **Relazione** e raccolta delle composizioni, fatte in occasione del solenne giubileo di sacerdozio, celebrato in unione di nove venerandi vecchj Diocesani Sacerdoti, nella cattedrale chiesa di Segna li 4 novembre 1819, dall' ... Giovanni Battista Jesich vescovo di Segna Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 59 + (2). — BCF. XXI a 75.
(Előszó Vukassovich-tól. Latin és horvát szöveg is van benne.)

1823.

99. **Reincorporazione, La** — di Fiume all'inclito regno d'Ungheria. Memorie. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 117. — M. Hung. h. 4829 z. — BCF. XX D 82.

1827.

100. **Anacreontica.** In occasione che Sua Altezza I. e R. l'arciduchessa Dorotea viene a prender in Fiume i bagni di mare. (In segno di profonda venerazione, ... per il Corpo civico il suo Rappresentante). Fiume, Frat. Karletzky. — 2° Foglio volante. — M. Apró nyomtatvány.
101. **Anacreontica.** Nel lietissimo incontro, che S. A. I. e R. l'arciduca palatino con l'augusta sua consorte onorano la festa da ballo, che ad essi offre la fedelissima città di Fiume, in segno della più sincera esultanza per il loro

- fausto arrivo, e soggiorno. (La fedelissima e riconoscente Città di Fiume.) Fiume, Frat. Karletzky. — 2° Foglio volante. — M. Apró nyomtatvány.
102. **Esercizio**, Breve — ad onore dell'addolorato cuore di Maria santissima. Dedicato dalla veneranda congregazione italiana di S. Vito, eretta in Fiume, ai suoi confratelli e consorelle, e a tutti i fedeli cristiani. Fiume, Fratelli Karletzky. — (32° 141.) P.
103. **Sonetto**. In occasione che Sua Altezza I. e R. l'arciduca palatino insieme all'augusta di lui consorte, e figli, vengono ad onorare della loro alta presenza la fedelissima città di Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 2° Foglio volante. — M. Apró nyomtatvány.

1828.

104. **Bon-Martini**, Giac.: Alla memoria di Andrea Lod. Adamich. Versi di G. B. Fiume, Frat. Karletzky. — (8° 81.) P.
105. **Classification** der Schüler... Classificazione degli scolari nella nazionale capo-scuola tedesco-italiana in Fiume dopo terminato il corso estivo 1828. (Fiume) Frat. Karletzky. — 2°. M.
(Német és olasz nyelven.)
106. **Classification** der Schülerinnen... Classificazione delle scolare nella nazionale tedesco-italiana scuola delle fanciulle in Convento delle R. Madri Monache in Fiume dopo terminato il corso estivo 1828. (Fiume) Frat. Karletzky. — 2°. — M.
(Német és olasz nyelven.)
107. **Inni** per la santa messa e per l'esposizione, e benedizione del venerabile giusta normale di Vienna. Fiume, Frat. Karletzky. — (16° 241.) — P.
108. **Invito** all' esame pubblico delle fanciulle all' imp. reg. scuola elementare in Lussin piccolo nel regno illirico alla fine del corso estivo il di 17 settembre 1828. — Fiume, Frat. Karletzky. — 4° Pagg. (3). — M. Apró nyomtatvány.

1829.

109. **Regolamento** della deputazione mercantile a Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 45. — M. Hung. j. 30. — BCF. XX D 47.
(Az eredeti német és latin szövegekkel is.)
- 109/a. **Regolamento**, per nuovo Casino in Fiume approvato dall' eccelso regio governo col venerato rescritto 23 ottobre 1829. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 16. — BCF. XX D 29.

1830.

110. **Classification**... Classificazione degli scolari nella nazionale caposcuola tedesco-italiana in Fiume... 1830... (V. ö. 105.)
111. **Classification**... Classificazione delle scolare della nazionale tedesco-italiana scuola... in Fiume... 1830. (V. ö. 106.)
112. **Editto** riguardante le discipline da osservarsi dalla marina mercantile nazionale ed estera nell'approdo de navigli e loro stata nel porto della Fiumara e sulla rada di Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 14. — BCF. XX D 50.

113. **Lemouton, K. János** : Legújabb olasz nyelvtanító vagy rövid foglalatú és még-is tökéletes olasz grammatika... Pest, Wigand Otto ny. — 8° Pagg. (8) + 233 + (3). — M. L. lat. f. 447.

1831.

114. **Pubblicazione**. (La direzione dell' Istituto generale dei poveri e casa di lavoro.) (Fiume), s. s. — 4° Pagg. (9). — M. Apró nyomtatvány.

1833.

115. **ABC**, oder Namenbüchlein,... ABC ovvero libretto de nomi per uso delle scuole elementari nel regno d'Ungheria e le provincie annesse. Buda, Università ungarica. — 8° Pagg. 158. — M. Paed. 724.
(Német és olasz nyelven.)

1833.

116. **Császár, Francesco** : Gramatica ungherese. Parte Prima. Parte seconda. (La 2ª parte stampata nella tipografia della R. Università ung.) Pestino, Trattner-Károlyi. — 8° Pagg. 420. — M. L. hung. 276a.
117. **Ferretti, Giacomo** : Matilde di Schabran ossia il Corradino. Melodramma giocoso da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera dell'anno 1833. (Musica di Rossini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 5—51. — BCF. Misc. a 128.
118. **Olivieri, Guglielmo** : Il castellano d'Urchex ribelle di Scozia. Ballo serio pantomimico in cinque atti. Composto e diretto dal coreografo —, e dal medesimo dedicato al colto pubblico della città di Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. (8). — M. Gymn. 331.
119. **Pola, Cavalier** : Caritea regina di Spagna. Melodramma serio... da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1833. (Musica di Sav. Mercadante.) Fiume, Karletzky. — 8° Pagg. 35. M. Mus. th. 2672e.

1834.

120. **Carme**, Quando Teresa Klapka ed Antonio Sprung di legavano con fede di sposi —. Temesvár, s. s. — 8° Pagg. (4). — M. Apró nyomt.
- 120a. **Inno**. A Sua Maestà Francesco I° imperatore d'Austria, re d'Ungheria ecc... per la fausta ricorrenza del suo giorno natalizio nell'anno 1834. (La fedelissima città di Fiume). (Fiume), Frat. Karletzky. — 2° Foglio volante. — M. Apró nyomt.
121. **Regolamento** dei dazii sui vini, e liquidi da servire di norma per l'arrendamento nella fedelissima libera città, porto-franco e distretto di Fiume... (No. 766.) (Fiume) s. s. 2° Pagg. 22 + (1). — M. Apró nyomt.
122. **Rossi, Gaetano** : Semiramide. Melodramma tragico da rappresentarsi nel nobile teatro di Fiume nella primavera 1834. (Musica di Rossini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 37. — M. Mus. th. 2865.
123. **Tottola, Andrea Leone** : Il diavolo condannato nel mondo a prender moglie ossia il diavolo maritato a Parigi. Azione comico-favolosa da rap-

presentarsi nel nobile teatro di Fiume nella primavera 1834. (Musica di Luigi Ricci.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 48+(1). — M. Mus. th. 286oc.

1835.

124. **Editto** politico di navigazione mercantile austriaca in data di Vienna, il dì 25 aprile 1774. Edizione 2. di Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 220+(5)+3t. — BCF. XIX F 52.
125. **Perini, Gasparo**: Discorso recitato dal molto reverendo signor — — — all'occasione della solenne fattavi inaugurazione della nuova Casa di lavoro nella fedelissima città e porto franco di Fiume il dì primo maggio 1835. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 10. — M. Apró nyomt.
126. (**Romani, Felice**): Anna Bolena, tragedia lirica in due atti da rappresentarsi nel teatrò di Fiume nella primavera 1835. (Musica di Gaet. Donizetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 40. — M. Mus. th. 2038b. — BCF. Misc. a 127.
127. (**Romani Felice**): I Capuleti e i Montecchi o sia Giulietta e Romeo. Tragedia lirica da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1835. (Musica di Vinc. Bellini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 35. — M. Mus. th. 1910c.
128. (**Rossi, Gaetano**): Chiara di Rosenberg. Melodramma in due atti da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1835. (Musica di Luigi Ricci.) Fiume Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 44. — M. Mus. th. 2860a. — BCF. Misc. a 129.

1836.

129. **Lemouton, Ker. János**: Legűjabb olasz nyelvtanító... 2. kiadás. Pest. — Szi.
130. [**Progetto** sull'una strada di ferro in Ungheria]. [Pest], s. s. — In 8° Pagg. 15. — M. Hung. h. 4707.
(Cimlap nélkül.)
131. **Romani, Felice**: Il pirata, melodramma in due atti da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1836. (Musica di Bellini.) Fiume, Fratelli Karletzky. — 8° Pagg. 31. — BCF. Misc. a 130.

1837.

132. **Avvertimento**. (No. 1937. Dal civico distrettuale Magistrato.) — (Fiume) s. s. — 2° Pagg. 4. — M. Apró ny.
(A szeszes italokra vonatkozó vámszabályzat módosítása.)
133. **Classificazione** degli allievi nel reg. istituto di nautica in Fiume pel semestre II. dell'anno 1837. Fiume, Frat. Karletzky. — 2° — M.
134. **Classificazione** degli scolari nella tedesco-italiana capo-scuola normale in Fiume dopo terminato il corso estivo 1837. Fiume, Frat. Karletzky. — 2° — M.
135. **Classificazione** delle scolare nella nazionale tedesco-italiana capo-scuola nel Convento delle R. R. Madri Monache dell'ordine di S. Benedetto in Fiume dopo terminato il corso estivo 1837. Fiume, Frat. Karletzky. — 2° — M.
136. **Notificazione** (Nro. 1938.) ... (Fiume) s. s. — 2° Pagg. 7. — M. Apró ny.
(A szeszes italok városi vámjővedelmének bérbeadása.)

137. **Relazione**, Compendiosa — delle festività e dei discorsi che ebbero luogo all'occasione dell'arrivo in Fiume di S. S. illustrissima il sig. Paolo Kiss de Nemeskér... eletto governatore di Fiume... seguito il dì 5 luglio 1837. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 40. — BCF. XX D 21.
138. **Romani, Felice**: L'elisir d'amore, melodramma giocoso in due atti da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1837. (Musica da Donizzetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 35. — M. Mus. th. 2040 c. — B. C. F. Misc. A 13.
139. **Romani, Felice**: La sonnambula, melodramma in due atti di rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1837. (Musica di Vinc. Bellini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 31. — M. Mus. th. 1911 c.
140. (**Romani, Felice**): La straniera, melodramma in due atti da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1837. (Musica di Vincenzo Bellini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 40. — M. Mus. th. 1911 a.

1838.

141. (**Cammarano, Salvatore**): Belisario. Tragedia lirica in tre parti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume nella primavera 1838. Dedicata all'illustrissima signora Ida Kiss de Nemeskér nata Czapó. (sic) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 40. — M. Mus. th. 2041 f.
142. **Classificazione** degli scolari nella tedesco-italiana capo-scuola normale in Fiume... 1838. (V. ö. 134.)
143. **Classificazione** delle scolare nella nazionale tedesco-italiana capo-scuola... in Fiume... 1838. (V. ö. 135.)
144. **Fabris, Girol.**: Saggio di topografia storico-fisico-medico del litorale ungarico. Fiume, Frat. Karletzky. — (8° 4 l.) — P.
145. **Ferretti, Giacomo**: La Cenerentola ossia la Cova-Cenere. Dramma giocoso per musica in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume la primavera 1838. Dedicata all'ill. sig. Paolo Kiss de Nemeskér. (Musica di Rossini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 41. — M. Mus. th. 2865 c.
146. **Pubblicazione**... — 4° Pagg. (9). (V. ö. 114.)
147. **Regolamento** da osservarsi all'occasione, che viene intrapreso il ristauro, o fabbrica di una casa... (N° 2449.) (Fiume) s. s. — 2° Pagg. (3). — M. Apró ny.
148. **Scematismo** dell litorale ungarico. Fiume, Tip. reg. governiale. — 8° Pagg. (16) + 162 + (19). — M. Hung. h. 5127. — BCF. XX D 15.
149. **Teatro** di Fiume... 17 novembre 1838... *Un fallo*. Dramma in due atti di Eugenio Scribe... *La pianella perduta nella neve*. Farsa in due atti in prosa e musica... S. l., s. s. — 2° M. Színlapgyűjtemény.
150. **Teatro** di Fiume... 20. novembre 1838... *La memorabile giustizia di Cristiano Norvegia*... Azione storica in quattro atti nuovissima. Indi avrà luogo una graziosissima farsa... *Il matrimonio di Meneghino a vapore*. (Fiume) Frat. Karletzky. — 2° — M. Színlapgyűjtemény.
151. **Teatro**, Civico — in Fiume... 24 novembre 1838. *Filomena e Diocleziano*... Dramma in quattro atti... Fiume, Frat. Karletzky. — 2° M. Színlapgyűjtemény.
152. **Teatro**, Civico — in Fiume. Avviso per la sera di giovedì 29 novembre

- 1838... commedia... del celebre Eugenio Scribe... *Il difficile reso facile dall'impossibile*... Succederà a questa un'altra commedia in un atto del signor Bonfio... *La collerica*. S. I., s. s. — 2° M. Szinlapgyűjtemény.
153. **Teatro** civico in Fiume. ... 18 dicembre 1838. Ultima recita... *Il testamento della povera donna*. Chiuderà il trattenimento l'addio della prima attrice... (Fiume) Tipografia r. gov. — 2° M. Szinlapgyűjtemény.

1839.

154. **Almanacco** per l'anno comune 1839. Fiume, Antonio Karletzky. — 2° Foglio volante. — M. Chrlg. 1.
155. **Classificazione** degli allievi nel reg. istituto di nautica in Fiume... anno 1839. (V. ö. 133.)
156. **Classificazione** degli scolari nella tedesco-italiana capo-scuola normale in Fiume... 1839. (V. ö. 134.)
157. **Classificazione** delle scolare nella nazionale tedesco italiana capo-scuola... in Fiume... 1839. (V. ö. 135.)
158. **Scematismo** del regio litorale ungarico. Fiume, Tip. reg. governiale — 8° Pagg. (20) + 206 + (40). — BCF. XX D 5.

1840.

159. **Compendio** del catechismo maggiore colle dimande e risposte per la gioventù dalla città, e del contado ne' dominj imp. r. Buda, Regia Univesità. — 8° Pagg. (1) + 82. — M. Catech. 394.
160. **Giacich**, Ant. Felice: Cenno d'una cieca nata... Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 36. — BCF. XX D 18.
161. **Notificazione**... (La direzione dell'Istituto generale dei poveri e Casa di lavoro.) (Fiume), s. s. — 2° Pagg. 7. — M. Apró ny.
162. **Regolamento** dei dazj sui vini e liquidi per la fedelissima libera città distretto e porto franco di Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 4° Pagg. 35. — BCF XX. B. 14.
163. **Scematismo** del litorale ungarico. Fiume, Tip. reg. governiale. — 8° (20) × 228 + (36). — BCF. XX D 6.

1841.

164. **Notificazione**... — 2° Pagg. (9). — M. Apró ny. (V. ö. 161.)
165. **Progetto** di apertura nella città di Fiume di un asilo di carità per l'infanzia. Fiume, Tip. reg. governiale. — (8° 9 l.) — P.
166. **Regolamento** della deputazione mercantile a Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 38. — BCF. XG D 60.
167. **Regolamento** in oggetti di fuoco per la città e porto franco di Fiume. (N° 1754.) Fiume, Frat. Karletzky. — 4° Pagg. 24. — M. Apró ny. — BCF. XX B 15.
168. **Regolamento** per sensali patentati della città e porto franco di Fiume e del litorale ungarico. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 22 + (1). — M. Hung. h. 4827 k.

1841.

169. **(Romani, Felice)**: Beatrice di Tenda, tragedia lirica in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume nella primavera 1841. (Musica da Vinc. Bellini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 37. — *M. Mus. th.* 1909b.
170. **Romani, Felice**: Lucrezia Borgia, melodramma in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume nella primavera 1841. (Musica di Gaet. Donizetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 32. — *M. Mus. th.* 2038a.
171. **Sonetto**, Nel dì 19 aprile 1841 festeggiandosi con suddita esultanza in Fiume il glorioso natalizio di sua maestà sacratissima l'augusto imperatore d'Austria Ferdinando I. e nostro re apostolico V. ecc. ecc. ecc. — (La fedelissima città di Fiume) (Fiume) Tip. reg. gov. — 2° foglio volante. — *M. Apró ny.*

1842.

172. **Bidera, Emmanuele**: Gemma di Vergy. Tragedia lirica in due atti da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume l'autunno 1842. (Musica di Gaetano Donizetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 31. — *M. Mus. th.* 2041d.
173. **Bidera, Giov. Emmanuele**: Marino Faliero. Azione tragica in tre atti... da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume la primavera 1842. (Musica di Gaet. Donizetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 34. — *M. Mus. th.* 2041e.
174. **Eötvös, Giuseppe di**: Dissertazione sulla emancipazione degli ebrei. Pest, Landerer & Heckenast. — In 8° Pag. 77. — *M. Hung. h.* 1640 g.
(Fordítás. A 75—77. lapon Streckfuss porosz titkos tanácsos levelének fordítása.)
175. **Ferretti, Jacopo**: Chi dura vince. Melodramma giocoso in due atti da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume la primavera del 1842. (Musica di Luigi Ricci.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 46. — *M. Mus. th.* 2860 e.
176. **Ghirlande, Le quattro** —. Cantata per musica da eseguirsi il giorno onomastico dell'illustrissima signora Ida Kiss de Nemeskér nata Csapó dama della croce stellata. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. (7). — *M. Mus. th.* 2227.
177. **Inno nazionale**. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. (3). — *M. Apró ny.*
(I. Ferdinánd osztrák császárhoz. Címleap nélkül.)
178. **Norme e discipline circa la bollatura degli ori ed argenti**... Fiume, Frat. Karletzky. — 2° Pagg. (3). — *M. Apró ny.*
179. **Prospetto dell'amministrazione dell'Asilo di carità per l'infanzia durante il primo anno** 1 aprile 1841 sino tutto marzo 1842. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 24. — *M. Apró ny.*
180. **Romani, Felice**: L'elisir d'amore, melodramma giocoso in due atti da rappresentarsi nel teatro di Fiume nella primavera 1842. (Musica da Donizetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 35. — *M. Mus. th.* 2040b.
181. **Rossi, Gaetano**: La prigionia di Edimburgo. Melodramma semiserio da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume nella primavera del 1842. — 8° Pagg. 48. — *M. Mus. th.* 2860.
182. **Scribe e Delavigne**: Roberto il diavolo, opera in cinque atti con analogo ballabile da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume l'autunno 1842.

(Musica di Giacomo Meyerbeer, traduzione di Callisto Bassi.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 54. — M. Mus. th. 2674.

183. **Spagnolo, Giovanni**: Igiene del bambino ossia insegnamenti alle madri sul modo di conservare la salute dei loro bambini... Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 24. — M. Path. 4368. — BCF. XX 59.

1843.

184. **Lettere**, sull'avvenire industriale di Fiume di L. M...r dirette al sig. M. di H...y deputato di Fiume alla Dieta del regno del 1843. (Estratte dall'Eco del Litorale Ungarico.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 96 + 1. — BCF. XG D 16.
185. (**Romani, Felice**): Un'avventura di Scaramuccia, melodramma comico in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume il carnevale del 1843. (Musica di Luigi Ricci.) — 8° Pagg. 47. — M. Mus. th. 2860 b.
186. **Rossi Gaetano**: Il bravo, melodramma in tre atti... da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume il carnevale del 1843. (Musica di Sav. Mercadante.) Fiume, Karletzky. — 8° Pagg. 47. — M. Mus. th. 2672 c.
187. (**Rossi, Gaetano**): Il giuramento. Melodramma in tre atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume il carnevale del 1843. (Musica di Saverio Mercadante.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 40. — M. Mus. th. 2672 b.
188. (**S. G.**): Imeneo. Ad Ignazio Medanich... quando sacramento di conjugale fede solennemente proferiva a Francesca Zaccaria... G. dott. S. quale arra di vera esultanza questi versi dedicava. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. (16). — M. P. o. it. 274d.

1844.

189. **Augurj** di felicità pell'anno nuovo 1844. Alli cortesi signori socj del Casino marittimo-mercantile in Fiume. S. l., s. s. — 8° Foglio volante. — M. Apró ny.
190. **Augurj** di felicità pel capo d'anno 1844. Alli spettabili signori avventori della trattoria alla Corona ferrea in Fiume. Fiume, Tip. r. g. — 8° Foglio volante. — M. Apró ny.
191. **Cammarano, Salvatore**: Roberto Devereux. Tragedia lirica in tre atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume la primavera del 1844. (Musica di Gaetano Donizzetti.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 36. — M. Mus. th. 2036a.
192. **Custode, Il** — del Casino nuovo nel capo d'anno 1844. Fiume, Tip. r. g. — 4° foglio volante. — M. Apró ny.
193. **Krismann, Antonio**, (il lavorante spazzacammino): Neujahrs-Wunsch... Augurj di felicità pel capo d'anno 1844. Fiume, Frat. Karletzky. — 2° Foglio volante. — M. Apró ny.
(Olasz és német nyelven.)
194. (**Marini, Girolamo Maria**): Il templario. Melodramma in tre atti... da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume la primavera del 1844. (Musica di Ottone Nicolaj.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 32. — M. Mus. th. 2730.
195. (**Pepoli, C.**): I puritani e i cavalieri. Opera seria in due atti da rappresentarsi

- nel civico teatro di Fiume nella primavera 1844. (Musica di Bellini.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 39. — M. Mus. th. 1908.
196. **Regulamentum**... Regolamento sulla manipolazione dei libri fondali, delle iscrizioni e delle intavolazioni pel libero distretto di Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 67 + (1) + 9 t. — BCF. XH D 28.
(Latin és olasz nyelven.)
197. **Voti**, Ai rispettabili signori avventori de Caffè tedesco nel nuovo anno 1844 ripetosi i giovani di esso offrono — di felicità. Fiume, Tip. r. g. — 8° foglio volante. — M. Apró ny.

1845.

198. **Confraternità** del SS. Sacramento in Lussin-Piccolo. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 23. — M. Mor. 2082.
199. **Figlia, La** — del reggimento. Opera comica in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume la quadregesima del 1845. (Musica di Gaet. Donizetti) Fiume, Frat. Karletzky. 8° Pagg. 32. — M. Mus. th. 2036 b.
200. **Prospetto**... dell'Asilo di carità... 1845. — (8° 6 lev.) — P. (V. ö. 179.)
201. **Prova, La** — di un'opera seria. Melodramma giocoso in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume la quadregesima del 1845. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 32. — M. Mus. th. 2666.
202. **Romani, Felice**: Lucrezia Borgia, melodramma in due atti da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume nella primavera 1845. (Musica di Donizetti) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 32. — M. Mus. th. 2040 d.

1846.

203. **Merényi Lipót**: Rövid és kimerítő olasz nyelvtan. Magyarok számára nyelvtanító nélküli megtanulásra Ahn kedvelt modorában szerkesztve... Pest, Beimel József ny. — 8° Pagg. (6) + 130. — M. L. lat. f. 452.
204. **Prospetto**... dell'Asilo di carità... 1846. — (8° 14 lev.) — P. (V. ö. 179.)
205. **Szépvári György**: Elméleti és gyakorlati útmutatás az olasz nyelv alapos megtanulására. Nyilvános- és magánoktatási segédkönyvül. Pest, Heckenast Gusztáv. — 8° Pagg. VIII. + 186 + (4). M. L. lat. f. 471 r.

1847.

206. **Merényi Lipót**: Olasz nyelvtan példákban (grammatica italiana in esempj)... Pest, Beimel József. — 8° Pagg. (3) + 151. — M. L. lat. f. 454.
207. **Paleocapa, Pietro**: Parere sulla regolazione del Tibisco. Pest, Trattner — Károlyi. 8° Pagg. 133 + (1) + 3 carte geogr. — M. Arch. 565 s.
208. **Szépvári, Giorgio**: Dialoghi italiano-ungheresi ad uso di quelli che desiderano acquistarsi maggior pratica nella lingua ungherese. Olasz és magyar beszélgetések... Pest, Gustavo Heckenast. — 8° Pagg. (3) + 167 + + (1) l. — M. L. lat. f. 471 s.

1848.

209. **Elenco** dei signori graduati della stabile Guardia Nazionale in Fiume. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. (17) — BCF. XX D 54.

210. **Piave, F. M.**: I due Foscari, tragedia lirica... da rappresentarsi nel civico teatro di Fiume nella primavera 1848. (Musica di Verdi). Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 33. — BCF. Misc. a 116.

1849.

211. **Costituzione** dell'impero d'Austria (Fiume, Frat. Karletzky) — 8° Pagg. 22 + (1) — BCF. XX E 22.
212. **Solera, Temistocle**: Attila, dramma lirico in un prologo e tre atti... da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume la stagione di primavera 1849. (Musica di G. Verdi.) Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 32. — BCF. Misc. A 117.

1852.

213. **Programma** delle festività disposte dal municipio per solennizzare il fausto arrivo e soggiorno in Fiume di Sua I. R., apostolica maestà Fr. Giuseppe I... Fiume, Karletzky. — 8 Pagg. 7. — BCF. XL C 53/3.
214. **Programma, I.** — dell'I. R. Ginnasio superiore in Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1851—52 Fiume, Karletzky. — (4°). — P.
215. **Szaváry Antal**: Magyar, francia, angol s olasz elemi szólamok és társalgási beszélgetések. Phrases élémentaires... Elementary phrases... Frasi elementari e dialoghi famigliari ungaresi, francesi, inglesi ed italiani. Pest, Müller E. — 8° Pagg. (12) + 308. — BCF. XX D 88.

1853.

216. **Czigler, Ignatio**: Allocuzione tenuta sul campo di Marte a Buda li 1. d'otobre 1853. Nell'occasione della benedizione sollene(sic) delle nuove bandiere concesse all'I. R. reggimento d'infanteria Nro 26 Granduca Michele. Ofen, K. K. ung. Univers.-Buchdruckerei. — 4° Pagg. (4). — M. Aprónyomtatvány.

1854.

217. **Doveri** del soldato semplice. Soproni. — **Kastner.**
218. **Programma, III.** — dell'I. R. Ginnasio superiore in Fiume... 1853—54. — M. (V. ö. 214).
(Olasz és német nyelven.)

1855.

219. **Valentinelli, Giuseppe**: Bibliografia della Dalmazia e del Montenegro. Zagabria, Ljudevito Gaj. — 8° Pagg. VII + 339. — M. H. lit. 1387.

1856.

220. **Messi, A. G.**: Saggio di letture italiane tratte dai più celebri autori moderni... e corredate di note tedesche. Pest, Landerer e Heckenast. — 8° Pagg. (8) + 273. — M. P. o. it. 327.

1857.

- 221 **Almanacco** fiumano per l'anno 1857. Anno terzo. Fiume, Ercole Rezza. — 8° Pagg. 143 + (1) + 1 t. — M. Hung. h. 76. — BCF. XIX E 80.

- 222 **Domini, Vincenzo**: Cenni sul progresso della nautica. Fiume. — **Szi**.
 223. **Guida** teorico-pratica alla conoscenza delle merci che formano oggetto di gran commercio e di speculazione... ad uso delle scuole reali e di commercio di Maestro M. d'Is. Con traduzione tedesca dal testo originale italiano... Fiume, E. Rezza. — 8° Pagg. (13) + 227 + (1). — **BCF**. XXIII C 20.
 (Olasz és német nyelven.)
 224. **Ricordo** per l'inaugurazione della pubblica monumentale fontana Francesco-Giuseppina, celebratasi in Fiume addì 23 aprile 1857. Fiume, Ercole Rezza. — 4° Pagg. 11. — **BCF**. XX C 42/7.

1858.

225. **Almanacco** Fiumano per l'anno 1858. Anno quarto. — Pagg. 161. (V. ö. 221.)
 226. **Domini, Vincenzio** conte de: Compendio di cognizioni nautiche ad uso de' giovani marinai formulato sulla scorta del nuovo programma annesso al regolamento provvisorio sugli esami degli aspiranti alla qualifica di tenente e di capitano mercantile austriaco a lungo corso. Fiume, Ercole Rezza. — 8° Pagg. (4) + 80. — **BCL**. XI C 4.
 227. **Dumas, Alessandro**: I compagni di Jeù, romanzo storico. Prima traduzione italiana. Fiume, Ercole Rezza. — 8° Vol. 1. Pagg. (3) + 169 + (1), Vol. 2. Pagg. 200 + (1), Vol. 3. Pagg. 179 + (1). — **BCF**. X H 2.
 228. **Giacich, Antonio Felice**: Cenni popolari su i bagni di mare. Fiume Ercole Rezza. — 8° Pagg. 34. — **BCF**. XIX F 45.
 229. **Regolamento** del Casino patriottico in Fiume. Fiume, Ant. Karletzky. — 8° Pagg. 22. — **BCF**. XX E 96.

1859.

230. **Ács Károly**: Magyar, német, olasz... Conversazioni ungheresi, tedesche italiane, romane <valache>, boemo-slovache e serbe in casa e sul viaggio... Pest, Lauffer és Stolp. — (12°). — **P**.
 231. **Fulvi, Antonio**: Il vita-metro. Volume 1. Prezzo del presente volume: la generosità. Fiume, Ant. Karletzky. — 8° Pagg. (16). — **BCF**. XIX H 20.
 232. **Giacich, Antonio Felice**: Il mal di mare. Discorso. Fiume. — **Szi**.
 233. **Kundmachung**... Notificazione... (Regolamento in oggetti di fabbriche per la città ed il territorio di Fiume). (Fiume, E. Rezza). — 4° Pagg. 13. — **BCF**. XX B 7.
 (Német és olasz nyelven.)

1860.

234. **Almanacco** Fiumano per l'anno 1859—60. — 8° Pagg. 175. (V. ö. 221.)
 235. **Barčić, Erasmo**: La voce di un patriotta. Fiume, Ercole Rezza. — 8° Pagg. 79. — **M. Hung.** h. 6522 t— **BCF**. XX D 55/2.

1861.

236. **Bisogni e voti** della città di Fiume. Fiume, E. Rezza. — 8° Pagg. 41. — **BCF** XX D 9.
 237. **Deák, Francesco**: Discorso di — — tenuto nella Camera dei Deputati a Pest

- il 13 maggio 1861. unitamente al progetto d'indirizzo da esso raccomandato. (Allegato al N. 127 della Gazzetta di Fiume.) Fiume, Erc. Rezza. — 8° Pagg. 28. — BCF. XX F 40.
238. **[Deák, Francesco]**: Secondo progetto d'indirizzo. Fiume. — Pagg. 80.]
(A fiumei főgimn. 1890-i értesítője szerint k. ny. a «Gazzetta di Fiume»-ből.)
239. **Domini, Vincenzo**: Sull'invenzione della bussola nautica. Fiume. — Szi.
240. **Giacich, Antonio Felice**: Reminiscenze storiche del municipio di Fiume dal giorno dell'occupazione dei Croati nel 1848. Fiume. — Szi.
241. **Lettere** sull'avvenire industriale di Fiume dirette all Sig. P. de S. da L. M. Fiume, Ercole Rezza. — 8° Pagg. (1) + 113. — BCF. XX F 39.
242. **Milic, Vincenzo**: A Niccolò Tommaseo i Dalmati-Slavi, ossia i quesiti di patrio interesse. Fiume, Erc. Rezza. — 8° Pagg. 95 + (1). — BCF. IV D 31.
243. **Rettifica**, Una semplice —. Fiume, Erc. Rezza. — 8° Pagg. 44. — BCF. XXI a 76.
244. **Sulek, Bogoslavo**: Lo statuto croato-ungarico esposto da ——. Prima traduzione italiana di G. B. Spalato, Tipografia di E. Rezza in Fiume. — 8° Pagg. (3) + 100. — BCF IV D 27.
- 244a. **Szalay, Lad.**: Fiume e la dieta Ungarica. Fiume (Estratto della Gazzetta di Fiume). — 8° — BH. (II. 650. hasáb.)
245. **Tommaseo, Nicolo**: Ai Dalmati <Gazzetta di Fiume Nri. 30, 31, 32 e 33.> Fiume, E. Rezza. — 8° Pagg. 30. — M. Hung. h. 6121^r. — BCF. V D 43.
246. **Vörösmarty Mihály** Szózata magyar, német, francia és olasz és Kölcsey Hymnusa magyar és német nyelven. Pest, Lampel R. — 8° Pagg. 23. — M. P. o. hung. 1588^d.

1862.

247. **Domini, Vincenzo de**: Lezioni di manovra navale ad uso delle scuole nautiche e dei giovani marinai... approvate dallo ecc. i. r. Ministero di stato. Fiume, Erc. Rezza. — 8° Pag. XII + 284 + 21. — BCF. XIX E 39.
248. **Giacich, Antonio Felice**: Memoriale diretto a sua eccellenza Giovanni Mazuranich R. Cancelliere aulico dei regni Dalmazia, Croazia... Fiume, Erc. Rezza. — 8° Pagg. (1) + 19. — BCF. XX D 34¹⁻².
249. **Oldal József** olasz nyelvtana. Ollendorff-Ahn után. Pest, Lampel R. — (8° 219 l.) — P.
250. **Valentinelli, Giuseppe**: Supplementi al saggio bibliografico della Dalmazia e del Montenegro di ——. — 8° Pagg. (1) + 132. (V. ö. 219.)

1863.

251. **Okrucky, Justinian**: Magyar-olasz nyelvtan. Oktatás az olasz nyelvet, tanító segítségével vagy anélkül is megtanulni. Pest, Landerer és Heckenast. — 8° Pagg. (8) + 200. — M. L. lat. f. 458.
252. **Pauer, Carlo Giovanni**: Sulla necessità d'un aumento dell'illuminazione (sic) marittima lungo le coste del mare Adriatico. Fiume. — Szi.
253. **Szépváry György**: Olasz és magyar beszélgetések kézikönyve. 2. kiad. Pest, Heckenast G. — (8° 167 l.) — P.

1864.

254. **Ágoston Antal**: Kis olasz tolmács. Útmutatás az olasz nyelvnek lehetőleg legrövidebb idő alatt elsajátítására. Pest, Wigand K. F. könyvnyomdája Pozsonyban. — 8° Pagg. VII + 119 + (1). — M. L. lat. f. 395.
255. **Fiume-St. - Peter**. L'importanza e l'urgenza del congiungimento di Fiume colla strada ferrata del sud mediante il ramo St. Peter. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 58. — BCF. XIX E 68.
256. **Gradi, Nicolo'**: Il poeta ed il genio della terra. Canti tre. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 30. — M. P. o. it. 258 c.
257. **Idea**, Un — ai Padri della patria di Fiume. Fiume, Huber & Mohovich. — 8° Pagg. 15. — BCF. XX D 52.
258. **Regolamento** per la rappresentanza del libero distretto di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 23. — BCF. XX C 32.
259. **Statuto** della Camera di Commercio e d'industria in Fiume... Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 29. — BCF. XX C 30.

1865.

260. **Memoriale** della rappresentanza civica di Fiume all'eccelsa regia cancellaria aulica croato-slavona dalmata sulla questione della ferrovia Semlino-Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 40. — M. Merc. 303. g.
(Szerzője Szinnyei szerint: Ciotta János.)

1867.

261. **Bonmartinj**, Ernesto de: Pannonia e Fiume, cantata allegorica da rappresentarsi nel Civico teatro di Fiume. (Musica di Scaramelli.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 16. BCF. Misc. a 114.
262. **Regolamento** del Casino patriottico in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 15 + 1 t. — BCF. XX D 38.
263. **Statuto** della veneranda Congregazione Italiana di Beata Vergine Maria dei sette dolori in suffragio dei defunti in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 34. — BCF. XX C 31.

1868.

264. (**Grosso, Giulio**): Maria Mancini, romanzo storico. Libera versione dal tedesco di Valente Defranceschi. Fiume, E. Mohovich. — 8° Vol. 1. Pagg. (5) + 186 + (1), Vol. 2. Pagg. (1) + 184 + 1 t. — BCF. XIX H 14.
265. **Messi, A. G.**: Letture italiane. Pest. — **Szi** (Magyar és német magyarázatokkal.)
266. **Tommaseo, N.**: Pensieri morali. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 332. — BCF. XIX G 2.
(Első kiadás: Milano, 1858.)

1869.

267. **Domini, Vincenzo de**: Quesiti d'igiene, fisica e meteorologia proposti al 14 congresso dei medici e naturalisti ungheresi convenuti in Fiume nel settembre 1869. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 20. — M. Phys. 843.
268. **Domini, Vincenzo**: Le scienze naturali e la nautica. Fiume. — **Szi**.

269. **Frollo, G. L.:** Vocabularu italiano-romanu... Vocabolario italiano-romanesco, francese-romanesco e romanesco-italiano-francese con tre trattati grammaticali e con l'aggiunta dei principali nomi propri. Edizione stereotipa. Parte prima. Vocabolario italiano-romanesco. Pest, Società Deutsch. — 4° Pagg. 160. — M. L. lat. f. 538.
270. **Mohovich, Emidio:** Fiume negli anni 1867 e 1868. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. (7) + 527 + (1). — BCF. XIX H 11.
271. **Raccolta dei brindisi fatti al banchetto offerto dagli elettori di Fiume al loro deputato Giovanni de Ciotta il giorno 11 apr. 1869.** Fiume, Ant. Karletzky. — 8° Pagg. 15. — BCF. Misc. a 108.
272. **Regolamento interno per la rappresentanza del libero distretto di Fiume.** Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 20. — BCF. XX D 84.

1870.

273. **Littrow, Enrico de:** Fiume considerata dal lato marittimo. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 44 + 1 t. + 2 carte geogr. — M. Hung. h. 3625 al.
274. **Relazione della commissione pel censimento eseguita nella città e distretto di Fiume il 31 dicembre 1869.** Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 63. — BCF. XX D 17.

1871.

275. **Domini, Vincenzo:** L'Ungheria, Fiume ed il mare. Fiume — Szi.
- 275a. **(Filli, Giovanni):** Sulla urgente necessità dell'istituzione di giardini infantili in generale ed a Fiume in particolare per promuovere la coltura fisica, morale ed intellettuale dei fanciulli dai 3 ai 7 anni, dedicato a tutti i buoni genitori. Fiume, Tip. patriottica fiumana. — 8° Pagg. 32. — M. Paed. 2594.
276. **Mosaico** umoristico illustrato per tutti i gusti, ossia raccolta di romanzetti e novelle lepide — fisiologie schizzi sociali — viaggi buffi — poesie giocose — parodie aneddoti — barzellette — buffonate — arguzie — bizzarrie letterarie — scherzi satirici — giuochi di parole curiosità ecc. ecc. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 260. — BCF. XIX F 42.
277. **Progetto di Statuto della libera città, porto e distretto di Fiume.** Fiume, s. s. — 2° Pagg. 13. — BCF. XXXIa 1/9.
278. **Scelta di articoli di legge dell'anno 1868.** Pest, Alessandro Kocsi. — 8° Pagg. (3) + 163. — M. Hung. e 1847.
279. **Statuto del Casino patriottico di Fiume.** Fiume, E. Mohovich. 8° Pagg. 15. — BCF. XX D 39.
280. **Verardini, Enrico:** Il memorabile omicidio del sindaco Pietro Paradiso in pieno consiglio di Fiume l'anno 1691. Azione storica in 4 atti. Fiume, Tipografia patriottica fiumana. — Pagg. 56. — BCF. XX D 90.

1872.

281. **Cenni storici del Civico Spedale di Fiume** pubblicati a di 20 maggio 1872 mentre si festeggiava il terzo secolo dalla sua fondazione. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 10. — M. Hung. h. 998. — BCF. XX F 36.
282. **Ciotta, A Giovanni** — podestà della libera terra di Fiume il giorno in cui

- prestava giuramento solenne i rappresentanti D. D. D. Fiume, Stabilimento tipo-litografico fiumano. — 4° Pagg. (10.) — BCF. XX B 24.
- 282a. **Jókai, Maurizio**: Episodi della guerra dell' indipendenza ungherese nel 1848 e 1949... Fiume, Mohovich. — BH. (III. 803. hasáb).
283. **Kropp, Guglielmo**: Materiali per la geografia fisica e per la navigazione del Mar Rosso... Versione italiana dall'edizione originale tedesca. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 39 + (2) + 4t. — M. Aprónyomtatvány.
284. **Piano** d'istruzione per le scuole popolari a sensi dell'articolo di legge XXXVIII, 1868. Traduzione italiana. Fiume, Stab. tipo-litografico. — 4° Pagg. 21. — Dalm.
285. **Statistica** dei viaggi fatti dal 1. settembre 1870 al 1. settembre 1871 dai bastimenti di lungo corso del litorale ungaro-croato. Pubblicazione del Regio Governo marittimo in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 22. — M. Aprónyomt.
286. **Statuto** della libera città di Fiume e del suo distretto. Fiume szabad város... statutuma. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 97. — BCF XX D 76. (Olasz és magyar nyelven.)
287. **Vicentini, R. A.**: Rapporto e voto dell'ingegnere — — — sui provvedimenti d'acqua per la città di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 28. — BCF. XX D 13.
288. **Vivi e morti**, ovvero le ultime elezioni per la rappresentanza municipale di Fiume. Memorie d'un morto. Fiume, Stab. tip.-lit. fiumano. — 8° Pagg. 19. — BCF. XX D 53.

1873.

289. **Cortesi, Plinio**: Compendio di geografia con particolare riflesso alle scuole nautiche. Edizione prima. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 202 + (2) — M. Geo. 343x BCF. XVII C 60.
290. **Gresits, Massimiliano**: Storia degli ungheresi con introduzione ed aggiunte relative alla storia universale. Sulle orme di Michele Horváth e di Francesco Ribáry. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. (5) + 189. — BCF. VIII C 82.
291. **Littrow, Enrico de**: Sulle carte idrografiche e sulla rappresentazione del fondo del mare mediante linee isobate od in plastica. Fiume, Stamperia della società azionaria in Pest. — 4° Pagg. 14 + 3 t. M. Geo. 172.
292. **Matcovich, E.**: Racconti biondi. Fiume. — Cat.
293. **Pauer, G. C. de Budahegy**: Portolano della Grecia, Turchia, Egitto. Pubblicazione del Regio governo marittimo in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. XVI + 116 + (6) — M. Itin. 242.
294. **Statistica** dei viaggi fatti dal 1. Settembre 1871 al 1. settembre 1872 dai bastimenti di lungo corso... Pagg. 29. (V. ö. 285.)

1874.

295. **Gresits, Massimiliano**: Francesco Deák, sua vita e carriera politica. Lettura pubblica... Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 26. — M. Hung. h. 2278^{la} — Dalm.

1875.

296. (Giacich): I soccorsi per gli asfittici. Fiume. Stab. tip. lit. Fiumano. — 8° Pagg. 8. — BCF. XX E 89.
297. Giacich, Antonio Felice: Istruzione per soccorrere i sommersi. Fiume. — Szi.
298. Giacich, Antonio Felice: Lezioni mediche per i naviganti. Terza edizione conforme al programma stabilito in Trieste da apposita commissione. Libro di testo per le r. scuole nautiche in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 123 + 5 t. — M. Med. g. 497.
299. Matcovich, Paolo: Passato e avvenire, polimetro. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 17. — Dalm.
300. Resoconto dell'amministrazione del municipio di Fiume nell'anno 1873 con allegato il conto consuntivo dell'anno medesimo. Anno 1. Fiume E. Mohovich. — 4° Pagg. 186 + 1 t. — BCF. XX B 27. — Be. 2520.
301. Sonetto. Pel ben auspicato onomastico del dottor Pietro Rella direttore del r. ginn.-reale sup. di Fiume il dì 29 guigno 1875 gli alunni offrivano il seguente —. (Fiume) Tip. lit. fiumano. — 2° foglio volante. — Dalm.
302. Tavole, Nuove — di ragguaglio delle misure e pesi attuali colle misure e pesi metrici calcolate con speciale riguardo ai bisogni delle famiglie e del piccolo commercio... Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. XXVII + 40. — BCF. Misc. a 122.

1876.

303. Codice di commercio ungarico. Articolo di legge XXXVII dell'anno 1875. Aggiuntevi le ordinanze ministeriali relative all'epoca dell'attuazione del codice di commercio... Traduzione ufficiale. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (1) + 180. + 1 t. — M. Hung. j. 424a — BCF. XVII C 24.
304. Giacich, Antonio Felice: L'Ungheria ed il Lloyd austro-ungarico. Magyar-ország és az osztrák-magyar Lloyd. Fiume. — Szi.
305. Guida agli esami nella navigazione per stima ed astronomia nautica per gli aspiranti alla qualifica di tenente e capitano a lungo corso, per F. G. S. Fiume, Karletzky. — 8° Pagg. 65. — M. Math. a 508.
306. Kimutató, Statisztikai — ... Statistica dei viaggi fatti dal 1° gennaio 1875 a tutto dicembre 1875 dai bastimenti ungarici a lungo corso. (Magyar királyi tengerészeti hatóság.) Fiume, s. s. — 4° Pagg. 66. — M. Hung. h. 1529. (Magyar és olasz nyelven.)
307. Peterin, G.: Istruzione popolare sul sistema metrico decimale. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (1) + 46 + (1). — Dalm.
308. Resoconto dell'amministrazione del Municipio di Fiume nell'anno 1874... Anno 2. — Pagg. V + 137 + 2 t. — BCF. XX B 28. (V. ö. 300.)
309. Skurla, Stefano: Ragusa. Cenni storici. Zagabria, Tipografia sociale. — 4° Pagg. (7) + 148 + (3). — RLG. 24 XI B 8.

1877.

310. Almanacco fiumano per l'anno comune 1877. Fiume, Karletzky. — (ivré) — MKSz. 1877.

311. **Buono, Michele**: Alda. Dramma lirico in quattro parti da rappresentarsi nel teatro civico di Fiume la primavera 1877. (Musica di Lionello Ventura) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 34. — BCF. XIX E 38/17.
312. **Kimutátás, Statisztikai...** Statistica dei viaggi fatti dal 1° genn. 1876 a tutto dicembre 1876... — (4° Pagg. 40.) — Ki. (V. ö. 306.)
313. **Legge** di cambio per i paesi della corona ungarica. Articolo di legge XXVII. dell'anno 1876. Traduzione ufficiale. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (1) + 37 + (1). — M. Hung. j. 2126.
314. **Matcovich, Paolo**: Cenni generali sulla flora di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (1) + 50. — BCF. XIX F 43.
315. **Mazuranič, Giovanni**: Morte di Ismail Čengiç-Aga, poema di S. E. il bano della Croazia —. Dal testo croato tradotto in metri italiani da P. E. Bolla. Fiume, E. Mohovich. — 8° 1 + Pagg. LXI + 63. — BCF. II D 18.
316. **Resoconto** dell'amministrazione del Municipio di Fiume nell'anno 1875... Anno 3. — Pagg. (4) + 224 + 5t. — BCF. XX B 29. (V. ö. 300.)
317. **Vörösmarty Mihály Szózata...** — Ki. (V. ö. 246.)

1878.

318. **Dizionario** di termini marittimi italiano inglese e inglese italiano per uso della marina mercantile. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. (4) + 259 + (2). — M. Arch. 308. — BCF. XI H 46.
319. **Giacich, Ant. Felice**: La desinfezione nelle epidemie. Fiume. — Szi.
320. **Kimutátás, Statisztikai** — ... Statistica dei viaggi fatti dal 1° genn. 1877 a tutto dicembre 1877... — Pagg. 40. — M... — BCF. XX B 49. (V. ö. 306.)
321. **Programma** della regia scuola media superiore di stato in Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1878. Fiume, E Mohovich. — 8° — M.
(Az 1—14. lapon: A. BUDINICH: *Scilupate delle linee di 2° ordine, trattate col calcolo elementare.*)
322. **Resoconto** sull'igiene e l'istruzione pubblica nell'anno 1877. Anno 5. Fiume, Franc. Karletzky. — 4° Pagg. 67 + 6t. — BCF. XX B 30. — Be. 2879.
323. **Somogyi Elek** (recte Ede): Olasz társalgási nyelvtan iskolai és magán használatra. A Gaspey-Sauer tanmód szerint a magyar nyelvhez alkalmazva. Budapest, Franklin. — (8° VIII + 288 l.) — Ki.
324. **Statuto** del Casino patriottico di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 15. — BCF. XX D 40.
325. **Tomsich, Vincenzo**: Cenni sulla cultura di baco da seta cinese (Bombyx Cynthia) ad uso degli agricoltori, economi e comizi agrari. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. 27. — M. Oec. 1626m.
- 325a. **Usi di piazza** in Fiume (Fiume, Mohovich ny. 8° 66 l.) MKSz. 1878.

1879.

326. **Amministrazione, L'** — comunale di Fiume dall'anno 1873 a tutto il 1878. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 19. — BCF. XX D 23.
327. **Conto** consuntivo dell'amministrazione civica di Fiume per l'anno 1878. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 57. — BCF. XX B 31.

328. **Giacich, Antonio Felice**: Lezioni mediche per i naviganti. Guida nell'uso della farmacia d'obbligo. Quarta edizione con aggiunte e tavole. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 104. + 5 t. — M. Path. 1793.
329. **Giacich, Antonio Felice**: La peste. Fiume. — Szi.
330. **Gresits, Massimiliano**: Geografia dello stato ungarico. Fiume. — Szi.
331. **Gresits, Massimiliano**: Grammatica della lingua ungherese, riveduta ed approvata dal Consiglio sup. d'istruzione della stato. Fiume. — Szi.
332. **Kimutatás, Statisztikai** — ... Statistica dei viaggi fatti dal 1° genn. 1878 a tutto dicembre 1878... Anno VIII. — Pagg. 40. (V. ö. 306.)
333. **Mohovich, Emidio**: Trenta e trentuno. Commedia in due atti. Fiume, Stab. tipo-litografico. — 8° Pagg. 59. — BCF. XX H 6.
334. **Polacco, Luigi**: La Religione della natura e dell' ideale. Risultato di studi sulle relative opere di I. Stuart Mill, D. F. Strauss, I. G. Fichte, ed altri. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. XXXI. — Dalm.
335. **Prospetto** dell'amministrazione dell'Asilo di carità per l'infanzia in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 12. — BCF. XL C 53/2.
336. **Resoconto** dell'amministrazione del Municipio di Fiume nel triennio 1876—78 (Igiene pubblica ed istruzione pubblica pel solo anno 1878). Anno 6. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (4) + 170 + 8t. — BCF. XX B 32.
337. **Tomsich, Vincenzo**: Nuovo metodo pratico e facile per imparare la lingua croata compilato per cura di — — dietro il sistema di F. Ahn. Volume primo. Fiume, Franc. Karletzky. — 8° Pagg. 143 + (1). — M. L. slav. 1053.
338. **Trionfo, Secondo** — dell'amministratore. La divisione dell'ospedale dalla Casa di ricovero. Sušak, Tipi della «Primorska Tiskara». — 8° Pagg. 20. — BCF. XX D 77.
339. **Zängerle, Pietro**: La pratica del capitano ovvero suoi doveri e responsabilità verso l'armatore, caricatori ed assicuratori. Fiume Franc. Karletzky. — 8° Pagg. 122. — M. Merc. 354 s.

1880.

340. **Articolo di legge V** dell'anno 1878. Codice penale ungarico sui crimini e delitti. Budapest, Reg. Università. — In 8° Pagg. 120. — M. Crim. 443 m.
341. **Articolo di legge XL** dell'anno 1879. Codice penale ungarico sulle contravvenzioni. Budapest, Università Ungarica. — 8° Pagg. 42 + (1). — M. Crim. 443 n.
342. **Cenni** sulle condizioni commerciali di Fiume. Memoria pubblicata a cura del Municipio e della Camera di commercio e d'industria nell'occasione in cui la benemerita Società nazionale ungherese d'agricoltura visitava questa città. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 55. — BCF. XX B 65.
343. **Classificazione** degli scolari e scolare della Civica scuola popolare di tre classi e della Civica scuola serale-domenicale maschile e festivo-domenicale femminile in Drenova (Fiume) alla chiusa dell'anno scolastico 1879—80. Fiume, Franc. Karletzky. — 8° M.
344. **Györök, L. G.**: Grammatica metodica della lingua ungherese con esercizi

- pratici. Vol. I. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. V + 97 + (1). — M. L. hung. 402g. — **Dalm.**
345. **Kimutatás**, Statisztikai — ... Statistica dei viaggi fatti dal 1° gennajo 1879 a tutto dicembre 1879... — Pagg. 40. (V. ö. 306).
346. **Nusser, Erdoardo**: Breve avviamento ai primi soccorsi da prestarsi avanti la venuta del medico a persone accidentate. Versione dal tedesco dell'opuscolo compilato per incarico dell'inclito consiglio municipale della città... di Vienna da —. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 16. — **BCF.** XLC 53/2.
347. **Ordinanza** sulla procedura da osservarsi nei casi di delitti e contravvenzioni di competenza dei regi giudizii distrettuali. Budapest, Università Ungarica. — 8° Pagg. 34. — **BCF.** XX E 24.
348. **Regolamento** per le scuole medie pubblicato dal r. ungarico Ministero del culto e pubblica istruzione il 22 luglio 1876... Fiume, Franc. Karletzky. 8° Pagg. 25 + 2. — M. Hung. l. 600.
349. **Resa** di conto della Cassa comunale di risparmio e del Monte civico di pietà, per l'anno 1879. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 20. — **BCF.** XX B 38.
350. **Resoconto** sulla igiene e l'istruzione pubblica e privata nell'anno 1879. Anno 7. Fiume, E. Mohovich. — Pagg. (3) + 68 + 2 t. — **BCF.** XX B 33 — Be 2879.
351. **Statuto** del Casino patriottico di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 15. — **BCF.** XX D 41.
- 1881.**
352. **Articolo** di legge XVII. dell' anno 1881. Legge sui concorsi... Ordinanza... sull'attivazione della legge sui concorsi... Budapest, Regia Università. — Drenova 8° Pagg. 88 + 8. — M. I. priv. 1403.
353. **Budinich, A.**: Cenni sulle macchine a vapore compilati giusta il vigente piano governativo ad uso dei candidati all'esame sulla conoscenza delle macchine a vapore per piroscafi. — Fiume, F. Karletzky. — 8° Pagg. 28 + (2). — M. Techn. 217m.
354. **Classificazione** degli scolari e scolare della Civica scuola popolare... e... in Drenova <Fiume>... 1880—1881... — (V. ö. 343.)
355. **(Dall'Asta)**: La verità sulla questione Ciotta-Dall'Asta. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 202. — **BCF.** XX B 72.
356. **Giacich, Ant. Felice**: I bagni di Krapina Töplitz. Fiume. — Szi.
357. **Jelentései**, Modenai és velencei követek — ... Descrizione dell'Ungheria nei secoli XV. et XVI. edita nell'occasione del congresso geografico internazionale a Venezia settembre 1881. (Lettere di Tommaso Dainero...) Budapest, Athenaeum. — 4° Pagg. 38 + (2). — M. Hung. h. 1464^b.
358. **Kimutatás**, Statistikai — ... Statistica dei viaggi fatti dal 1° genn. 1880 a tutto dicembre 1880... — Pagg. 41. (V. ö. 306.)

1882.

359. **Grossich, Antonio**: Trattatello di igiene. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 172 + (1). — **BCF.** XXI C 50.

360. **Jókai, Maurizio**: L'uomo d'oro, romanzo. Versione italiana per E. B. Fiume, E. Mohovich. — 8° Vol. 1. Pagg. 179, Vol. 2. Pagg. 180, Vol. 3. Pagg. 176, Vol. 4. Pagg. 136, Vol. 5. Pagg. 215. — **M. Kossuth L.** 2836. — **EFI. C** 965.
361. **Polacco, Luigi**: Conforti. Fiume, Frat. Karletzky. — 8° Pagg. XI + (1) + 167. — **M. L. eleg. m.** 923 n.
362. **Polacco, Luigi**: Limiti dell'umana conoscenza, Citazioni. Fiume, F. Karletzky. — 8° Pagg. (8) + 42 + (2). — **M. Phil.** 564.
363. **Programma** del R. Ginnasio Superiore di Stato in Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1881—82. Fiume, P. Battara. — 8° — **M.**
(A 3—68 Iapon: Giuseppe DEFANT: *Cenni circa l'origine e il graduale svolgimento della tragedia in Italia fino a Vincenzo Monti.* — *Il Caio Gracco.*)

1883.

364. **Donáth, Imre**: Földrajz... Geografia. La descrizione del luogo nativo compilata in base del programma ministeriale per la III. classe elementare delle scuole di Fiume... Fiume ed i suoi contorni. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 26 + 2 carte geografiche + 1 t. — **BCF. Misc. XL C** 53/7.
(Magyar és olasz nyelven.)
365. **Giacich, Antonio Felice**: L'allevamento e la mortalità dei bambini... Fiume. — **Szi.**
- 365a. **Jókai, Maurizio**: [Egy játékos, aki nyer.] Trad. E. Brelich, Fiume, Mohovich. — **BH. (III. 804. hasáb.)**
366. **Lengyel, Giov.**: Corso teoretico-pratico di lingua ungherese ad uso scolastico e privato. Fiume, Franc. Karletzky. — 8° Pagg. (1) + 145 + (1) — **Dalm.**
367. (**Pausi**): Un duello curioso. Capriccio drammatico di G. A. P. Fiume, Tipografia del giornale «L'avvenire». — 8° Pagg. 35. — **BCF. XX D** 63.
368. **Perci, Maurizio**: I nuovi giuochi infallibili e la loro applicazione nel regio lotto. (Budapest) [Márkus Soma]. — 8° Pagg. 52 + (64). — **M. Math.** a 663.
369. **Programma** degli studi e notizie scolastiche della Reg. ung. accademia di commercio in Fiume... anno 1882—83 (Fiume, Battara P. 8-r. 29 l.) **MKSz.** 1883.
- 369a. **Programma** del R. Ginnasio superiore di Stato in Fiume... 1882—83. (V. ö. 363.)
A 3—40 Iapon: A DALMARTELLO: *La vita di Demade, oratore ateniese, ed il frammento dell'orazione ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας.*)
370. **Raccolta** ufficiale delle leggi e dei regolamenti concernenti le imposte dirette... Edita dal regio Ministero ungherese delle finanze. Vol. 1. Budapest, Stamperia ungh. dello stato. — 8° — **M. Hung. j.** 872.
371. **Relazione** intorno alla soluzione delle questioni concernenti la costruzione d'una conduttura d'acqua e la canalizzazione nella città di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 15. — **BCF. XX D** 12.
372. **Resa di conto** della Cassa comunale di risparmio... e... — 1882. Pagg. 22. — **BCF. XX B** 39. (V. ö. 349.)

373. **Statuto** del Casino patriottico di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 13. — BCF. XX D 42.

1884.

374. **Budinich, Antonio**: Teoria e pratica della deviazione locale della bussola ad uso delle scuole nautiche. (Approvato dall'eccelso r. governo marittimo di Fiume.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (5) + 58 + 3 t. — BCF. XIX C 19.

375. **Értesítője**, A fiumei m. kir. állami főgymnasium — ... Programma del Regio ungar. ginnasio superiore di stato in Fiume dell'anno scolastico 1883—84 ... Fiume, E. Mohovich. — 8° — M.

(Magyar és olasz nyelven. A 3—18. lapon: A **FEST**: *Alcune riflessioni sull'educazione.*)

- 375a. **Értesítője**, A fiumei ... kereskedelmi Akadémia — ... Programma degli studi e notizie scolastiche della R. u. accademia di commercio in Fiume ... 1883—84 (Fiume, Tipogr. dell'«Avvenire», 8-r ... Értekezések: 1. Rendite limitate ad un terminato di anni, 2. Vitalizi. L. Bresiger.) MKSz. 1885.

376. **Jókai, Maurizio**: [A magyar nemzet története.] Trad. V. Gauss. Fiume, Mohovich. — BH. (II. 804. hasáb.)

- 376a. **Lengyel János - Benkő K. - Kavulyák Gy. és Szígyártó Z.**: Magyar és olasz szótár. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (7) + 448 + (3). — M. 9.583. — BCF. XXI D 28.

(Magyar és olasz előszóval.)

377. **Raccolta** ufficiale delle leggi e dei regolamenti ... Vol. 2. (V. ö. 370.)

278. **Statuto** dell'orfanotrofio femminile denominato «Maria» istituito in Fiume sotto il patronato di S. E. la Signora Contessa Maria de Szapáry. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 12. — BCF. XL C 53/1.

1885.

379. **Conto** preventivo della amministrazione civica di Fiume, per l'anno 1886. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 41. — BCF. XX B 12.

380. **Depoli, Pasquale**: La vendetta di Elisa, scene domestiche. Fiume, Karletzky. — 8° Pagg. (1) + 301. — M. P. o. it. 247 k.

381. **Értesítője**, A fiumei ... állami elemi és polgári fiúiskola — ... Programma della regia ungar. scuola elementare e cittadina maschile di stato in Fiume dell'anno scolastico 1884—85. Fiume, G. Jerouscheg. — 8° — M.

(Magyar és olasz nyelven.)

382. **Értesítője**, A fiumei ... főgymnasium — ... Programma del regio ungar. ginnasio superiore di stato in Fiume ... anno ... 1884—85. (V. ö. 375.)

(A 3—29. lapon: R. PIZZETTI: *Della forma e della grandezza della terra.*)

- 382a. **Értesítője**, A fiumei ... kereskedelmi akadémia — az 1884—85. tanév-ről ... (Fiume, Mohovich E. 8° I. ... Értekezés: Delle assicurazioni sulla vita dell' uomo. Ita: Luigi Bresiger.) — M. K. Sz. 1885.

383. **Fest, Kálmán**: Fiume utolsó 10 évi tengeri áruforgalmának statisztikája ... Statistica del movimento marittimo commerciale del porto di Fiume negli

ultimi 10 anni... (Általános orsz. kiállítás Budapestén 1885.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 3 + 173. — M. Anthr. 1215. — BCF. XX D 81
(Magyar és olasz nyelven.)

384. **Fiume** kikötőjének hajózási forgalma az utolsó 70 évben... Movimento dei navigli nel porto di Fiume negli ultimi 70 anni. Compilato e pubblicato dal r. governo marittimo. (Ált. orsz. kiállítás Budapestén 1885.) Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (149). — M. Anthr. 1020. — BCF. XX B 34.
(Magyar és olasz nyelven.)

385. **Raccolta** ufficiale delle leggi e dei regolamenti... Vol. 3. (V. ö. 370.)

386. **Statuto** del Club Alpino fiumano. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 14. — Dalm.

1886.

387. **Berghoffer, Giuseppe**: Gli elementi germanici della lingua italiana. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 26. — M. L. lat. f. 140. — Dalm.
(K. ny. v. ö. 390.)

388. **Bilancio** della amministrazione dei civici dazi e gabelle stradali in Fiume pro 1885. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (15). — BCF. XX B 13.

389. **Értesítője**, A fiumei... elemi és polgári fiúiskola —... Programma della Regia ungar. scuola elementare e cittadina maschile di stato in Fiume... anno... 1885—86. (V. ö. 381.)

390. **Értesítője**, A fiumei... főgymnasium —... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1885—86. (V. ö. 375.)
A 3—31. lapon: Gius. BERGHOFFER: *Gli elementi germanici della lingua italiana.*)

390a. **Értesítője**, A fiumei... keresk. akadémia — az 1885—89. tanévről — Programma degli studi e notizie scolastiche della R. ung. accademia di commercio in Fiume... (Fiume, Battara P. 8°.) (Értekezés: Cenni sulla storia de commercio in Ungheria. Irta: Czink L.) M. K. Sz. 1886.

391. **Feichtinger, Alessio**: Manuale di diritto cambiario ad uso della Reg. ung. accademia di commercio in Fiume. Fiume, G. Jerouscheg. — 8° Pagg. 52 + (2). — BCF. XX G 4.

392. **Nacinovich, Ermanno**: Flacio, studio biografico storico. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. (5) + 67 + 11. — BCF. V D 4.

393. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1886. Edizione del Ministero dell'interno. Budapest. Soc. per azioni di stamperia libri in Pest. — In 8° — M. Hung. j. 872.

394. **Tomsich, Vincenzo da**: Notizie storiche sulla Città di Fiume cronologicamente svolte da —. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 620 + (1) — BCF. XX D 27. — RLG. 24. XI D 4.

395. **Zambra, Pietro**: Florilegio poetico italiano per la scuola e per lo studio privato. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (7) + 262 + (1) — EFI. IX 26.

1887.

396. **Benkő, C. - Donáth, E. - Kavulyák, G. e Szigyártó, Z.**: Dizionario italiano-ungherese compilato sui migliori vocabolari. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 504. — M. 9. 583. — BCF. XXI D 38.

397. **Értesítője.** A fiumei ... elemei és polgári fiúiskola. — Programma della Regia ungar. scuola elementare e cittadina maschile di stato in Fiume... anno... 1886—87. (V. ö. 381.)
398. **Értesítője.** A fiumei... főgymnasium —... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1886—87. (V. ö. 375.)
(A 3—8. lapon: A. FÉST: *Agostino Trefort.*)
399. **Giacich Antonio Felice:** Lezioni mediche per i naviganti. 5. kiadás. Fiume. — Szi.
400. **Matcovich, Paolo:** Ore d'ozio, versi. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 63 + (7) — BCF. XIX E 38/9.
401. **Processi** verbali della inchiesta sulla Marina mercantile ungarica e relative proposte finali. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (7) + 175. — BCF. XX B 2. — Be. 2673.
402. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1887... (V. ö. 393.)

1888.

403. **Cenni storici** intorno al Casinò patriottico durante i 40 anni di sua esistenza. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 15. — BCF. XX D 43.
404. **Értesítője,** A fiumei... elemei és polgári fiúisk. —... Programma della Reg. scuola elementare e cittadina maschile di stato in Fiume dell' 1887—88. Fiume, P. Battara. — (V. ö. 381.)
405. **Értesítője,** A fiumei... főgymnasium —... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1887—88. (V. ö. 375.)
(A 3—21. lapon: Pietro ZAMBRA: *Sull'origine della lingua italiana.*)
- 405a. **Értesítője,** A fiumei... keresk. akadémia —... Programma degli studi e notizie scolastiche della R. u. accademia di commercio in Fiume... 1887—88... (Fiume, P. Battara 8-r.) (*Értekezés: Cenni storici sull'economia politica. Irta: Alessio Feichtinger de B. Nadasd.*) — MKSz. 1888.
406. **Feichtinger, Alessio de:** Diritto marittimo con riguardo agli usi internazionali, ed alle leggi e regolamenti dello Stato Ungarico rispettivamente della Monarchia Austro-Ungarica. Fiume, G. Jerouscheg. — 8° Pagg. VII + 125. — M. Kossuth L. 819. — BCF. XIX D 51.
407. **Feichtinger, Alessio:** Cenni storici sull'economia politica. Fiume. — Szi.
408. **Feichtinger, Alessio:** Riforme della legislazione francese sul campo del diritto marittimo privato. Fiume. — Szi.
409. **Palóczy Lipót:** Gyakorlati olasz nyelvtan. Ahn módszere nyomán. Budapest, Wodianer F. és Fiai. — 8° Pagg. VI + (2) + 160. — M. L. lat. f. 459P.
410. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1888... (V. ö. 393.)
411. **Schittar, Mario:** El trionfo de S. Micciel e i sfoghi del cor, rime fiumane. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. (7) + 120. — BCF. 43 D 52.
412. **Statuto** della società per la costruzione di case operaie in Fiume. (Fiume,) [P. Battara]. 8° Pagg. 24. — BCF. XX D 49.

1889.

413. **Annuario, I.** — del Club Alpino fiumano contenente la storia e le vicissitudini del Club dal giorno della sua fondazione <12 gennaio 1885>

fino a tutt'oggi. Con monografie storiche, botaniche e meteorologiche. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 207 + 3 t. — *M. Geo* 266¹ — *BCF.* XX C 23.

413a. **Cassio - Bure, Erminia**: Cuor di donna, Fiume. — *Kőr.*

413b. **Cassio - Bure, Erminia**: Vite infrante, Fiume. — *Kőr.*

414. **Értesítője**, A fiumei... elemi és polgári fiúisk. —... Programma della R. ung. scuola elementare e cittadina masch. di stato in Fiume... 1888—1889. Fiume E. Mohovich. (V. ö. 381.)

415. **Értesítője**, A fiumei... főgymnasium —... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1888—89. (V. ö. 375.)

(A 3—9. lapon: *D.e discorsi pronunziati in occasione del XXV. anniversario dell' operosità letteraria del D.re Béla Erdődi.* Kőrösi Sándor beszéde magyarul, Gius. Berghoffer beszéde olaszul.)

415a. **Értesítője**, a fiumei... keresk. akademia — az 1888—89. tanévről... Programma degli etc. (Fiume, Battara P. 8-r...) *MKSz.* 1889.

416. **Feichtinger, Alessio**: Delle banche... Fiume. — *Szi.*

417. **Feichtinger, Alessio**: Cenni sulle finanze di stato. Fiume. — *Szi.*

418. **Ordinanza** per le levatrici riguardo al procedimento che va osservato per impedire la febbre puerperale. Budapest, Egyetemi ny. — *Be.* 11.073.

419. **Polonio-Balbi, Michelangelo**: Almanacco e guida schematica di Fiume per l'anno 1889. Seconda annata. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 216. — *M. Chrlg.* 630^b.

420. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1889... (V. ö. 393.)

421. **Schittar, Mario**: Il Bastardo di Hunyad ovvero la vergine liburna, dramma storico in quattro atti. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. (8) + XXVI + 69 + (1). — *M. P. o. it.* 420^e — *BCF.* XX D 78.

(A cinlapon: Per un'ora d'amor, gentil fanciulla,
Gloria e dovizie insieme offrir saprei;
Ma per il sacro suol che mi fu culla,
L'amore e l'esistenza immolerei.

Petőfi.)

1890.

422. **Battestini, Cosimo**: L'insegnamento del conteggio elementare. Fiume, A. Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 24. — *Dalm.*

423. **Camera, La** — di commercio e d'industria, sul fondamento dell'articolo di legge VI. anno 1868... dichiara e pubblica quali usi di piazza in Fiume i seguenti... (Fiume) [E. Mohovich]. — 8° Pagg. 107 + (2). — *BCF.* XX D 62.

424. **Értesítője**, A fiumei... elemi, polgári fiúiskola és... ipartanfolyamok —... Programma della R. ung. scuola elementare e cittadina maschile e dei Corsi industriali di stato in Fiume... anno... 1889—90. Fiume, P. Battara. — 8° *M.*

425. **Értesítője**, A fiumei... főgymnasium —... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1889—90. (V. ö. 375.)

(A 3—31. lapon: *Prima proposta d'indirizzo letta da Francesco Deák nella camera dei deputati a Pest, li 13 maggio 1861. Traduzione. Bevezette és fordította: GROS. BERGHOFFER.*)

- 425a. **Értesítője**, A fiumei... keresk. akadémia — az 1889—90. tanévről. ... Programma degli studi etc. (Fiume. Mohovich E. 8°...) (Értekezés: Teorica dell' economia politica ossia della produzione, ripartizione e consumazione economico-sociale. Irta: Feichtinger Alessio.) M. K. Sz. 1890.
426. **Feichtinger, Alessio**: Teorica dell'economia politica... Fiume. — Szi.
- 426a. **Jókai, Maurizio**: Il giovane eroe... Trad. P. Zambra e A. Szabó. Fiume, Mohovich. — BH. (III. 803. hasáb).
427. **Martinolić, Giuseppe**: Giovanni Fiamin, ricordo di — —. Traduzione dal croato. Fiume, G. Jerouscheg. — 8° Pagg. 19. — BCF. XL C 53/13.
428. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1890... (V. ö. 393.)
429. **Roth Samu**: Az ásvány-, közet- és földtan alapvonalai... Elementi fondamentali di mineralogia, petrografia e geologia. Traduzione italiana dell' edizione ungherese ridotta ad uso del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume per cura del prof. Aless. Riegler. Budapest, Reg. Università. — 8° Pagg. 212 + 3 t. — M. Lith. 468^h
(Magyar és olasz nyelven.)
430. **Schlemmer, Carlo**: L'Iran <scene della vita persiana>. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 80 + (1). — BCF. XXX G 50.
431. **Schlemmer, Carlo**: Vittime dell'Amore, racconti originali. Fiume, A. Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 80. — BCF. XXXIII H 30.

1891.

432. **Donáth, Imre**: Fiume város alaprajza. Pianta topografica di Fiume da Emerico Donáth. Fiume, Carlo Spiess & Co. — 8° Pagg. (4) + 1 carta geografica — BCF. XX F 67.
433. **Értesítője**, A fiumei... elemi, polgári fiúiskola és... ipartanfolyamok — ... Programma della R. ung. scuola elementare e cittadina masch. e dei Corsi industriali di stato in Fiume... 1890—91. (V. ö. 424.)
434. **Értesítője**, A fiumei... főgymnasium — ... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1890—91. (V. ö. 375.)
(A 3—19. lapon: Sulle traccie del GYULAI, Giuseppe BERGHOFFER: *Giuseppe Eötvös*. — A. FÉST: *Come si debba insegnare la storia*.)
435. **Évkönyv**. Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo ungarico, per l'anno 1891. compilato per cura del r. governo marittimo ungherese in Fiume. I. annata, I. volume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (9) + 325. — BCF. XX C 47.
(Magyar és olasz nyelven.)
436. **Feichtinger, Alessio**: Principi fondamentali del diritto commerciale ungarico. Fiume. — Szi.
437. **Gyulai, Paolo**: Giuseppe Eötvös, saggio storico-letterario. Tradotto in italiano da Giuseppe Berghoffer. Fiume, E. Mohovich. 8° Pagg. 19. — BCF. XX F 1.
438. **Jókai, Maurizio**: Il puttino <Un episodio di guerra del 1854.> Tradu-

zione dall'originale ungherese di S. Szabó. Fiume, Stab. tip. litografico. — 8° Pagg. 25. — **Dalm.**

439. **Kőrösi, Alessandro**: Grammatica teorico-pratica della lingua ungherese scritta ad uso delle scuole e dello studio privato. Parte prima. La proposizione semplice. Budapest, R. Università. — 8° Pagg. 147. — **M. L. hung.** 494 g. — **Be.** 9381.

440. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1891... (V. ö. 393.)

441. **Roth Samu**: Az állattan alapvonalai... Elementi di zoologia ad uso delle classi superiori delle scuole medie. Libro di testo in base alla zoologia del — — compilato e tradotto da Giovanni Matisz. Budapest, Regia ung. università. — 8° Pagg. 338. — **M. Zool.** 341. m. — **Be.** 9483.

(Magyar és olasz nyelven.)

1892.

442. **Annuario**, II. — del Club Alpino fiumano... — 8° Pagg. V + 222 + 5 t. — **BCF.** XX C 24. (V. ö. 413.)

443. **Asilo** di carità per l'infanzia in Fiume. 51. anno di sua esistenza. Resoconto della gestione amministrativa dell'anno 1891. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 16. — **BCF.** XX C 10.

444. **Associazione**, L' — «Maria Dorotea» a Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 14. — **BCF.** XX C 4.

445. **Batthyany, Teodoro**: Discorso-programma del Conte — — candidato a deputato al Parlamento Ungarico, tenuto nella sala dell'Hotel Deák il giorno di domenica 24 gennaio 1892. (Fiume, A. Chiuzzelin e C.) — 4° Pagg. 8. — **BCF.** XX C 42/6.

446. **Brusina, S.**: Fauna fossile terziaria di Markuševac in Croazia. Con un elenco delle Dreissensidae della Dalmazia, Croazia e Slavonia. | Glasnik Hrvatskoga naravoslovnoga druztva VII. Godina | (Societas Historico-Naturalis Croatica). Zagreb, Naklada druztva. — 8° Pagg. (1) + 98. — **BCF.** XXIII C 46.

447. **Budinich, Antonio**: Corso elementare di nautica teorico-pratico ad uso delle scuole e dello studio privato. Parte 1. Fiume, A. Chiuzzelin & C°. — 8° Pagg. (9) + 148 + 11 t. — **BCF.** XXIa 40.

448. **Candidatura**, Sulla — del conte Teodoro Batthyány. Fiume, A. Chiuzzelin e C. — 4° Pagg. (2). — **BCF.** XX C 42/5.

449. **Dall'Asta, Stanislao**: Ricordi di una gita nella Bosnia. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 26. — **Dalm.**

450. **Donáth, Imre**: Földrajz... Geografia... 4. edizione. Fiume, Mohovich. — Pagg. 34 + 3 t. + 1 carta geogr. — **BCF.** XIX C 65. (V. ö. 364.)

451. **Donáth, Emerico**: Grammatica ungherese e libro di lettura. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. (1) + VI + 143. — **M. L. hung.** 290 k. — **BCF.** XIX C 64.

452. **Értesítője**, A fiumei... elemi polgári fiúiskola és... ipartanfolyamok... Programma della R. ung. scuola elementare e cittadina maschile e dei Corsi industriali di stato in Fiume... 1891-92. (V. ö. 424.)

453. **Értesítője**, A fiumei... főgymnasium —... Programma del Regio ung.

ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1891—92... M. — BCF (V ö. 375).

(A 2—38 lapon: Alessandro Kőrösi: *Gli elementi italiani nella lingua ungherese.* Magyar és olasz nyelven.)

454. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo ungarico... 1892... 2. annata. — ... — BCF. XX C 48. (V. ö. 435.)

455. **Kőrösi Sándor**: A magyar nyelvbeli olasz elemek. Gli elementi italiani nella lingua ungherese. Studio filologico di Alessandro Kőrösi. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 38. — M. L. hung. 82. — Dalm.

(Magyar és olasz nyelven K. ny. V. ö. 453.)

456. **Nacinovich, Ernesto**: Per le faustissime nozze della nobile Lina baronessa de Lazzarini-Battiala col nobile Dottor Vittorio Scampicchio, omaggio di —. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 72. — BCF. II C 22.

457. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1892... (V. ö. 393.)

458. **Varga, Ottó**: Politikai földrajz... Geografia politica ad uso della VII. classe ginnasiale del prof. Ottone Varga colla cooperazione del prof. P. Zambra. Tradotta da A. Fest. Budapest, R. Università. — 8° Pagg. 323. — M. Geo 930°. — Be. 9517.

(Magyar és olasz nyelven.)

1893.

459. **Asilo di carità per l'infanzia in Fiume**, 52. anno... Resoconto... 1892. BCF. XX C 11. (V. ö. 443.)

460. **[Bubics] Sigismondo**: Ecce sacerdos magnus. Lettera pastorale di Sigismondo vescovo di Kassa... in occasione del giubileo episcopale di Sua Santità Papa Leone XIII nel 1893. Versione dall'ungherese. Budapest, Franklin — 2° Pagg. 33. — M. 601467.

461. **Catalogo** della esposizione di quadri ed oggetti di belle arti in Fiume organizzata da un comitato locale col concorso della Società di belle arti del regno ungarico sotto il patronato dell'ill. ma contessa Ilona Batthyany-Andrassy. — Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 35 + (1). — BCF XX C 37.

462. **Classificazione** degli allievi della Civica scuola elementare maschile e della annessavi Scuola serale-domenicale in Fiume 1892—93. Fiume, s. s. — 8° Pagg. 23. — BCF. XX C 43.

463. **Értesítője**, A fiumei... elemi és felsőbb leányiskola és... kisdédóvó — ... Programma della R. Ung. scuola elementare e superiore femminile di Stato e dell' annessovi Istituto Fröbeliano... 1892—93. Fiume, P. Battara — 8°. — BCF.

(Magyar és olasz nyelven.)

464. **Értesítője**, A fiumei... elemi, polgári iparszakos fuiskola és a plassei elemi iskola — ... Programma della R. ung. scuola elementare cittadina maschile e dei Corsi industriali di stato in Fiume e della r. ung. scuola elementare in Plasse... anno... 1891—1893. Fiume, P. Battara. — 8°. — M.

(A 9—14. lapon: Matteo SPORZINA: *Giacomo Leopardi.*)

465. **Értesítője**, A fiumei... főgimnázium — ... Programma del Regio ung.

- ginnasio superiore di stato in Fiume, anno... 1892—93. — **M.** — BCF (V. ö. 375.)
466. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti — [Annuario marittimo ungarico... 3. annata]. — **P.** (V. ö. 435.)
467. **Feichtinger, Alessio**: Economia politica. Fiume. — **Szi.**
468. **Kőrösi, Alessandro**: Grammatica teorico-pratica della lingua ungherese... Parte prima. 2. ediz. — Pagg. VI + (1) + 143. — **M. L.** hung. 494 g/1. (V. ö. 439.)
469. **Kőrösi, Sándor**: Grammatica teoretico-pratica della lingua ungherese... Parte seconda. La proposizione composta. (V. ö. 439.) **Szi.**
470. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1893... (V. ö. 393.)
471. **Resa di conto** della Cassa comunale di risparmio e... per l'anno 1892. — BCF. XX B 42. (V. ö. 349.)
472. **Statuto** del Circolo letterario di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 6 + (1). — **Dalm.**

1894.

473. **Annuario**, III. — della Scuola cittadina comunale maschile in Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1893—94. Fiume, E. Mohovich. — 8° — BCF.
474. **Asilo di carità** per l'infanzia in Fiume. 53. anno... Resoconto... 1883. (V. ö. 443.)
475. **Attività sociale** del Club Alpino Fiumano. Fiume. — **Cat.**
476. **Conto di previsione** dell'amministrazione civica di Fiume per l'anno 1895. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 59. — BCF. XX B 11.
477. **Értesítője**, A fiumei... elemi, polgári iparszakos fiúiskola és a plassei elemi iskola —... Programma della R. ung. scuola elementare cittadina masch. e dei Corsi industriali di stato in Fiume e della R. ung. scuola elementare in Plasse... 1893—94. (V. ö. 464.)
478. **Értesítője**, A fiumei... főgimnázium —... Programma del regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno 1893—94... (V. ö. 375.)
(A 3—30. lapon: Gius. BERGHOFFER: *Contributi allo studio del dialetto fiumano.*)
479. **Évkönyv**. Magyar tengerészeti —... Annuario marittimo ungarico... 1894... 4. annata. — Pagg. (7) + 356¹/₂ + 1 carta geografica. — BCF. XIX H 21. (V. ö. 435.)
480. **Feichtinger, Alessio de Nádasd**: Diritto marittimo con speciali riguardo agli usi ed alle convenzioni internazionali, nonchè alle leggi e ai regolamenti vigenti nello stato ungarico rispettivamente nella Monarchia Austro-Ungarico. Seconda edizione... Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. XI + 506. **M. I.** publ. E. 762^a — BCF. XV D 102.
481. **Regolamento** per la delegazione municipale di Fiume. [Fiume, E. Mohovich.] — 8° Pagg. 5. — **M.** Hung. h. 5568. — BCF. XV F 5/6.
482. **Regolamento** interno per la rappresentanza di Fiume. [Fiume E. Mohovich]. — 8° Pagg. 17. — **M.** Hung. h. 5568. — BCF. XV F 5/6.
483. **Resa di conto** della Cassa comunale di risparmio e... 1893. — Pagg. 22. BCF. X B 43. (V. ö. 349.)

484. **Senizza, G.**: Musa Novembriaca. Fiume, F. Karletzky. — 8° Pagg. 8. — BCF. XX D 71
485. **Somogyi Ede**: Olasz társalgási nyelvtan... 2. javított kiadás. (8° VI + 302l.) — P. (V. ö. 323.)
486. **Statuto** della libera città di Fiume e del suo distretto. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 50. — M. Hung. h. 5568. — BCF. XV F 5/8
487. **Szuppán, Guglielmo**: Sulla educazione fisica della gioventù, rapporto pedagogico | Estratto dal III. Annuario della Scuola cittadina comunale maschile in Fiume. | (Tradotto... da A. Dalmartello) Fiume, E. Mohovich. 8° Pagg. 62. — BCF. XVII C 47.
- 1895.
488. **Annuario, IV.** — della Scuola cittadina comunale maschile in Fiume... 1894—95. (V. ö. 473.)
489. **Asilo** di carità per l'infanzia in Fiume. 54. anno... Resoconto... 1894. BCF. XX C 13. (V. ö. 443.)
490. **Attività** sociale del Club Alpino Fiumano durante l'anno 1894. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (19). — BCF. XX E 57.
491. **Berghoffer, Giuseppe**: Una lezione di storia patria in VIII. fatta dal prof. —. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 23. — BCF. XX F 4.
(K. ny. V. ö. 495.)
492. **[Bubics] Sigismondo**: Lettera pastorale di Sigismondo vescovo di Kassa <Ungheria> in occasione del SS (sic) natale del 1894. Budapest, Franklin. 4° Pagg. 32. — M. Past. 2014°
493. **Donáth, Imre**: Földrajz... Geografia 5. edizione. Fiume, A. Reinhard. — Pagg. 41 + 4t. — Dalm. (V. ö. 364.)
494. **Értesítője, A fiumei**... elemi és... — ... Programma della R. ung. scuola elementare e sup. femm. di stato e dell'annesovi Istituto Fröbeliano... 1894—95. (V. ö. 463.)
495. **Értesítője, A fiumei**... főgimnázium — ... Programma del Regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1894—95... (V. ö. 375.)
(A 3—23. lapon: Gius. BERGHOFFER *Una lezione di storia patria in VIII.*)
496. **Évkönyv, Magyar tengerészeti** — ... Annuario marittimo ungarico... 1895... 5. annata. — Pagg. (7) + 340 + 1 carta geogr. BCF. XIX H 22. (V. ö. 435.)
497. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1895... (V. ö. 393.)
498. **Resa** di conto della Cassa comunale di risparmio e... per l'anno 1894. — Pagg. 22. — BCF. XX B 45. (V. ö. 349.)
499. **Resoconto** dell' Associazione di beneficenza denominata «Maria» in Fiume. Anno XXI. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 12. — BCF. XX C 6.
500. **Serto, Un** — di fiori poetici in onore di San Filippo Neri patrono di Fiume nel terzo centenario della sua gloriosa morte il 26 maggio 1895. Fiume, Emidio Mohovich. — 8° Pagg. 28. — BCF. XX D 10.
501. **Somogyi Ede**: Ötnyelvű szótár. A magyar-, német-, angol-, francia- és olasz-nyelv szótára. Budapest, Robiczek Zsigmond. — (8° 1580 l.) — P.

502. **Zambra, Pietro** : Fiume e il Quarnero. Eger.

(K. ny. a Pietro Zambra e Samuele de SZABÓ: Libro di lettura... Parte prima.
Eger 1895 című műből. V. ö. II. kiadás, 650. szám.)

1896.

503. **Annuario, V.** — della Scuola cittadina comunale maschile in Fiume...
1895—96. (V. ö. 473.)

504. **Batthyány, Teodoro** : Relazione del conte — — deputato della libera città
di Fiume e sue sottocomuni al Parlamento Ungarico, in merito al suo
operato durante il periodo parlamentare 1892—1896. Fiume, A. Chiuzzelin
& Co. — 8° Pagg. 35. — BCF. XX B 64.

505. **Boleman, Stefano de** : La sorgente «Salvator» di Szinye-Lipócz. Studio balneo-
logico. Budapest, S. Fuchs & Co. — 8° Pagg. 14. — M. Mat. med. 512*

506. **Értesítője.** A fiumei... elemi-, polgári fiúiskola és a plassei... elemi...
— ... Programma della Reg. ung. scuola elementare, cittadina maschile di
stato in Fiume e della r. ung. scuola elementare in Plasse... anno...
1895—99. Fiume, P. Battara. 8° M.

507. **Értesítője.** A fiumei... főgimnázium... — ... XXVI. Programma del
Regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1895—96...
(V. ö. 375.)

(A 3—7. lapon: P. Z.: Dr. Giuseppe Berghoffer.)

508. **Évkönyv.** Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo Ungarico...
1896... 6. annata. — Pagg. (9) + 363 + 1 carta geografica. DCF. XIX
H 23. (V. ö. 435.)

509. **Évkönyv.** Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo ungarico
... 1897... 7. annata. — Pagg. (9) + 379 + 1t. + 2 carte geogr. BCF.
XX H 1. (V. ö. 435.)

510. **Grossich, Antonio** : Viaggio di una principessa in Terra Santa. Fiume,
E. Mohovich. — 4° Pagg. (2) + 45 + 9t. — BCF. XXXVII a I/18.

511. **Kobler, Giovanni** : Memorie per la storia della Liburnica città di Fiume.
Fiume, E. Mohovich. — 4° Vol. 1. Pagg. (3) + VII + 3—292 + (1) + 1t. —
Vol. 2. Pagg. V—VII + (3) + 235 + 1t. — Vol. 3. Pagg. (3) + 301 +
(2) + 1t. — M. Hung. h. 1537k. — BCF. C 127.

512. **Protocollo** della solenne seduta straordinaria commemorativa il primo
millennio tenuta dalla Rappresentanza municipale di Fiume addì 10 maggio
1896. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (4) — BCF. XX B 18.

513. **Statuto** del Casino patriottico di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg.
13 + (1) — BCF. XV F 5/14.

514. **Utasítás** a táviratkézből részére. Istruzione pei fattorini telegrafici.
Edizione ufficiosa. Budapest, Hornyánszky Viktor. — 8° Pagg. 31. —
M. Merc. 274 l.

(Magyar és olasz nyelven.)

1897.

515. **Annuario, VI.** — della Scuola cittadina comunale maschile in Fiume...
1896—97... (V. ö. 473.)

516. **Conto** consuntivo della amministrazione civica in Fiume per l'anno 1897. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 171. — **M.** Hung. h. 379g.
517. **Értesítője.** A fiumei... főgimnázium... — ... XXVII. Programma del Regio ung. ginnasio superiore dello stato in Fiume anno... 1896—97... — **BCF.** XX C 36. (V. ö. 375.)
(Arturo NEGOVETICH: *La questione delle scuole medie in Ungheria.*)
518. **Értesítője.** A fiumei... tengerészeti akadémia... — I. Programma della regia ungarica accademia nautica in Fiume... Fiume, Egri nyomda r. t. Eger — 8° Pag. 122 + (1) — **BCF.** XX C 14.
519. **Évkönyv.** Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo ungarico... 1898... 8. annata. — Pagg. (7) + 401 + 11. + 2 carte geogr. **BCF.** XX H 2. (V. ö. 435.)
520. **Matisz, G.:** La vita vegetale nel Quarnero. Fiume, Tip. della società anon. in azioni di Eger <Egri nyomda r. t.> — 8° Pagg. 26. — **BCF.** III D 21.
521. (**Maylender, Michele**): Memoriale diretto alle eccelse due Camere legislative in oggetto della introduzione di leggi riferentisi all'autonomia di Fiume, nell'occasione della divisata introduzione della legge sulla procedura penale, (Fiume) s. s. — 4° Pagg. (2) — **BCF.** C 42/I 1—4.
522. **Ossoinack, Luigi:** In occasione delle auspicate nozze Margherita Havas Dr. Amedeo Rudan celebrate a Budapest il giorno 11. dicembre 1897. esultante lo zio. H. ny. n. — 2° 2 l. — **M.** P. o. it. 23.
(Katalógus szerint.)
523. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1897... (V. ö. 393.)
524. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1896. (Camera di commercio e d'industria in Fiume) Fiume, E. Mohovich. — 8° **M.** Merc. 3198.
525. **Venturini, Domenico:** Sulla riviera liburnica <Impressioni e note>... Fiume, A. Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 100 + (2) — **BCF.** XXI a 53.

1898.

526. **Annuario**, VII. — della Scuola cittadina comunale maschile... **M.** (V. ö. 473.)
527. **Articolo** di legge X. dell'anno 1898, sulla modificazione del § 3. dell'articolo di legge LIX dell'anno 1881... Ediz. ufficiale. Budapest, Società per azioni di stamperia libri. — 8° Pagg. 8. — **M.** Hung. j. 514 bg. — **Be.** 8043.
528. **Classificazione** degli allievi della Civica scuola elementare maschile di sei classi e della Scuola serale-domenicale in Fiume... anno... 1897—98. Fiume, E. Mohovich. — 8° — **M.**
529. **Classificazione** degli scolari e delle scolare della Civica scuola elementare maschile e femminile e della annessavi Scuola festivo-domenicale in Plasse <Fiume>... anno 1897—98. Fiume, E. Mohovich. — 8°. — **M.**
530. **Classificazione** degli scolari e delle scolare della Civica scuola popolare e dell'annessavi Scuola festivo domenicale di Cosala in Fiume... anno... 1897—98. Fiume, E. Mohovich. 8°. — **M.**
531. **Classificazione** degli scolari e delle scolare della Civica scuola popolare generale e dell'annessavi scuola festivo-domenicale di Drenova in Fiume... anno... 1897—98. Fiume, E. Mohovich. — 8°. — **M.**

532. **Classificazione** delle alunne della Civica scuola superiore ed elementare femminile in Fiume pubblicata alla fine dell'anno scolastico 1897—98. Fiume, E. Mohovich. — **M.**
533. **Classificazione** delle alunne della Scuola elementare esterna... e dell'Istituto interno di educazione femminile... e del Corso superiore tedesco nel Convento delle R. R. M. M. Benedettine in Fiume... anno... 1897—98. Fiume, E. Mohovich. — 8° **M.**
534. **Deputazioni, Le** — regnicolari nella questione di Fiume negli anni 1868—1869 e 1883—1884. <§ 66 dell'articolo di legge XXX: 1868>. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 154. — **M.** Hung. h. 1375¹. — **BCF.** XX F 10. — **RLG.** 24 XI C 35.
535. **Donáth, Emerico**: Grammatica ungherese e libro di lettura 2. edizione ampliata. — Pagg. (3) + 239. — **M. L.** hung. 2901. — (V. ö. 451.)
536. **Értesítője, A** fiumei... elemi-, polgári fiúiskola és a plassei... elemi... — ... Programma della R. u. scuola elementare, Cittadina masch. di stato in Fiume e della R. u. scuola elementare in Plasse... anno... 1897—98. — (V. ö. 506.)
537. **Értesítője, A** fiumei... felsőkereskedelmi... — ... XVII. Annuario della Regia ung. scuola superiore di commercio in Fiume, pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1897—98. Fiume, P. Battara. — **M.** — **BCF.**
(Magyar és olasz nyelven. Az 5—53. lapon: St. KRITZA: *Il conto corrente.*)
538. **Értesítője, A** fiumei... főgimnázium... — ... XXVIII. Programma del Regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1897—98... Fiume, P. Battara. — (V. ö. 375.)
(A 3—88. lapon: Giovanni MATISZ: *La flora di Fiume e dei suoi dintorni.* Magyar és olasz nyelven.)
539. **Évkönyv, Magyar tengerészeti** — ... Annuario marittimo ungarico... 1899... 9. annata. — 8° Pagg. (10) + 383 + 1 carta geogr. — **M.** Arch. 340. — (V. ö. 435.)
540. **Kalóz I. Endre**: Olasz nyelvtan 40 leckében. Magántanulók számára. Langenscheidt tanmódja szerint rövidített módon. Budapest, Vass József. — (8° 254 l.) — **P.**
541. **Kalóz I. Endre**: Olasz-magyar és magyar-olasz szótár. Budapest, Markovits és Garzi ny. — (8° 1. rész. Olasz-magyar 229 l. 2. rész. Magyar-olasz 154 l.) — **M. L.** lat. f. 440.
(Katalógus szerint.):
542. **Magiaro, Sorgi, o —!** <Talpra magyar>, [fordította Meichsner Vittorio]. Fiume, s. s. — 8° Foglio volante. — **Dalm.**
543. **Massoneri, Gustavo**: Cenni storici della guerra dell'indipendenza d'Ungheria nel 1848—49. Fiume, Mohovich. — 4° Pagg. 234 + (5). — **M.** Hung. h. 1705d. — **BCF.** XXIII A 2.
544. **Matisz, János**: Fiume és környékének növényzete. La flora di Fiume e dei dintorni, di Giovanni Matisz. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 88 + (3). — **BCF.** XI C 3.
(Magyar és olasz nyelven. K. ny. V. ö. 538.)

545. **Polonio-Balbi, Michelangelo** : Prima guida generale di Fiume congiuntivi gli almanacchi per l'anno 1898. Undecima Annata. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 207. — M. It. 981 f.
546. **Racolta ufficiale delle leggi del regno.** Anno 1898... (V. ö. 393.)
547. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1897... (V. ö. 524.)
548. **Resoconto dell' Associazione di beneficenza denominata «Maria» in Fiume.** Anno XXIV. — Pagg. 13. — BCF. XX F 31. — (V. ö. 499.)
549. **Società Alpina Liburnia.** Libro escursioni. Fiume. — Cat.

1899.

550. **Annuario, VIII.** — della Scuola cittadina comunale maschile... in Fiume... 1898—99. — M. — (V. ö. 473.)
551. **Biblioteca, Nuova** — romantica a dispense settimanali. Bouvier Alexis: Bel-Muso. Romanzo (Dispensa 1—Disp. 15.) Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 120. — BCF. XXXIV A^{II}/1^{II}.
552. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina** : Il libro di lettura per la prima classe delle scuole elementari di Fiume. Editto dall'ecc. r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, Regia ung. Università. — 8° Pagg. 174. — M. Paed. 10.125 l.
553. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina** : Il libro di lettura per la seconda classe delle scuole elementari di Fiume. Editto dall'ecc. r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, Regia ung. Università. — 8° Pagg. 127. — M. Paed. 10.125 l.
554. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina** : Il libro di lettura per la terza classe delle scuole elementari di Fiume. Editto dall'ecc. r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, Regia ung. Università — 8° Pagg. 215. — M. Paed. 10.125 l.
555. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina** : Il libro di lettura per la quarta classe delle scuole elementari di Fiume. Editto dall'ecc. r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, Regia ung. Università. — 8° Pagg. 320. — M. Paed. 10.125 l.
556. **Catalogo** della prima esposizione industriale fiumana. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 9. — M. Anthr. 1450.
557. **Classificazione** degli allievi della Civica scuola elementare maschile... e della Scuola serale-domenicale in Fiume... 1895—99. (V. ö. 528.)
558. **Classificazione** degli scolari e delle scolare delle livica scuola elementare... in Classe... 1898—99. (V. ö. 529.)
559. **Classificazione** degli scolari e delle scolare della Civica scuola popolare... e... di Cosala in Fiume... 1898—99. (V. ö. 530.)
560. **Classificazione** degli scolari e delle scolare della Civica scuola popolare generale e... di Drenova in Fiume... 1897—98. (V. ö. 531.)
561. **Classificazione** delle alunne della Civica scuola superiore ed elementare femminile in Fiume... anno... 1898—99. (V. ö. 532.)

562. **Classificazione** delle alunne della Scuola elementare esterna... e... nel Convento delle R. R. M. M. Benedittine... 1898—99. (V. ö. 533.)
563. **Czink, Lodovico**: Manuale di geografia del regno d'Ungheria e dell'impero d'Austria ad uso delle scuole medie... Editto dall'eccelso r. ungarico Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, Regia ung. università. — 8° Pagg. 164 + 2 carte geografiche. — M. Paed. 10.192.
564. **Értesítője, A fiumei...** elemi-, polgári fiúiskola és a plassei... — ... Programma della R. u. scuola elementare, Cittadina masch. di stato in Fiume e della R. u. scuola elementare in Plasse... 1898—99. (V. ö. 506.)
565. **Értesítője, A fiumei...** felsőkereskedelmi... — ... XVIII. Annuario della Reg. ung. scuola super. di commercio in Fiume... 1898—99... (V. ö. 537.)
566. **Értesítője, A fiumei...** főgimnázium... — ... XXIX. Programma del Regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1898—99... Fiume, P. Battara (V. ö. 375.)
(A 20—31 lapon: Pietro ZAMBRA: *In memoria di Sua Maestà la rimpianta regina Elisabetta.*)
567. **Houssaye, Arsène**: Le lagrime di Matilde ovvero l'inferno delle passioni. Versione dal francese per Fr. Franceschini. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 325 + (2). — M. P. o. gall. 832b.
568. **Matisz, János**: Növénytan... Botanica per uso delle scuole medie con ispeciale riguardo alla flora del litorale e alla biologia... In base alle norme stabilite nel piano d'insegnamento sulle tracce del manuale del Dr. Samuele Roth. Edita dal r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. VII + 371. — M. Phyt. 308*
(Magyar és olasz nyelven.)
569. **Matisz, Giovanni**: I vertebrati e le forme galleggianti nel Quarnero... conferenza tenuta li 16. Marzo 1899. [Fiume], s. s. — 8° Pagg. 27—59. — BCF. IV C 15. (Valószínűleg k. ny.)
570. **Polonio-Balbi, Michelangelo**: Prima guida generale di Fiume... anno 1899. Dodicesima annata. — Pagg. 223 + 2. (V. ö. 545.)
571. **Raccolta ufficiale delle leggi del regno.** Anno 1899... (V. ö. 393.)
- 571a. **Raccolta ufficiale delle leggi del regno.** Articoli di legge XXXVII: 1868, — III: 1875, — VI: 1876, — XIII: 1876, — XIV: 1876 — XXVIII: 1876... Budapest, Soc. ad azioni tipografica-editrice di Pest. — 8° — M. Hung. j. 380 d. — B. 8035.
(Katalógus szerint.)
572. **Relazione sulla situazione economica di Fiume nel 1898...** (V. ö. 524.)
573. **Resa di conto della Cassa comunale di risparmio e...** per l'anno 1898. — 4° Pagg. 19, — BCF. XX B 26. (V. ö. 349.)
574. **Società Alpina Liburnia.** Libro escursioni. (V. ö. 549.)
575. **Verità, La pura** —. Budapest, S. a. Pallas. — 8° Pagg. 70. — M. Ph. sp. 719*.
576. **Zambra, Pietro**: In memoria di Sua Maestà la rimpianta Regina Elisabetta... Orazione funebre... Fiume, [Battara]. — 8° Pagg. 13 + 1 t. — M. Hung. a. f. 140ma.
(K. ny. a fiumei áll. főgimn. 1899-iki értesítőjéből.)

1900.

577. **Articolo** di legge XXVI. dell'anno 1868 sulla imposta rendita. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 18. — *M. Hung. j.* 334^a.
578. **Articolo** di legge XLVI. dell'anno 1868 sul controllo del debito flottante. — Pagg. 4 + (1). — (V. ö. 577.)
579. **Articolo** di legge XVI. dell'anno 1869 sulla regolazione dei bolli e delle competenze riguardanti l'esercizio degli istituti di credito, delle società in azioni e dei consorzi. — Pagg. 7 + (1). — (V. ö. 577.)
580. **Articolo** di legge XXII. dell'anno 1875 sulla imposta sopra interessi di capitale e sulla rendita. — Pagg. 4 + (1). — (V. ö. 577.)
581. **Articolo** di legge L. dell'anno 1875 sulla modificazione di alcune disposizioni dell'articolo di legge XI: 1868 sulla regia dei sali come anche delle relative prescrizioni. — Pagg. 5 + (1). — (V. ö. 577.)
582. **Barić, Erasmo**: Ika-Tyria, aringa (sic) dell'avvocato (sic) — difensore del capitano Romano Forempoher... — Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 35. — *BCF. XV F* 5/11.
583. **Battara, Antonio**: Mezzetinte. I. Schizzi e scene. II. Ricordi e fantasie. Firenze, (Tipografia P. Battara Fiume.) — 8° Pagg. 294. — *M. P. o. itt.* 206 r.
584. (**Brusina-Matisz**): A Quarneroban... előforduló... tengeri állatok névjegyzéke. Imenik morskikh... Nomenclatura degli animali marini più importanti per la pesca nel Quarnero e lungo le coste del litorale ungaro-croato. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (15). — *BCF. XX B* 3.
(Latin, magyar, horvát és olasz nyelven.)
585. **Classificazione** degli allievi e delle allieve delle Scuole comunali di Fiume... anno... 1899—1900. Fiume, E. Mohovich. — 8°. — *M.* — *BCF.*
586. [**Czink, Lodovico**]: Pago, isola dalmata [Budapest, Fritz Ármin]. — 8° Pagg. 21. — *BCF. XIV F* 53.
587. **Értesítője**, A fiumei... elemi-, polgári fiúiskola és a plassei... elemi... Programma della R. u. scuola elementare, cittad. masch. di stato in Fiume e della R. u. scuola elementare in Plasse... 1899—1900. (V. ö. 506.)
588. **Dedek, Lodovico Crescenzo**: Vita di San Gerardo martire primo vescovo di Csanád. Budapest, Stephaneum. — 8° Pagg. 72. — *M. V. S. S.* 552^a.
589. **Értesítője**, A fiumei... felsőkereskedelmi... —... XIX. Annuario della R. ung. scuola superiore di commercio in Fiume... 1899—1900... (V. ö. 537.)
590. **Értesítője**, A fiumei... felsőbb leányiskola... elemi leányiskola... kisdédóvoda —... Programma della r. ung. scuola sup. femminile di stato e della reg. ung. scuola elementare di stato e dell' istituto Fröbeliano... anno... 1899—1900... Fiume, P. Battara. — 8°. — *M.*
(Magyar és olasz nyelven.)
591. **Értesítője**, A fiumei... főgimnázium... —... XXX. Programma del Reg. ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... 1899—1900... (V. ö. 375.)
(A 41—83. lapon: Alfredo Festr: *Contributi per la storia della pubblica istruzione in Fiume.*)
592. **Fest, Aladár**: Adalékok Fiume iskola ügyének történetéhez... Contributi

per la storia della pubblica istruzione in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 96. — BCF. XX F 32.

(Magyar és olasz nyelven. K. ny. V. ö. 591.)

593. **Fest A.**: Il commercio di Fiume nel secolo XV... Tradotto dall'ungherese da Adolfo Gotthardi colla collaborazione dell'autore. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 78 + (1). — BCF. XX H 3.

594. **Istruzione** generale del r. ung. Ministro del commercio inerente all'ordinanza N. 4015 pres. 1900, relativamente al censimento della popolazione. Istruzione sul modo di riempire i bollettini individuali... Fiume, E. Mohovich 8° Pagg. 46 + (2). — M. Hung. j. 516 b.

595. **Nozioni** pratiche sull'essenza e sul modo di diffusione della peste. Pubblicazione del r. ung. Ministro dell'interno... [Fiume, P. Battara]. — 8° Pagg. 2 + (1). — BCF. XIV F 33.

596. **Nozioni** sulla peste, compilate per incarico del regio ungarico Ministro dell'Interno ad uso dei medici dal Consiglio sanitario del Regno. Fiume, P. Battara, — 8° Pagg. 30 + (1) — BCF. XIV F 33.

597. **Ordinanza** del ministro della giustizia No. 67.785/1900. Sulla compilazione dei fogli tavolari e sull'attuazione del regolamento sui libri fondiari del 15 dicembre 1855 nella città di Fiume e suo distretto. Bupapest, Soc. tipogr. per azioni in Budapest. — 8° Pagg. (1) + 100 + 2t. — M. Hung. j. 518a.

598. **Ordinanza** del r. ung. Ministro del commercio No. 573/pres. del 1896 concernente l'esecuzione dell'art. di legge XXXVII: 1895. sui brevetti d'invenzione. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 15 + (1) — M. Hung. j. 510a.

599. **Ordinanza** per l'esecuzione nel movimento marittimo degli articoli di legge VIII: 1881. e XVIII: 1895. relativi alla somministrazione di dati statistici nel traffico merci. Bpest, Pesti könyvny. r. t. — (8° 58 l.) — P.

600. **Partecipazione**, La — dell'Ungheria all'esposizione internazionale parigina del 1900. [Fiume] s. s. — 8° Pagg. (1) + 9. — BCF. XX F 34.

601. **Postakönyv**. Libretto di posta 1900. Budapest, Pesti könyvnyomda r. t. — 8° Pagg. 16. — M. L. eleg. m. 780 b.

(Magyar és olasz nyelven. A cimlapon olasz verssel.)

602. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1900... (V. ö. 393.)

603. **Regolamento** di procedura penale per il r. tribunale ed il giudizio singolo di Fiume. Ordinanze del r. Ministro di giustizia... Bpest, Stab. tipogr. ad azioni di Pest. — 8° Pagg. X + 90. — M. Crim. 610.

604. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1899. (V. ö. 524.)

605. **[Rozsnyai gyors nyelvmesterei. Olasz]**. — 8° Pagg. 32 l. — M. Polygl. 383d. (Cimlap nélkül.)

1901.

606. **Articolo** di legge XLVIII dell'anno 1875 sull'addizionale generale sopra l'imposta rendita, come pure sulla modificazione di alcune disposizioni dell'articolo di legge XXIX del 1875. — Pagg. 6 + (1) — (V. ö. 577.)

607. **Articolo** di legge XV dell'anno 1876 concernente l'amministrazione delle imposte di stato. — Pagg. 52 + (1) — (V. ö. 577.)

608. **Articolo** di legge L dell'anno 1879 sull'acquisizione e la perdita della cittadinanza di stato ungarico. — Pagg. 13 + (1) — (V. ö. 577.)
609. **Articolo** di legge XXVII dell'anno 1880 sulla tassa di riscatto dal servizio militare. — Pagg. 11 + (1) — (V. ö. 577.)
610. **Articolo** di legge No. XIV: 1894 sulla ventilazione della eredità. Edizione del r. ung. Ministro dell'interno... Edizione ufficiale. Budapest, Soc. ad azioni tipogr.-editrice. — 8° Pagg. 94. — M. Hung. j. 505h.
611. **Batthyany, Teodoro**: Relazione dell'operato del conte — — quale deputato della libera città di Fiume e del suo distretto per la legislatura 1896—1901. (Allegati A, B, C, D.) Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 15 + XXXVIII. — BCF. XX F 12.
612. **Bescocca, Luigi**: Relazione sul viaggio d'istruzione a Parigi, Genova ed Inghilterra. (Avvisatore ufficiale del Municipio No. 41...) Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. 37 + (1) — M. It. 261^a.
613. **Camera** di commercio e d'industria in Fiume. Protocollo della seduta ordinaria del 25 settembre 1901. (Fiume, E. Mohovich.) — 4° Pagg. (3) — M. Merc. 116^x.
614. **Classificazione** degli allievi della Civica scuola elementare maschile... e della Scuola serale-domenicale in Fiume... 1900—1901. (V. ö. 528.)
615. **Classificazione** degli allievi e delle allieve della Civica scuola popolare mista e dell'annessavi Scuola festivodomenicale di ripetizione in Cosala (Fiume)... anno... 1900—1901. Fiume, E. Mohovich. — 8° — M.
616. **Classificazione** degli allievi e delle allieve delle Scuole comunali... 1900—1901. (V. ö. 585.)
(A I—XIV. lapon: Arturo de Meichsner: *Piante carnivore.*)
617. **Classificazione** delle allieve della Scuola elem. e cittadina comunale femminile e dell'annessavi Scuola festivo- domenicale di ripetizione in Fiume... anno... 1900—1901. Fiume, E. Mohovich. — 8° — M.
618. **Compendio** di storia universale per gli allievi della r. ung. Accademia nautica di Fiume. Fiume, Tip. della «Società in azioni tipografica di Eger». — 8° Pagg. 142 + (2). — M. H. un. 615t.
619. **Consigli utili alle donne**... <Publicato dal r. ung. ministero dell'interno> <Versione italiana della traduzione tedesca...> Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 9 + (1). — BCF. XIV E 7.
620. **Értesítője** A fiumei... felsőkereskedelmi... —... XX. Annuario della Reg. ung. scuola super. di commercio in Fiume... 1900—1901. (V. ö. 537.)
621. **Értesítője**, A fiumei... felsőbb leányiskola —... Programma della r. ung. scuola sup. femminile di stato in Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1900—1901... Fiume, Unio ny. — 8° — M.
(Magyar és olasz nyelven.)
622. **Értesítője**, A fiumei... főgimnázium... —... XXXI. Programma del R. u. ginnasio superiore di stato in Fiume... 1900—1901... Fiume, Unio. (V. ö. 375.)
(Az 53—112. lapon: A. Festr: *Contributi per la storia della pubblica istruzione in Fiume II.*)
623. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti — [Annuario...] — (8°) P. (V. ö. 435.)

624. **Fest Aladár**: Adalékok Fiume iskolaügyének történetéhez... Contributi per la storia della pubblica istruzione in Fiume. Parte 2. Fiume, Unio. — 8° Pagg. 112 + 4. — M. Hung. 1. 161. p.
(Katalógus szerint. Magyar és olasz nyelven. K. ny. V. ö. 622.)
625. [**Gelletich, Nicolò**]: L'autonomia di Fiume, appunti storici e considerazioni. Studio di un vecchio fiumano. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 125. — M. Hung. h. 253^b — BCF. Misc a 120. — RLG. 24 XI F 4.
626. **Jókai, Maurizio**: Il re dei pirati, novella storica di —. Traduzione autorizzata, dall'ungherese del Dr. N. G. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 167. — M. P. o. hung. 905^{al}
627. **Meichsner, Arturo**: Piante Carnivore. [Fiume, E. Mohovich.] — 8° Pagg. (1) + XIV + 2t. — M. Phyt. 310 s. — BCF. XX F 30.
(K. ny. V. ö. 616.)
628. **Mitteilungen** des Naturwissenschaftlichen Clubs... <Bollettino del club di scienze naturali in Fiume.> V. Jahrgang. 1900. Fiume. P. Battara. — 8° Pagg. 86 + 1 t. — BCF. XX F 9. — RLG. 24. XI C 3.
(Német és olasz nyelven.)
629. **Postakönyv**. Libretto di posta. 1901. (V. ö. 601.)
630. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1901... (V. ö. 393.)
631. **Relazione** intorno ai progetti prodotti al concorso di II. grado pel completamento della facciata dell'accademica chiesa dei SS. Vito e Modesto. S. 1., s. s. — In 8° — Pagg. 9 + (1) — M. Arch. 599.
632. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1900... (V. ö. 524.)
633. **Resa** di conto della Cassa comunale di risparmio e... 1900. — Pagg. 21. — BCF. XX B 9. (V. ö. 349.)

1902.

634. **Camera** di commercio e d'industria in Fiume. Protocollo. Fiume. E. Mohovich. — 8° — M. Merc. 212er.
(Olasz és magyar szöveg vegyesen. Katalógus szerint.)
635. **Értesítője**, A fiumei belvárosi... elemi fiúiskola —... Programma della R. ung. scuola elementare maschile dello stato in Fiume <Via dell'Ospedale e Piazza Scarpa>... 1901—1902... Fiume, E. Mohovich. — 8° M.
636. **Értesítője**, A fiumei... felsőkereskedelmi... —... XXI. Annuario della Reg. ung. scuola super. di commercio in Fiume... 1901—1902. Fiume, P. Battara. — BCF. XX F 19. — (V. ö. 537.)
637. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti —... Annuario marittimo ungarico... 1902... 12. annata. — Pagg. (7) + 449 + (1) + 2 carte geogr. + XXXI t. — M. Arch. 340. — (V. ö. 435.)
638. **Fini** ed ideali dell'uomo. Budapest, Patria. — 8° Pagg. 43. — M. Anthr. 376.
(Fordítás.)
639. **Frangini, A.**: Italiani in Budapest. Strenna nazionale. Cenni biografici. Budapest, Weissenberg Ármín. — 8° Pagg. 38. — M. Biogr. 626er.
640. **Louvier, Clemente**: Guida generale di Fiume per l'anno 1902. Anno primo. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 225 + 81. — M. It. 858^r. — BCF. XIV F 76.

641. **Matisz, János**: Kis természetrajz... Piccola storia naturale per uso della 1. classe delle scuole medie per cura di Giovanni Matisz. Edita dal r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. (6) + 198. — BCF. XXIII/2 E 31.
(Magyar és olasz nyelven.)
642. **Mitteilungen**... <Bollettino del Club di scienze naturali in Fiume.> VI. Jahrg. 1901. — Pagg. 254 + 1 t. — (V. ö. 628.)
643. **Palóczy Lipót**: Gyakorlati olasz nyelvtan... Harmadik... kiadás. — 8° Pagg. VIII + 181 + (2). — M. Polygl. 358. — (V. ö. 409.)
644. **Postakönyv**. Libretto di posta 1902. — (V. ö. 601.)
645. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1902... — (V. ö. 393.)
646. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1901... (I., II.) — (V. ö. 524.)
647. **Resa** di conto della Cassa comunale di risparmio e... 1901. — Pagg. 19. — BCF. XX B 10. (V. ö. 349.)
648. **Riccotti, Arrigo**: «Chi tardi arriva». Bozzetto in un atto. Fiume, P. Battara — 8° Pagg. 32. — Hrom.
649. **Statuto** della Associazione autonoma in Fiume, A. Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 9. — BCF. XV F 5/4.
650. **Zambra, Pietro e Samuele de Szabó**: Libro di lettura per uso delle scuole ginnasiali e cittadine di Fiume. Parte prima. Seconda edizione. Eger, Tipogr. della soc. anon. <Egri ny. r. t.> — 8° Pagg. 368. — M. — L. lat. f. 490a.
651. **Zambra, Pietro, Sam. de Szabó e Ant. Fonda**: Libro di lettura per uso delle scuole ginnasiali e cittadine di Fiume. Compilato secondo i programmi scolastici. Parte seconda. Fiume, Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 336. — EFL. IX 24.

1903.

652. **Adatok**. Statisztikai — a fiumei kikötő hajó- és tengeri áruforgalmáról... Dati statistici sul movimento marittimo e commerciale del porto di Fiume durante l'anno 1901. Fiume, E. Mohovich. — 8° 4 t. — M. Hung. h. 37^{ac}.
(Magyar és olasz nyelven.)
653. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per il corso preparatorio della scuola industriale per garzoni e per le scuole serali-domenicali di Fiume. Editto dall' eccelso r. ung. Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, Regia ung. università. — 8° Pagg. 198. — M. Paed. 10125lg.
654. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per il primo corso della scuola industriale per apprendisti di Fiume, Editto dall' eccelso r. ungarico Ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, R. Ung. Università. — 8° Pagg. 320 — M. Paed. 10, 125. lg.
655. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la prima classe delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... — Pagg. 188. — M. Paed. 10125la. — (V. ö. 552.)

656. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la seconda classe delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... — Pagg. 155. — *M. Paed.* 10125 I. — (V. ö. 553.)
657. **Elenco delle pubblicazioni della Società Storica Ungherese in Budapest, Athenaeum.** — 8° Pagg. 16. — *BH.* (I, I. hasáb.)
658. **Értesítője.** A fiumei... felsőbb leányiskola és... női kereskedelmi tanfolyamnak —... Programma della R. ung. scuola. sup. femminile di stato e dell'annesso Corso commerciale femm. in Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1902—1903. Fiume, Unio ny. — 8° M.
659. **Értesítője.** A fiumei... polgári leányiskola és a Scarpa-téri... elemi... III. —... III. Programma della Regia ungarica scuola cittadina femminile di stato e della Scuola elementare femminile <Piazza Scarpa>... anno.. 1902—1903. Fiume, «Unio» ny. — 8° — M.
660. **Évkönyv.** Magyar tengerészeti —... Annuario marittimo ungarico... 1903... 13. annata. — 8° Pagg. (7) + 374. — *M. Arch.* 340. (V. ö. 435.)
661. **Fraknói, Guglielmo**: Papa Innocenzo XI <Odescalchi> e la liberazione dell'Ungheria dal giogo ottomano. In base di documenti diplomatici dell'archivio vaticano per —. Versione dall'ungherese per Leopoldo Óváry. Firenze, [Hornyánszky ny. Bpest.] — In 8° Pagg. VII + 282. — *M. Hung.* h. 1996^{pa}.
662. **Francesca di Rimini.** Opera seria con balletto in un atto... Il libretto è d'un classico rabbato. (Musica di Carlo Conradino.) Győr, «Pannonia» ny. — 8° Pagg. 10. — *M. Mus.* th. 2014c.
(Évszám a nődéknaplóból.)
663. **Kőrösi, Alessandro**: Grammatica teorico-pratica della lingua ungherese. Parte prima. 3. ediz. — Pagg. 6 + (2) + 143. — *M. L. hung.* 494^{sa}. — (V. ö. 439.)
664. **Louvier Clemente**: Guida generale di Fiume... 1903. Anno secondo. — Pagg. (12) + 261 + (1) — *M. It.* 858^r (V. ö. 640.)
665. **Mitteilungen**... <Bollettino del club di scienze naturali in Fiume> VII. Jahrg. 1902. — Pagg. 90. — (V. ö. 628.)
666. **Municipio della libera città di Fiume e suo distretto.** Conto consuntivo dello esercizio finanziario 1902. Fiume, P. Battara. — 4° Pagg. XIII + 231 + 11. — *BCF.* XXV a. I/63.
667. **Óváry, Leopoldo**: Elenco delle pubblicazioni storiche dell'Accademia Ungherese delle scienze di Budapest. Budapest, Hornyánszky. — 8° Pagg. 22. — *BH.* (I, I. hasáb.)
668. **(Poldrugo, Vincenzo)**: 24 Maggio 1903. Michele Benussi nel venticinquesimo anno del suo glorioso servizio di vigile a perenne ricordo. Fiume, A. Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 7. — *BCF.* XX F 44.
669. **Raccolta ufficiale delle leggi del regno.** Anno 1903... (V. ö. 393.)
670. **Resa di conto della Cassa comunale di risparmio e...** per l'anno 1902. — Pagg. 22. — *BCF.* XX B 22. (V. ö. 349.)
671. **Sirola, Francesco**: Saggio di versioni poetiche dall'ungherese. Serie prima <Petőfi, Tompa, Szász Carlo> Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 82. — *M.* 20.841. — *BCF.* XXIII/2 H 33.

672. **Statuto** della Società canottieri fiumani in Fiume. Fiume, Stab. editore del giornale «La Voce del popolo» — 8° Pagg. 21. — **Hrom.**

1904.

673. **Adatok**, Statisztikai — Fiume városáról és forgalmáról... Dati statistici relativi alla città di Fiume ed al suo movimento commerciale e marittimo. Compilati e pubblicati per ordine del r. ung. ministro del r. ung. ufficio centrale di statistica. Budapest, Athenaeum. — 4° Pagg. XI + 149. — **M. Hung.** h. 37^{ab}
(Magyar és olasz nyelven.)
674. **Arany, Giovanni**: Toldi, racconto poetico. Versione metrica dall'ungherese di Francesco Sirola. Fiume, E. Mohovich. 8° Pagg. 74. — **M. P. o. hung.** 321^{za} — **BCF.** XIX H 2.
675. **Bernardino**: In ricordo della posa della prima pietra dell'erigendo tempio monumentale dei RR. PP. Cappuccini in onore della SS. Vergine di Lourdes. Discorso tenuto... il di 11 febbraio 1904. dal Rm. padre provinciale — cappuccino. Fiume, P. Battara. — 4° Pagg. (3). — **BCF.** XX E 82.
676. **Bilancio** della amministrazione dei civici dazi... 1903. — Pagg. 21. **BCF.** XX B 5. (V. ö. 388.)
677. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la terza classe delle scuole di Fiume. Seconda edizione... 8° Pagg. 260. — **M. Paed.** 10.125 la. (V. ö. 554.)
678. **Capellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la quarta classe delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... — Pagg. 418. — **M. Paed.** 10.125 la. (V. ö. 555.)
679. **D'Arcano, Aurora**: Alma verità. Canzoniere di — I. edizione. Fiume, Stab. edit. del giornale «La Voce del Popolo». — 8° Pagg. 167. — **M. P. o. it.** 247 f.
680. **Donáth, Emerico**: Grammatica ungherese... 3. edizione. — Parte 1. Grammatica. Pagg. (8) + 124. — Parte 2. Libro di lettura. Pagg. 166. — **M. L. hung.** 290 m. — **Dalm.** (V. ö. 451.)
681. **Értesítője**, A fiumei... felsőkereskedelmi... — ...XXIII. Annuario della Reg. ung. scuola super. di commercio in Fiume... 1903—1904... Fiume, Unio. — **Dalm.** (V. ö. 537.)
682. **Értesítője**, A fiumei polgári leányiskola és... IV. — ... IV. Programma della R. u. scuola cittadina femm.... e della Scuola elementare femm. <Piazza Scarpa>... 1903—1904. (V. ö. 659.)
683. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti — [Annuario marittimo...] — (8°) — **P.** (V. ö. 435.)
684. **Fonda, Antonio**: Manuale di storia degli ungheresi per le scuole cittadine. Fiume, Battara. — 8° Pagg. 123. — **Hrom.**
685. **Gigante, Silvino**: Venezia e gli Uscocchi dal 1570 al 1620. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. (1) + 88 + (1). — **BCF.** XIV E 34. — **RLG.** 24 XI C 4.
686. **Grassi, Paolo**: Relazione intorno al progetto di regolazione ed ampliamento della città di Fiume. Fiume, E Mohovich. — 8° Pagg. 3—42. — **BCF.** Misc. A 111.

687. **Ordinanze** del. R. Ung. Ministro dell'interno no 40.000, 50.000, 64.000 del 1904 relative all'attivazione ed esecuzione della legge IV: 1903. sull'emigrazione e no 70.000 del 1904 relativa all'attivazione ed esecuzione della legge VI: 1903 sui passaporti. Edizione ufficiale. Budapest, Luigi Toldi. — (8° 129 l.) — P.
688. **Postakönyv**. Libretto di Posta 1904. (V. ö. 601.)
689. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1904... (V. ö. 393.)
690. **Raccolta** ufficiale delle ordinanze ministeriali. Edizione del. r. ung. Ministero dell'interno. Vol. I. Bpest, Pesti könyvny. r. t. — 8° — M. Hung. j. 520 m. — Be. C 509.
691. **Resa** di conto della Cassa comunale di risparmio e... per l'anno 1903. (V. ö. 349.) — 4° Pagg. 18. — BCF. XX B 23.
692. **Ricordo**, Roseneggi dr. báró Roszner Ervin... emlékére. — dell'installazione del Barone Dr. Ervino Roszner de Rosenegg, imp. e reale ciambellano, r. ung. governatore di Fiume e del litorale ungaro-croato. S. l. («Unio» könyvnyomdai műintézet Murai és Tsa.) — 4° Pagg. (14). — BCF. XX E 81. (Magyar és olasz nyelven.)
693. **Rossi, Egisto**: Del Petrarca <Prelezione commemorativa tenuta per cura del «Circ. Lett.»> Fiume, Stab. ed. del giornale «La voce del Popolo». — 8° — Pagg. 26. — BCF. XX E 98.
694. (**Siffredo, László**): La verità sul progetto idraulico della Recina <Il canale di Grohovo> Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 28. — BCF. Misc. a 8.
695. **Vio Antonio e Lodovico Benyovits**: Rapporti sui progetti dei trattati internazionali da pertrattarsi nella Conferenza del Comitato marittimo internazionale che si riunirà in Amsterdam al 15 settembre 1904... (Associazione ungarica di diritto marittimo internazionale.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 40. — M. Arch. 7181. (Olasz és francia nyelven.)

1905.

696. **Cappellari G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la prima classe delle scuole elementari di Fiume. Terza edizione. — 8° Pagg. 188. — M. Paed. 10125 lh. (V. ö. 552.)
697. **Értesítője**, A fiumei... felsőbbképzőiskola —... Programma della r. ung. scuola super. femminile di stato in Fiume... anno... 1904—1905. Fiume, E. Mohovich. (V. ö. 621.)
698. **Értesítője**, A fiumei... főgimnázium... —... XXXV. Programma del Regio ung. ginnasio superiore di stato in Finme... anno 1904—1905. — EFI. (V. ö. 375.)
- Franc. SIROLA: *L'influenza delle lettere italiane sulle ungheresi.*
699. **Értesítője**, A fiumei... polgári fiúiskola XXI — és a... kereskedő tanonciskola I. —... XXI. Programma della Reg. ung. scuola cittadina maschile dello stato in Fiume e I. programma della annessavi R. u. scuola per apprendisti commerciali... anno... 1904—1905. Fiume, E. Mohovich. 8° — M.
700. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti —... [Annuario marittimo]. — 8° P. (V. ö. 435.)
701. **Programma** del Club Fiumano di Budapest. Scopi e mezzi. <Testo origi-

nale.) A Fiumei Otthon munkaprogramja... Budapest, Stephaneum. —
8° Pagg. 17. — M. Hung. I. 564b
(Olasz és magyar nyelven.)

702. **Raccolta** ufficiale delle leggi del regno. Anno 1905... (V. ö. 393.)
703. **Raccolta** ufficiale delle ordinanze ministeriali... Vol. 2. (V. ö. 690.)
704. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1904 (I. II.) (V. ö. 524.)
705. **Tomich-Merlato, Mario**: Compendio di Storia della Carniola, Fiume,
Wadas & Caravanich. — 8° Pagg. (2) + 56 + (1) — BCF. XL C 53/17.
706. **Vassilich, Giuseppe**: Elisabetta de' Frangipani contessa di Veglia e
Modrussia, storia dei secoli XIV—XV. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg.
212 + (1). — BCF. XI D 58.

1906.

707. **Associazione** di beneficenza «Maria». Regolamento interno dell'orfanotro-
fio «Maria» Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 7. — Dalm.
708. **Biblioteca** del Circolo letterario di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8°
Pagg. 45. — M. Hung I. 3397^a.
709. **Értesítője**, A fiumei... felsőbbteleányiskola —... Programma della r. ung.
scuola superiore femminile dello stato in Fiume... anno... 1905—06. —
Fiume, E. Mohovich. (V. ö. 621.)
710. **Értesítője**, A fiumei... felső kereskedelmi... —... XXV. Annuario della
Regia ung. scuola superiore di commercio in Fiume, 1905—1906...
Fiume, E. Mohovich. — M. — BCF. XX C 41.
711. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti —... [Annuario marittimo...] — 8° P.
(V. ö. 435.)
712. **Ghiczy, Colomanno de**: Discorso-programma tenuto la sera del 26 aprile
1906, nella sala dell'Hotel Deák. Fiume, E. Mohovich. — 2° Pagg. (8) —
BCF. XXXIX a/I 17.
(Magyar és olasz nyelven.)
713. **Giordano, G.**: Progetto di una centrale idro-termo elettrico comunale,
relazione. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 69. — BCF. XX C 29.
714. **Harasim, Gemma**: Sull'insegnamento della lingua materna. Fiume, Art.
Novak. — 8° Pagg. 70. — BCF. XIX E 46.
715. **Kaiser, Carlo**: Sulla pellagra in Ungheria. Relazione fatta al 3. Congresso
pellagrologico 1906 a Milano... Budapest, Franklin. — 8° Pagg. 16. —
M. Path. 2435^{be}. — Be. 9311.
716. **Matisz, János**: Kis természetrajz... Piccola storia naturale per uso della
2. classe delle scuole medie per cura di Giovanni Matisz... Fiume, P.
Battara. — 8° Pagg. (3) + 340. — BCF. XXIII/2 E 32.
(Magyar és olasz nyelven.)
717. **Postakönyv**. Libretto di posta 1906. — Pagg. (2) + 16 + 1 t. (V. ö. 601.)
718. **Pubblicazioni** della Vedetta. Vol. I. Guido Depoli: Le origini dell'italianità
di Fiume. Fiume, Battara. — 8° Pagg. 22. — BCF. Misc. 44 B 25 (19).
719. **Raccolta** ufficiale delle leggi d'Ungheria. Anno 1906. (Az 1906. évi tör-
vények hiteles olasz fordítása.) (V. ö. 393.)
720. **Raccolta** ufficiale delle ordinanze ministeriali. Vol. 3. (V. ö. 690.)

721. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1905... V. ö. (524.)
722. **Statuto** del Club canottieri «Liburnia» in Fiume [Fiume,] Editore del giornale «La voce del Popolo» — 8° Pagg. 10. — **Hrom.**
723. **Ungheria, L'** — all'esposizione internazionale di Milano 1906. Catalogo generale. Budapest, Athenaeum. — 8° Pagg. 147. — **M. Anthr.** 1597. — **Be.** 9106. (Szerk. Czákó Elemér. A fordítás Zambra Alajostól.)
724. **Vassilich, Giuseppe:** La distruzione di Fiume nel 1509. Un episodio all'epoca della Lega di Cambray. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 30 + (1) **BCF.** XIX H 3.
725. **Villanis, Luigi Alberto - M. Enrico Bossi:** Il paradiso perduto (Az elveszett paradicsom) symphoniai költemény magán- és karének, nagy zenekar és orgonára. Szövege Milton után Luigi Alberto Villanis-tól. Magyarra fordította Miklós Elemér. (A budapesti zenekedvelők egylete hangversenye.) Budapest, Károlyi György. | 8° Pagg. 31. — **M. L.** eleg. m. 1171 lg. (Olasz és magyar nyelven.)

1907.

726. **Adatok, Statistikai** — ... Dati statistici sul movimento marittimo e commerciale del porto di Fiume... l'anno 1905. — **Be.** 10826. (V. ö. 652.)
727. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina:** Il libro di lettura per la seconda classe delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... — 8° Pagg. 155. — **M. Paed.** 10125 la. — (V. ö. 553.)
728. **Értesítője, A** fiumei... felsőbbbblányiskola — ... Programma della r. ung. scuola super. femminile dello stato in Fiume... anno... 1906—7... Fiume, E. Mohovich. — (V. ö. 621.)
729. **Értesítője, A** fiumei... főgimnázium... — ... Programma del Regio ung. ginnasio superiore di stato in Fiume... anno... 1906—1907... Fiume, Unio. — 8°. **Dalm.**
(A 6. lapon: Aless. URBANEK: *Presso la tomba del Rákóczi*, költemény).
730. **Értesítője, A** fiumei... polgári fiu-... XXIII. — és a... kereskedő tanoncskola I. — Programma della R. u. scuola cittad. maschile di Stato in Fiume e III. Programma della R. u. scuola per apprendisti... anno... 1906—1907. Fiume, «Unione tipografica fiumana». — 8° Pagg. 111 + (1). — **Dalm.**
731. **Évkönyv, Magyar tengerészeti** — ... [Annuario marittimo]... — (8°). — **P.** (V. ö. 435.)
732. **Ordinanza** per l'esecuzione nel movimento marittimo dell'articolo di legge XXIII: 1906. relativo alla statistica di commercio esterna dei paesi della corona ungarica. Bpest, Soc. in azioni tipogr. di Pest. — (8° 55 + 1 l. + 6 melléklet). — **P.**
733. **Ordinanza.** Sulla contabilità dello stato. — no 5110/1899 del r. ung. presidente dei ministri relativa all'esecuzione della legge No XX: 1897 Pubblicazione... del r. ung. Ministro dell'interno. Edizione ufficiale. Budapest, Soc. ad azioni tipografica-editrice di Pest. — 8° Pagg. 182. — **M. Hung.** j. 508 eb.
734. **Raccolta** ufficiale delle leggi d'Ungheria. Anno 1907... (Az 1907. évi törvények hiteles fordítása.) — (V. ö. 393.)

735. **Raccolta** ufficiale delle ordinanze ministeriali. Vol. 4. — (V. ö. 690.)
736. **Raccolta** ufficiale delle ordinanze ministeriali. Vol. 5. — (V. ö. 690.)
737. **Regolamento** interno della Società canottieri fiumani «Eneo» [Fiume] Editore del giornale «La voce del Popolo». — 8° Pagg. 8. — **Hrom.**
738. **Relazione** e resoconto amministrativo della Società degli amici dell'infanzia in Fiume per la gestione dal 17 Novembre 1905 al 31 Dicembre 1906 corredato dai resoconti del comitato pro colonie feriali... Fiume, Arturo Novak. — 8° Pagg. 28 + (3). — **BCF.** XX E 91.
739. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1906... — (V. ö. 524.)
740. **Rozsnyai** gyors nyelvmesterei... Olasz. Ötödik... kiadás... Budapest, Révai és Salamon. — 8° Pagg. 56. — **M. Polygl.** 383 d. (V. ö. 948.)
741. **Russi**, Oskar: <Russeto> Catterie. Sonetti in dialetto fiumano. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 48 + (2). — **BCF.** XIX F 64.
742. **Sirola**, Francesco: L'assedio di Sziget del conte Nicolò Zrinyi <1651> Versione metrica dei principali episodi del poema, coll'aggiunta d'una breve esposizione dei canti non voltati in verso. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 80. — **M. P. o. hung.** 1617 p. — **BCF.**
743. **Somogyi Ede**: Olasz társalgási nyelvtan... 3. javított kiadás. — (8° 318 l.) — **P.** — (V. ö. 323.)
744. **Statuto** della Società di concerti in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 11. — **Hrom.**
745. **Torcoletti**, Luigi Maria: Al fuoco i morti! Conferenza tenuta la sera del 4 Ottobre 1907 al Circolo SS. Vito e Modesto. Fiume, Unione Tipografica Fiumana <Società Anonima>. — 8° Pagg. 49 + (1). — **BCF.** XXIII/2 H 68.
746. **Torcoletti**, Luigi Maria: Crederemo ai miracoli nel secolo XX? Conferenza tenuta la sera del 5 Aprile 1907 al Circolo SS. Vito e Modesto. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 85 + (2). — **BCF.** XXII/2 G 69.
747. **Verzenassi**, v^{ra} Giuseppina: Nella ventilazione di —. Fiume, Tip. fiumana S. A. — 8° Pagg. 104. — **BCF.** XX E 86.

1908.

748. **Acsády**, Ignazio: La liberazione di Vienna dall'assedio turco del 1683 e la liberazione dell'Ungheria dal giogo turco, fino alla pace di Karlovicz del 1699. Traduzione dall'ungherese. Firenze, (Vittorio Hornyánszky, tipografo, Bpest.) — 8° Pagg. 41 + (1) — **M. Hung. h.** 19ra
(ACSÁDY: A magyar birodalom története, Bpest, 1903, c. művéből «A felszabadító háború» fejezet fordítása.)
749. **Associazione** di negozianti ed industriali in Fiume. Relazione sulla gestione... pro 1907. Fiume, Unione tipografica fiumana S. A. — 8° Pagg. 44. — **BCF.** XX E 92.
750. **Cavaliere di Garbo** [Gino Antony]: Sonetti fiumani. Alla patria. Ai sogni. Al mare. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 54 + (1). — **BCF.** XX E 93.
751. **Considerazioni** e proposte per un intervento nel problema del rincaro dei viveri. Fiume, «Urania». — 8° Pagg. 15. — **BCF.** XIX F 35.
752. **Depoli**, Pasquale: Edmondo de Amicis, discorso tenuto addì 19 apr.

- 1908 agli allievi della Civica scuola elementare maschile di Fiume-Plasse. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 15. — BCF. XIX F 37.
753. *Évkönyv, Magyar tengerészeti* — ... [Annuario marittimo] — (8°) — P. (V. ö. 435.)
754. **Herczeg, Francesco**: Pagani, romanzo storico ungherese di —. Versione di Vincenzo Gelletich. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 314 — BCF.
755. **Horváth, Rodolfo**: Storia politica della città di Fiume <scritta in croato dal prof —> Fiume, Tipografia fiumana S. A. — 8° Pagg. 53—110. — BCF. XX C 27.
756. **Madách, Emerico**: La tragedia dell'uomo, poema drammatico ungherese recato in verso italiano da Antonio Fonda sulla versione letterale di Lodovico Czink. Con illustrazioni tratte dai cartoni del conte (sic) Michele Zichy. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. (11) + 206 + (1) + 6t. — M. P. o. hung. 1078^h/₄ — BCF.
757. **Óváry, Leopoldo**: La caccia all' Ungheria. Croatismo, panslavismo e reazione. Dilucidazioni dedicate alla stampa liberale d'Italia. Budapest, Hornyánszky V. — 8° Pagg. 16. — M. Hung. h. 4327^{ia}.
758. **Petőfi Sándor**: L'eroe Giovanni <«János vitéz»>. Prima versione italiana di Giuseppe Cassone. Budapest, Società Franklin. — 8° Pagg. 103 + 11. — M. P. o. hung. 1253 ya.
759. **Raccolta ufficiale delle leggi d'Ungheria. Anno 1908**... (Az 1908. évi törvények hiteles fordítása.) (V. ö. 393.)
760. **Relazione e resoconto amministrativo della Società degli amici dell'infanzia in Fiume per la gestione dal 1 gennaio 1907 al 31 dicembre 1907** corredato da 4 tabelle dimostrative. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 31. — BCF. XIX E 60.
761. **Relazione sulla situazione economica di Fiume nel 1907**... (V. ö. 524.)
762. **Statuto della Società degli impiegati municipali. Fiume, E. Mohovich.** — 8° Pagg. 13. — Dalm.
763. **Vio Antal**: Fejtegetések a hajójelzálógról. (Nemzetközi tengerjogi magy. egyes. kiad. Fiume.) — (8° 28 l. Magyar-olasz nyelven.) — P.

1909.

764. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la prima classe delle scuole elementari di Fiume. Quarta edizione... — 8° Pagg. 188. — M. Paed. 10125 li. (V. ö. 552.)
765. **Catechismo, Piccolo** — cogli elementi della storia sacra. Con permesso dell'autorità ecclesiastica. Budapest, Stephaneum. — 8° Pagg. 47 + (1) — M. Catech. 341a.
766. *Évkönyv. Magyar tengerészeti* — ... [Annuario marittimo...] — (8°) P. — (V. ö. 435.)
767. **Grossich, Antonio**: Un nuovo metodo di disinfezione del campo operativo. Comunicazione fatta... al Congresso medico internazionale a Budapest, il giorno 30 agosto. (Fiume), s. s. — 8° Pagg. 14. — BCF. XIX F 36.
768. **Innocenzo XI, Papa** — e lo sterminio della dominazione turca in Unghe-

- ria. Articolo di giornale con nuove note e aggiunte. Traduzione dall'ungherese. In base alle rispettive opere degli storiografi Onno Klopp, Edmondo Michaud, Árpád Károlyi, Guglielmo Fraknoi, Ignazio Acsády e Massimiliano Immich. Firenze, (Vittorio Hornyánszky, tipografo... Bpest.) — 8° Pagg. 66 + (2) + 1 t. — M. Hung. h. 2843 t/1.
769. **Pillepich, Pietro**: A Fiume e al mare. Patria ai Veneti tutto l'Adriatico Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (4) — **Hrom.**
770. **Raccolta** ufficiale delle leggi d'Ungheria. Anno 1909... (Az 1909. évi törvények hiteles fordítása). (V. ö. 393.)
771. **Relazione** e resoconto amministrativo della Società degli amici dell'infanzia in Fiume... 1908... — Pagg. 31. — **BCF. XIX E 61.** (V. ö. 760.)
772. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1908... — Merc. 319.^a (V. ö. 524.)
773. **Statuto** della Associazione autonoma in Fiume. Fiume, A. Chiuzzelin & Co. — 8° Pagg. 9. — **Dalm.**
774. **Storia naturale** della regione fiumana. 1. **Guido Depoli**: Lo spartiacque fra Quarnero e Adriatico e la sua importanza per la geografia biologica. Estratto da «Liburnia» anno 7. No. 1—6, anno 8. No. 1—3. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 68. — **BCF. XIX E 8.**

1910.

775. **Apponyi, conte Alberto** e **conte Teodoro Batthyány**: La difesa dei diritti autonomi della terra di Fiume alla Camera Ungarica. I discorsi dei deputati — — —. Fiume, Minerva. — 8° Pagg. 15. — **Dalm.**
776. **Bullettino** della deputazione fiumana di storia patria. Vol. I. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 169 + (2) + 6 t. — M. Hung. h. 924^{le} — **BCF. — RLG.**
- (Sommario: Egisto Rossi: *Per una storia di Fiume*. Silvino GIGANTE: *Gli Agostiniani del Convento di S. Girolamo*. L. G. CIMIOTTI: *Il lungo muro presso la città di Fiume e l'arco antichissimo in essa esistente* (Traduzione... e note... di Guido Depoli). Riccardo GIGANTE: *Di alcuni antichi capi di oreficeria conservati a Fiume e nei dintorni*. Guido DEPOLI: *La nostra pescheria in un documento del secolo XV*. Teodoro BOTKA: *L'ultimo stadio della questione fiumana*. Silvino GIGANTE: *Thanhausen e non Thonhausen*. Guido DEPOLI: *Su Girolamo de Zara capitano di Fiume*. Bibliografia. Spigolature di notizie relative alla storia di Fiume.)
777. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la seconda classe delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... — 8° Pagg. 155. — M. Paed. 10.125 la. (V. ö. 553.)
778. **Cappellari, G. - A. Fonda - Cl. Pezelj - L. Smoquina**: Il libro di lettura per la terza classe delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... — Pagg. 260. — M. Paed. 10.125 la. (V. ö. 554.)
779. **Értesítője**, A fiumei Cambieri-téri... áll. elemi népiskola —... Programma della Scuola elementare maschile dello stato in Fiume (Piazza Cambieri)... anno... 1909—1910... Fiume, E. Mohovich. — 8° — M. (Magyar és olasz nyelven.)

780. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo ungarico... 1910... 20. annata. — Pagg. (9) + 219 + XCVI + 15—27 + 2 carte geogr. — *M. Arch.* 340. (V. ö. 435.)
781. **Fonda, A. - C. Minca - L. Smoquina**: Il libro di lettura per le classi quinta e sesta delle scuole elementari di Fiume. Seconda edizione... Editto dall'eccelso r. ungarico ministero del culto e della pubblica istruzione. Budapest, R. Ung. Università. — 8° Pagg. 616. — *M. Paed.* 10.125 la.
782. **Gigante, Silvino**: Fiorita di canti popolari ungheresi Tradotti da —. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 78 + (2) — *M. P. o. hung.* 680^{nh} — *BCF.* XIX 9 1.
783. **Kőrösi, Alessandro**: Dizionario italiano-ungherese e ungherese-italiano. Budapest, Franklin. — 4° Vol. 1. Italiano-ungherese. Pagg. XI + (1) + 702 + (2). — Vol. 2. Ungherese-italiano. Pagg. (4) + 705—1382. — *M.* 016.685. — *EFI.*
784. **Mangold, Lod.**: Storia universale per le scuole cittadine del regno d'Ungheria. Versione dall'ungherese... da A. Fonda e L. Smoquina. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 308 + 5 t. — *Dalm.*
785. **Monumenti di storia fiumana**. I. Statuti concessi al comune di Fiume da Ferdinando I. nel 1530. Pubblicati e tradotti per cura della deputazione di storia patria da Silvino Gigante. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 353 + (2) + XII + (1). — *M. Hung. h.* 4026^r — *BCF.* 44 C 40. — *RLG.* 24. XI C 30.
(Latin és olasz nyelven.)
786. **Ordinanza** sulla procedura penale di polizia. Budapest. — *Be.* 10.947.
787. **Pasotti, Ferdinando**: I. R. Canzoniere patriottico... Pubblicato per cura del giornale «La giovine Fiume». Fiume, Emidio Mohovich. — 8° Pagg. 43 + (2). — *M. P. o. it.* 373^{sa} — *BCF.* 19 F 30.
788. **Programma** del Partito socialista ungherese. Fiume, Unione tipografica Fiumana soc. an. — 8° Pagg. 11. — *Dalm.*
789. **Raccolta ufficiale delle leggi d'Ungheria**. Anno 1910. (Az 1910. évi törvények hiteles fordítása). (V. ö. 393.)
790. **Regolamento** edilizio della libera città di Fiume e del suo distretto. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 125. — *Hrom.*
791. **Relazione** e resoconto amministrativo della Società degli amici dell'infanzia in Fiume... 1910... — Pagg. 28. — *BCF.* XIX E. 62. (V. ö. 760.)
792. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1909. Parte I, II. (V. ö. 524.)
793. **Società di M. S. Cooperatrice** degli addetti al commercio in Fiume. Catalogo della Biblioteca Sociale. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 31. — *M. Hung.* 1. 3397^{ab}
794. **Società di M. S. degli Artieri** in Fiume. Catalogo della Biblioteca Sociale. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 32. — *M. Hung.* 1. 3397^{ao}
795. **Supplemento, III. e V.** — al Catalogo della biblioteca popolare «Alessandro Manzoni». Fiume E. Mohovich. — 8° Pagg. 31. — *M. Hung.* 1. 3397^{ad}
796. **Zanella, Riccardo**: Discorso di resoconto parlamentare pronunciato da —

nel Comizio pubblico tenutosi la sera del 30 aprile 1910 al Teatro comunale. Fiume, «Minerva». — 8° Pagg. 60 + (1). — BCF. XIX E 38/15.

1911.

797. **Annuario** del Circolo letterario di Fiume. Anno 1912. Fiume, E Mohovich. — 8° Pagg. 77 + (1). — **Dalm.**
798. **Catalogo** della Biblioteca sociale del Club Alpino fiumano secondo lo stato del 31 dicembre 1910. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 16. — **M. Cat.** 1487¹.
799. **Cenni** sull'attività della commissione della regione montuosa soggetta al r. ung. Ministero dell'agricoltura. Budapest, Hornyánszky V. — 8° Pagg. 10 + 10 t. — **M. Oec.** 585^a.
800. **Cenni** sull'azione transilvana promossa dal r. ung. Ministero della agricoltura. Budapest, Hornyánszky V. — 8° Pagg. 11 + 15 t. — **M. Oec.** 585^a.
801. **Contrade**, Le — vinicole dell'Ungheria. Pubblicazione della r. scuola ungherese per cantinieri a Budafok. Budapest, «Patria» <Società anonima>. — 8° Pagg. 94 + (1). — **M. Oec.** 602 b.
802. **Elenco** della nuova denominazione delle vie e piazze della città di Fiume e la corrispondente nuova e vecchia numerazione delle case. Fiume, Unione tipografica fiumana. — 8° Pagg. 44. — **Dalm.**
803. **Értesítője**, A fiumei Cambieri-téri... népiskola — ... Programma della Scuola elementari masch. dello stato in Fiume <Piazza Cambieri>... 1910—1911... — (V. ö. 779.)
804. **Értesítője**, A fiumei... polgári fiúiskola XXVIII. — és a... kereskedő tanonciskola VII. — ... XXVII. Programma della Regia ung. scuola cittadina maschile dello stato in Fiume e VII. programma della R. u. scuola per apprendisti commerciali... anno... 1910—1911... Fiume, Stabilimento artistico tipografico «Miriam». — 8°. — **M.**
805. **Esposizione** di Roma 1911. Padiglione delle belle arti del regno di Serbia. (Zagabria, Dionička Tiskara.) — 4° Pagg. (52) + 46 t. — **M. Antha**, 104. (Olasz, francia és horvát szöveggel.)
- 805a. **Esposizione** internazionale di belle arti Roma 1911 Ungheria. Budapest, Soc. an. Patria. — 8° Pagg. 248 + (2) + 76 t. — **M.** 25,619.
(Simone MELLER: *Lo sviluppo dell'arte ungherese nella prima metà del secolo XIX.* — Cornelio DIVALD: *Pittori storici e di genere.* — Béla LÁZÁR: *Michele Munkácsy.* — B. LÁZÁR: *Ladislao Paál.* — B. LÁZÁR: *Paolo Szinyei Merse.* — Carlo LYKA: *La pittura moderna.* — C. DIVALD: *La scultura da Nicolò Izsó ai nostri giorni.* — C. DIVALD: *L'architettura nella seconda metà del secolo XIX e i maestri degli stili storici.* — Edm. GERŐ: *L'architettura ungherese nuovissima.*)
- 805b. **Esposizione** internazionale, Roma 1911, Mostra retrospettive Ungheria. Budapest, Stab. tipogr. della soc. anon. Patria. — 8° Pagg. 122. **M. Anthr.** 1599.
(Felvinczi Takács Zoltántól. A 3—89. lapon: Gli ungheresi a Roma, a 91—111. lapon: Catalogo. A fordítás Zambra Alajostól.)
806. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti — ... Annuario marittimo Ungarico... 1911... 21. annata. — Pagg. (9) + 225 + XCVII + 67 + 2 carte geogr. — **M. Arch.** 340. (V. ö. 435.)

807. **Kaposi, Giuseppe** : Dante in Ungheria. Budapest, Buschmann F. utóda. — 8° Pagg. 8. — *M. Hung.* l. 276 jb.
(Olasz nyelvű kivonat Kaposi : *Dante Magyarországon* c. munkájából. Cím lap nélkül.)
808. **Kovács, Giulio** : Catalogo dell'esposizione d'industria e d'agricoltura dei paesi della corona d'Ungheria. (Exposition internationale Turin 1911 Hongrie. Esposizione internazionale di Torino 1911.) Budapest, Hornyánszky Viktor. — 8° Pagg. 164. — *M. Anthr.* 1650.
809. **Mittner, Zoltán e Francesco Schneider** : Esercizi di lingua italiana. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 100 + (5). — *M. L. lat.* f. 455 t. — **Hrom.**
810. **Novella** esecutiva, articolo di legge XLI. dell'anno 1908 sulla modificazione e completazione dell'articolo di legge LX. dell'anno 1881 concernente la procedura esecutiva ... Dall'ungherese Luigi Pauletig ... Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 24. — **Hrom.**
811. **Ordinanze ministeriali** in nesso col regolamento di procedura penale di polizia e col regolamento sulla gestione degli affari penali di polizia. *Be.* 10.801.
- 811a. **Ordinanze minist.** sulla regolazione nella città di Fiume e suo distretto della procedura penale di polizia e della gestione degli affari penali di polizia. *Bp.* — **Be.**
812. **Petőfi, Alessandro** : Poesie. Tradotte da Francesco Sirola. <II. serie>. Fiume, P. Battara. — 8. Pagg. 83. — *M. P. o. hung.* 1254^m. — **BCF.**
813. **Pillepich, Pietro** : Cerco un libro e non lo trovo ... I cataloghi delle biblioteche. Con un saggio d'indice a dizionario. Fiume, Stabilimento tipografico «Minerva». — 8° Pagg. 24. — **Hrom.** — **BCF.**
814. **Raccolta ufficiale** delle leggi d'Ungheria. Anno 1911. (Az 1811. évi törvények hiteles fordítása). — (V. ö. 393).
815. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1910 ... — (V. ö. 524).
816. **Schlemmer, Ant. Carlo** : Francesco Liszt, cenni biografici con illustrazioni. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 128. — *M. Mus. th.* 4695. — **BCF.** XIX G 18/4.
817. **Supplemento, 2°** — al Catalogo del Circolo Letterario di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 22. — *M. Hung.* l. 3397^a.
818. **Torcoletti, Luigi Maria** : Scrittori Fiumani. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 130 + (1). — *M. H. lit.* 1376 f. — **BCF.** XIX H 8.
819. **Tuchtan, St. — e Z. Mittner** : Cenni storici e biografici riferentesi alla nuova nomenclatura delle vie, piazze ecc. di Fiume. Fiume, Mohovich. — 8° Pagg. 74 + (5). — *M. Hung.* h. 6268^k. — **BCF.** XIX H 6.
- 819a. **Ungheria, L'** — agricola. (Pubblicazioni del Ministro ungherese di agricoltura). Bpest, Pallas — VII, 119 p. 8°. **BH.** (II. 560. hasáb.)
820. **Vörösmarty, Michele** : La rotta di Zalano. Traduzione dall'ungherese di Silvino Gigante. Canto I. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 46 + (1). — *M. P. o. hung.* 1587^{ba}. — **BCF.**

1912.

821. **Annuario** del Circolo letterario di Fiume. Anno 1913. Pagg. 111 + (1). — *M. Hung.* l. 14^{ap}. — **A.** — **Dalm.** (V. ö. 797.)
822. **Bullettino** della deputazione fiumana di storia patria. Vol. II. — Pagg. 140 + (1) + 4 t. — (V. ö. 776.)
(Sommario : L. G. CIMIOTTI : *Il lungo muro presso la città di Fiume e l'arco ani.*

chissimo in questa esistente (Traduzione... e note... da Guido Depoli. Continuazione.).
 Silvino GIGANTE: *Appunti sulle condizioni igieniche e sanitarie della Fiume d'altri tempi.*
 Silvino GIGANTE: *Spigolature nel campo della storia dell'istruzione a Fiume. Un terremoto a Fiume nel 1750.* (Lettera del padre Mainardi al padre Dillher.) Silvino GIGANTE: *Il teatro dei nostri bisnonni.* Guido DEPOLI: *Di una pretesa iconografia del vallo romano.*
 Riccardo GIGANTE: *Di alcune sculture romaniche distrutte o scomparse.* Guido DEPOLI: *Le foci dell' Eneo.* S. GIGANTE: *Aggiunta all'inventario dell'archivio degli Agostiniani.*
 Bibliografia. Spigolature d' notizie relative alla storia di Fiume.)

823. **Bullettino** della deputazione fiumana di storia patria. Supplemento al volume II. Alfredo Fest: Fiume all'epoca della prima guerra Napoleonica. <Dall' originale ungherese pubblicato nel periodico «A Tenger» di Budapest. 1912. fasc. I—IV.> Fiume, E. Mohovich. — Pagg. 92 + (1). — (V. ö. 776.).
824. **Értesítője**, A flumei Cambieri-téri... népiskola—... Programma della Scuola elementare masch. dello stato in Fiume <Piazza Cambieri>... 1911—1912... — (V. ö. 779.)
825. **Értesítője**, A flumei <Klotild-utcai>... leányiskola és kiseddóvoda—... Programma della R. ung. scuola elementare femminile di stato in Fiume <Via Clotilde> e dell'annessovi Istituto Fröbeliano... anno... 1911—1912... Fiume, Kereskedelmi ny. r. t. — 8°. — M.
826. **Értesítője**, A flumei... polgári fiúiskola XXVIII. — és a... kereskedő tanonciskola VIII. —... XXVIII. Programma della R. u. scuola cittadina masch. dello stato in Fiume e VIII. programma della R. u. scuola per apprendisti commerciali... 1911—1912. (V. ö. 804.)
827. **Értesítője**, A flumei... polgári leányiskola és... női kézimunka tanfolyam XII. —... XII. Programma della Reg. ung. scuola cittadina femm. di stato e dell'annessovi Corso di lavoro... anno... 1911—1912. Fiume, Kereskedelmi ny. — 8° — M.
828. **Értesítője**, Fiumei <Via dell'Istria>... elemi fiú- és leányiskola... a... torrettai fiú- és leányiskola, gazdasági ismétlő iskola és óvoda —... Programma della R. ung. scuola elementare maschile a femminile in Fiume <Via dell'Istria> della R. ung. scuola di stato in Torretta, della Scuola economica rurale e dell'Asilo infantile... anno... 1911—12... Fiume, E. Mohovich. — 8° — M.
829. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti—... Annuario marittimo ungarico... 1912... 22. annata. — Pagg. (10) + 229 + XCIX + 55 + 2 carte geogr. — M. Arch. 340. (V. ö. 435.)
830. **Gerő, Ernesto**: Libertà di contrarre e sciogliere il matrimonio per gl'italiani (sic) in Ungheria. Con speciale riguardo alla convenzione dell'Aia sul dritto (sic) matrimoniale. Tradotta in italiano da Edoardo Somogyi. [Bpest] Budapesti nyomda és lapkiadó r.-t. — 8° Pagg. 32. — M. Hung. j. 1565^{al}.
831. **Host, V.**: Per l'azione liberatrice dell'Italia nell'Egeo. Fiume, E. Mohovich — 8° Pagg. (8). — M. P. o. it. 273^a — BCF. Misc. A 151.
832. **Kohányi Zoltán**: A tengerészeti közigazgatást szabályozó törvények és rendeletek... Raccolta delle leggi ed ordinanze concernenti l'amministrazione marittima. Budapest, Stephaneum. — 4° Vol. 1. Pagg. XXXVI + 573. — Vol. 2. Pagg. XXXVI + 638. — M. 06.837. (Magyar és olasz nyelven.)

833. **Monumenti** di storia fiumana. II. Libri del Cancelliere. Volume primo. Cancelliere Antonio di Francesco de Reno. Parte prima: 1437—1444. Pubblica per cura della deputazione di storia patria Silvino Gigante. — Pagg. 422 + XXIV + (1). M. Hung. h. 4026^r — BCF. 44 C 42. (V. ö. 785.)
834. **Pauletig, Luigi**: Magyar-olasz jogi műszótár. Dizionario giuridico ungherese-italiano. Fiume, «Minerva» s. a. — 8° Pagg. 307. — M. Jur. is. 737 l. — BCF. XIX H 7.
(Magyar és olasz előszóval.)
835. **Raccolta** ufficiale delle leggi d'Ungheria. Anno 1912. (Az 1912. évi törvények hiteles fordítása.) (V. ö. 393.)
836. **Relazione** sulla situazione economica di Fiume nel 1911... Parte I., II. (V. ö. 524.)
837. **Sistemo, II**—ungherese per la protezione dell'infanzia. Budapest.—Be. 10.731.
838. **Susmel, Edoardo**: Libro di lettura per uso delle scuole di Fiume. Compilato secondo i programmi scolastici. Approvato da S. E. il r. u. Ministro del culto e della pubblica istruzione... Parte prima. Fiume, E. Mohovich. 8° Pagg. (3) + 248. — M. Paed. 11.936 n.
839. **Trattato** pratico e guida attraverso la legge sull'assicurazione degli operai <Art. di legge 19: 1907>. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 109 + (1). — Hrom.

1913.

840. **Annuario** della Civica scuola reale superiore di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 59 + (2) — Dalm.
841. **Biblioteca** civica di Fiume. Bollettino delle opere di recente acquisto 1912. <Anno 1.> Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (2) + 17 + (1). — M. Hung. l. 3397^{ae} — BCF. 19 E 2as
842. **Biblioteca** popolare «Alessandro Manzoni» Fiume. Regolamento e catalogo. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 70 + (2). — M. Hung. l. 3397^{ad}
843. **Bullettino** della deputazione fiumana di storia patria. Vol. III. — Pagg. 321 + (3) + 2 t. (V. ö. 776.)
(Sommario: Alfredo FEST: *Fiume nel secolo XV.* — L. G. CIMIOTTI: *Il lungo muro presso la città di Fiume e l'arco antichissimo in questa esistente.* (Traduzione... e note... da Guido Depoli, Continuazione e fine.) Silvino GIGANTE: *La Guardia Nazionale del XLVIII.* — Alfredo FEST: *Il bar. Giuseppe Eötvös e la questione di Fiume.* — Attilio DEPOLI: *Il dialetto Fiumano.* — Riccardo GIGANTE: *Il terremoto del 1750 in un dipinto del Duomo.* — Bibliografia. Spigolature di notizie relative alla storia di Fiume.)
844. **Értesítője**, A fiumei Cambieri-téri... népiskola —... Programma della Scuola elementare masch. dello stato in Fiume <Piazza Cambieri>... 1912—1913... (V. ö. 779.)
845. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti —... Annuario marittimo... 1913... 23. annata. — Pagg. (11) + 17 — 192 + LXIV + 255 + LXXIV + 257—393 + 2 carte geogr. — M. Arch. 340. (V. ö. 435.)
846. **Évkönyv**, Magyar tengerészeti —... Annuario marittimo ungherese... 1914... 24. annata. Fiume, Kereskedelmi nyomda részv. társ. — Pagg.

- (11) + 192 + LXXXVIII + 391 + 4 t. + 2 carte geogr. — M. Arch. 340. (V. ö. 435.)
847. **Gigante, Silvino**: Fiume nel quattrocento. Con illustrazioni di Riccardo Gigante. — 4° Pagg. 152 + (7) + 8 t. — M. Hung. h. 2233° — RLG. 24 XI B 6.
848. **Honti Rezső**: Schidlof gyakorlati módszerének olasz-magyar zsebszótára. Az olasz kiejtés és hangsúly pontos megjelölésével. Szerkesztette —. Budapest, Jókai ny. rt. — 8° Pagg. 123 + (2) — M. Polygl. 383 fi.
- 848a. **Marsecia, Zuane de la** <Mario Schittar>: I sfoghi del cor. Poesie scelte. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (15). — A. Olasz ir. Qu. 65.
849. **Istruzione** in oggetto all'esecuzione delle disposizioni dell'art. di legge XI:1909. concernente l'amministrazione dei pubblici contributi, nonché dell'art. di legge LIII:1912., che completa e modifica il precedente. No. 100.000 dell'anno 1912. Emanata dal. r. ung. ministero delle finanze. <Tradotta per cura della r. ung. direzione di finanza in Fiume.> Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. X + 398. — M. Hung. j. 534 bb.
850. **Raccolta** ufficiosa delle vigenti leggi ed ordinanze concernenti l'amministrazione delle imposte pubbliche No. 50.000 dell'anno 1913. Edita dal r. ungarico ministero delle finanze... (Tradotta per cura della regia ungarica direzione di finanza in Fiume.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. XV. + 402. — M. Hung. j. 257 c.
851. **Sugár, Edmondo - A. Albertoni**: Guida tematica per l'opera Isabeau. Musica di Pietro Mascagni. Parole di Luigi Illica. Fiume, Tipografia commerciale S. A. — 8° Pagg. 20. — M. Mus. th. 7442.
852. **Susmel, E.**: Manuale di geografia per uso delle scuole cittadine e medie di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 95. — M. Geo. 610^{rt} — Dalm.

1914.

853. **Annuario** del Circolo letterario di Fiume... 1914. Pagg. 70 + (1). (V. ö. 797.)
854. **Arany, Giovanni**: Ballate. Versione in prosa, con introduzione e note di Francesco Sirola. (Scrittori ungheresi I.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. XIV + 57. — M. P. o. hung. 1313^a — BCF. 40 C 53/14.
855. **Biblioteca Civica di Fiume**. Bollettino delle pubblicazioni di recente acquisto 1913—1914. Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (2) + 21. — M. Hung. 1. 3397^{ae}. — BCF. 19 E 2a^b.
856. **Catechismo, Piccolo** — della religione cattolica. Con permesso dell'autorità ecclesiastica. Budapest, Stephaneum. — 8° Pagg. 140. — M. Catech. 341^{aa}.
857. **Értesítője**, A fiumei... felsőbb leányiskola és leánygimnázium —... Programma della r. u. scuola superiore femminile dello stato e dell'annessovi ginnasio in Fiume. Pubblicato alla fine dell'anno 1913—1914... Fiume, Kereskedelmi nyomda r. t. — 8° — M.
858. **Értesítője**, A fiumei <Klotild-utcai>... leányiskola és kisdédóvóda —... Programma della R. scuola elementare femm. di stato in Fiume <Via Clotilde> e dell'... Istituto Fröbeliano... 1913—1914... (V. ö. 825.)
859. **Értesítője**. A fiumei... polgári fiúiskola XXX. — ...XXX. Programma

- della Regia ung. scuola cittadina maschile dello stato in Fiume... anno... 1913—1914. Fiume, Stab. Art. tip. «Miriam». — 8° — M.
860. **Értesítője**. A fiumei... polgári leányiskola és... XIV. — ... XIV. Programma della R. u. scuola cittad. femm. di stato et dell'annessovi Corso di lavoro... 1913—1915. (V. ö. 827.)
861. **Értesítője**, A fiumei Scarpa-téri... elemi fiú- és leányiskola —... Programma della Reg. ung. scuola elementare maschile e femminile in Fiume <Piazza Scarpa>... 1913—1914... (Fiume) Csendes Lipót ny. Temesvár. — 8° — M.
862. **Értesítője**, A fiumei torrettai... elemi fiú- és leányiskola... állami óvoda —... Programma della Reg. ung. scuola elem. maschile e femminile e dell' annesso Asilo infantile di Torretta, in Fiume... anno... 1913—14... (Fiume) Csendes Lipót ny., Temesvár. — 8° — M.
863. **Gelletich, V.** — **F. Sirola** — **A. Urbanek**: Magyar-olasz és olasz-magyar szótár. Dizionario ungherese-italiano e italiano-ungherese. Fiume, E. Mohovich. I. Magyar-olasz rész... Szerk. Gelletich V. és Sirola F. — 8° Pagg. (8) + 486. — M. 016.416. — BCF. Cons. G 89—90.
(Magyar és olasz előszóval.)
864. **Gigante, Silvino**: Per la nostra scuola, considerazioni e proposte. Con un appendice su l'educazione fisica di Francesco Vergas. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 95. — M. Paed. 8808 g. — BCF. XL C 53/6.
865. **Relazione** e resoconto amministrativo della Società degli amici dell' infanzia in Fiume... 1913... Fiume, «Urania». — Pagg. 33. — Dalm. (V. ö. 760.)
866. **Susmel, Edoardo**: Manuale di geografia per le scuole elementari maschili e femminili della città di Fiume. Approvato da S. E. il r. ung. Ministro del culto e della pubblica istruzione... Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 100 + 2 + 48 t. — BCF. XXXIV a II/1.

1915.

867. **Annuario** della Civica scuola reale superiore di Fiume pubblicato alla fine dell'anno scolastico 1914—1915. Fiume, E. Mohovich. — 8° — M.
868. **Bellen, Giuseppe**: Manuale di navigazione. Fiume, Tip. commerciale s. a. — 4° Pagg. XII + 160. — BCF. XL a 1/28.
869. **Cappellari, G.** - **A. Fonda** - **Cl. Pezelj** — **L. Smoquina**: Il libro di lettura per la quarta classe delle scuole elementari di Fiume. Terza edizione. — Pagg. 418. — M. Paed. 10125lh. — (V. ö. 555.)
870. **Classificazione** degli allievi della Scuola cittadina comunale maschile... in Fiume... anno... 1914—1915. Fiume, E. Mohovich. — 8° — M.
871. **Értesítője**. A fiumei Cambieri-téri... népiskola —... Programma della Scuola elementare masch. dello stato in Fiume <Piazza Cambieri>... 1914—1915... (V. ö. 779.)
872. **Értesítője**. A fiumei... felsőbb leányiskola és leánygimnázium —... Programma della r. u. scuola superiore femminile dello stato e dell'annessovi ginnasio in Fiume... anno 1914—1915... (V. ö. 857.)
873. **Értesítője**. A fiumei... kereskedő tanonciskola... —. XI. Programma

- della Reg. ung. scuola per apprendisti commerciali... 1914—1915... Fiume, Stat. art. tipogr. «Miriam» — 8° — M.
874. **Értesítője**. A fiumei Scarpa-téri... elemi fiú- és leányiskola —... Programma della R. u. scuola elementare masch. e femm. in Fiume <Piazza Scarpa>... 1914—1915... Fiume, E. Mohovich. (V. ö. 861.)
875. **Fonda, A. - C. Minca - L. Smoquina**: Il libro di lettura per le classi quinta e sesta delle scuole elementari di Fiume. Terza edizione. — 8° Pagg. 615. — M. Paed. 10.412 fd. — (V. ö. 781.)
876. **Gelletich, V. - F. Sirola - A. Urbanek**: Magyar-olasz és olasz-magyar szótár. Dizionario ungherese-italiano e italiano-ungherese. II. Dizionario italiano—ungherese... Compilatore: Alessandro Urbanek. — Pagg. (1) + 445 + (1). — (V. ö. 863.)
877. **Gigante, Silvino**: Contributi alla storia di Fiume... Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 12. — BCF. XIX E 2^a/12.
878. **Rozsnyai Gyors nyelvmesterei**... Olasz. Nyolcadik... kiadás... Budapest, A Nyugat nyomdája. — 8° Pagg. 63. — M. Polygl. 383^d. — (V. ö. 948.)
879. **Schneider, Francesco**: Il libro di lettura per la prima classe delle scuole elementari. (Approvato dal r. u. ministero del culto e della pubblica istruzione per le scuole elementari di Fiume...) [Temesvár] Csanádegyházmegyei ny. — 8° Pagg. 70 + (2) + 1 t. — M. Paed. 11802^b. — Dalm.
880. **Storia naturale della regione fiumana**. II. Guido Depoli: I nostri monti. (Estratto da «Liburnia» Anno X, N° 3—6, Anno XII, 1—3, 6, — Anno XIII, 1—6.) Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. (3) + 79 + 4 t. — M. Hung. h. 5600 f. — BCF. XIX E 10^a.

1916.

881. **Annuario della Civica scuola reale superiore di Fiume**... 1915—1916. — (V. ö. 867.)
882. **Articolo di legge XLIII: 1914** concernente le tasse giudiziari e relativa circolare N° 140.800: 1914 emanata per l'entrata in vigore ed esecuzione. Traduzione italiana fatta per cura della r. ung. direzione di finanza di Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 138. — M. Hung. j. 257e.
883. **Classificazione degli allievi della scuola cittadina comunale maschile**... in Fiume... 1915—1916. — (V. ö. 870.)
884. **Classificazione delle alunne della Scuola cittadina comunale femminile e dei Corsi di lavoro in Fiume**... anno... 1915—1916. Fiume, E. Mohovich. — 8°. — M.
885. **Értesítője**, A fiumei Cambieri-téri... népiskola —... Programma della Scuola elementare masch. dello stato in Fiume <Piazza Cambieri>... 1915—1916... — (V. ö. 779.)
886. **Értesítője**, A fiumei... felsőbb-leányiskola és leánygimnázium —... Programma della r. u. scuola superiore femminile dello stato e dell'annesso ginnasio in Fiume... anno... 1915—1916... — (V. ö. 857.)
887. **Értesítője**. A fiumei... keresk. tanonciskola... — XII. Programma della R. u. scuola per apprendisti commerciali... 1915—1916... — (V. ö. 873.)

888. **Értesítője**, A fiumei... <Klotild-utcai>... leányisk. és kisededóvoda — ... Programma della R. scuola elementare femm. di stato in Fiume <Via Clotilde> e dell'annessovi Giardino infantile... 1915—1916... — (V. ö. 825.)
889. **Értesítője**, A fiumei torrettai... elemi fiu- és leányiskola... óvoda — ... Annuario della R. ung. scuola elem. masch. e femm. e dell'annesso Giardino infantile di Toretta in Fiume... 1915—16... Fiume, Stab. art. tipogr. «Miriam», — (V. ö. 862.)
890. **Municipio** di Fiume. Rapporto della commissione per la nuova nomenclatura delle vie e suo operato. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 91. — **Hrom.**
891. **Società** di M. S. Cooperatrice degli addetti al commercio in Fiume. I. Supplemento al catalogo della Biblioteca Sociale. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 12. — **M. Hung.** l. 3397^{ab}.
892. **Tabelle** per un raffronto storico delle diverse denominazioni delle vie e piazze di Fiume. (Allegato al Rapporto della commissione per la nuova denominazione delle vie). [Fiume, P. Battara]. — 8° Pagg. 93—111. — **Hrom.**

1917.

893. **Almanacco** delle famiglie per l'anno 1917. Editore l'Istituto del Sacro Cuore in Fiume. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 48. — **M. Chrlg.** 630^{ba}.
894. **Annuario** della... scuola reale sup... di Fiume... 1916—1917. — (V. ö. 867.)
895. **Banco** operaio fiumano di mutui prestati... Resoconto per l'anno 1916... Fiume, E. Mohovich. — 4° Pagg. (14). — **M. Aprónyomtatvány.**
896. **Classificazione** degli allievi della Scuola cittadina comunale masch... in Fiume... 1916—1917. — (V. ö. 870.)
897. **Classificazione** delle alunne della Scuola cittad. comun. femm. e dei Corsi di lavoro in Fiume... 1916—1917. — (V. ö. 884.)
898. **Compendio** della storia dell'Impero Romano. Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 21. — **M. H. ant.** 432^k.
899. **Értesítője**, A fiumei Cambieri-téri... népiskola — ... Programma della Scuola elementare masch. dello stato in Fiume <Piazza Cambieri>... 1916—1917... — (V. ö. 779).
900. **Értesítője**. A fiumei... keresk. tanonciskola... — XIII. Programma della R. u. scuola per apprendisti commerciali... 1916—1917... Fiume, Kereskedelmi ny. r. t. — V. ö. 873.)
901. **Esercizio, XXI.** — della Banca e cassa di risparmio pel Litorale <Società Anonima> in Sušak 1916. Fiume, Mohovich. — 4° Pagg. (20) — **M. Aprónyomtatvány.**
902. **Host, V.:** A Carlo I. d'Austria IV. d'Ungheria. Fiume, Battara. — 8° Pagg. 8. — **Dalm.**
903. **Schneider, Francesco:** Il libro di lettura per la prima classe delle scuole elementari... Budapest, Franklin Társ. — 8° Pagg. 72. — **M. Paed.** 11802^b.
(Teljesen azonos az 1915-iki kiadással.)
904. **Scuola** comunale di musica-Fiume. Relazione annuale. Anno scolastico 1916—17. Fiume, E. Mohovich. — 8° — **M.**
(A 3—6. lapon G. MARVIN: *Musica e coltura.*)

905. **Società** degli amici dell'infanzia Fiume. S. l., s. s. — 2° Pagg. (4) — **Dalm.**
 906. **Susmel, Edoardo**: Disegno storico della città di Fiume. Fiume, E. Mohovich. —
 8° Pagg. 95. — **BCF.**

1918.

907. **Annuario** della ... scuola reale sup ... di Fiume ... 1917—1918. (V. ö. 867.)
 908. **Bullettino** della deputazione fiumana di storia patria. Vol. IV. Silvino Gigante: Fiume nel secolo 16. (V. ö. 776.) — Pagg. 190. — **BCF.**
 909. **Canti, I** — della patria 1848—1918. Seconda edizione. Fiume, P. Battara. — 8° Pagg. 20. — **Dalm.**
 910. **Értesítője**. A fiumei Cambieri-téri...népiskola — ... Programma della Scuola elementare masch. dello. stato in Fiume <Piazza Cambiéri>... 1917—1918... (V. ö. 779.)
 (Csupán a cimlap kétnyelvű, a szöveg teljesen magyar.)
 911. **Kőrösi, Alessandro**: Grammatica teorico-pratica della lingua ungherese ... Parte prima. 4. edizione. — Pagg. VIII + 143. — M. L. hung. 494^{se}. (V. ö. 439.)
 912. **Marvin, G.**: Lo sviluppo dell'insegnamento musicale a Fiume. <Appunti inediti di storia patria> Fiume, E. Mohovich. — 8° Pagg. 19. — **BCF.**
 XIX E 38/25.
 (K. ny. V. ö. 913.)
 913. **Scuola comunale di musica-Fiume**... 1917—18. (V. ö. 904.)
 (A 3—19. lapon G. MARVIN: *Lo sviluppo dell'insegnamento musicale a Fiume*...)

Év nélkül a XIX. és XX. századból.

914. **Aneddotti, Centomila** —. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
 915. **Arguzie, Centomila** —. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
 916. **Articolo di legge XVIII** dell'anno 1848. Legge sulla stampa che entra in vigore nella città di Fiume... il 1. gennaio 1900. S. l., s. s. — 8° Pagg. 6 + (1) — M. Hung. j. 334^a.
 917. **Articolo di legge XX** dell'anno 1848. Fiume, Mohovich. — (V. ö. 916.)
 918. **Articolo di legge VI.** dell'anno 1876 «sulla giunta amministrativa». Testo valevole per Fiume... — Pagg. 37 + (1) — (V. ö. 916.)
 919. **Articolo di legge LX.** dell'anno 1879. Codice penale ungarico sulle contravvenzioni. Bpest, Egyetemi ny. — (8° 42 l.) — **MKSz.** 1880.
 920. **Articolo di legge V** dell'anno 1886 che provvede per impedire la diffusione della scabbia delle palpebre <trachoma> <Introdotta a Fiume... 1897...> 8° Pagg. 3. — (V. ö. 916.)
 921. **Articolo di legge No I**: 1911. sulla procedura civile. Edizione del r. ung. ministero dell'interno. Traduzione autentica. Budapest, Società in azioni tipografica-editrice. — 8° Pagg. IV + 352. — M. Hung. j. 536ab.
 922. **Barzellette, Centomila** —. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
 923. **Buffonate, Centomila** —. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
 924. **Coltivazione, La** — del tabacco in Ungheria e l'amministrazione della privativa dei tabacchi. (Bpest, M. kir. államnyomda. — 8° 11 l.) — **MKSz.** 1885.
 925. **Considerazioni** sull'amministrazione comunale della città di Fiume. Fiume, Karletzky. — (8° 28 l.) — **MKSz.** 1879.

926. **Crudeli, L.**: L'arte di piacere alle donne. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
927. (**Czink, L.**): Costituzione. S. I., s. s. — 8° Pagg. XVI — **BCF.** XX F 14.
928. Estratto della regola postali e telegrafiche. (Bpest, Hornyánszky V. ny. — 8° 24 l.) — **MKSz.** 1889.
929. **Fonda, Antonio**: Versi. Fiume, Fratelli Karletzky. — 8° Pagg. 125. — **BCF.** XIX F 44.
930. **Guida, Breve** — del regio museo ungherese di agricoltura. Budapest, Pallas. — 8° Pagg. 27 + 4. — **M. Oec.** 794¹.
(Katalógus szerint.)
931. **Impiego, L'** — terapeutico dei purganti salini e l'acqua di Hunyadi János (Saxlehner András 8 r. 54 l.) — **MKSz.** 1889.
932. **Könyvtár, Közhazsnú** —. Olaszul egy óra alatt. Budapest, Athenaeum. — (12° 30 l. — **P.** (1901—1910.)
933. **Kremmer Dezső**: Magyar-olasz dióhéj-szótár. (64° 480 l.) Olasz-magyar dióhéj-szótár. Bpest, Politzer Zsigmond és fia. (64° 476 l.) — **P.** (1901—1910.)
934. **Lanza, Marco**: Del maltrattamento degli animali e dei loro rapporti cogli uomini. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
935. **Libretti per gli spazzacamini.** Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
936. **Matcovich, E.**: Allora e adesso. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
937. **Matcovich, E.**: Cara davvero. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
938. **Matcovich, E.**: La cugina e il cognato. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
939. **Matcovich, E.**: Le perfidie d'un Angelo. Fiume, E. Mohovich. — **Moh.**
940. **Meichsner, A. de**: La telegrafia senza filo. Brevi cenni a completamento delle lezioni di fisica tenute nella Scuola Cittadina. S. I., s. s. — 8° Pagg. 15. — **Dalm.**
941. **Ordinanza** sull'introduzione dei codici penali ungarici in Fiume e suo distretto. (Bpest, Egyetemi-ny. 8° 15 l.) — **MKSz.** 1880.
942. **Pausi E.**: Cenni sommari sul censimento della popolazione di Fiume e suo distretto col 31 dicembre 1900. Fiume. — **Lib.** (1909, 69. l.)
943. (**Petris, Luigi**): Sonetto dedicato al molto reverendo, e chiarissimo signor Steffano Hauser, professore di secondo anno d'umanità, ed interinale direttore nel regio ginnasio di Fiume, in occasione di suo giorno onomastico S. I., s. s. — 2° foglio volante. — **M. Apróny.**
944. **P[illepich], Pietro**: Per il monumento a Giovanni Segantini. Fiume, E. Mohovich. — 8°. Pagg. 8. — **BCF.** 31 a. II/1²⁸.
945. **Regolamento** generale dei provvedimenti per l'indigenza in Fiume. S. I., s. s. — 8° Pagg. 15. — **BCF.** XX B 67.
946. **Romani, Felice**: Lucrezia Borgia. Melodramma in tre atti del signor —, posta in musica dal Signor maestro Gaetano Donizetti. Buda, Dalla tipografia dell'Università. — 8° Pagg. 40. — **M. Mus. th.** 2038.
947. **Romani, Felice**: Norma. Tragedia lirica in due atti di —, posta in musica da Vincenzo Bellini. Pest, Giuseppe Beimel. — 8° Pagg. 42. — **E. Jef.** 2420.
948. **Rozsnyai gyors nyelvmesterei bármely nyelv alapos elsajátítására tanító nélkül.** Olasz. Második javított és bővítve átdolgozott kiadás olasz-magyar-

- német beszélgetésekkel... Italieninische Grammatik... Budapest, Márkus Samu ny. — 8° Pagg. 56. — M. Polygl. 383 d. (V. ö. 740, 878.)
949. **Sonaglio**, Il — delle donne. Fiume, E. Mohovich. — Moh.
950. **Usi di Piazza** in Fiume (edizione 1899)... Fiume, E. Mohovich. — Moh.
951. **Vargyas, Andrea**: Storia degli Ungheresi. Fiume, E. Mohovich. — Moh.
952. **Vass József** nyelvmesterei magán tanulásra. Olasz nyelvtan és társalgókönyv a kiejtés pontos feltüntetésével. Budapest, Márkus Samu. — 8° Pagg. 32. — M. Polygl. 392.
953. **Zambra, P.**: Conferenza su i canti VIII e IX del Paradiso di Dante. Cielo di Venere e particolarmente l'amicizia tra Dante Alighieri e Carlo Martello re titolare d'Ungheria (anni 1294—95). — 8° Pagg. XXII + 1 t. — Dalm. (Német-olasz-magyar nyelven.)

Hírlapok, folyóiratok.

1843.

954. **Eco del Litorale Ungarico**. Foglio bisettimale. Fiume, Frat. Karletzky. Anno I—III, 5 aprile 1843 — 4 apr. 1846: M. 2176. — BCF. XX a 11—13.

1857.

955. **Eco, L'** — di Fiume. Fiume, Rezza 1857—1860. — Kör.

1861.

956. **Gazzetta di Fiume**. 1861.

(A «Giornale» (1865), és a fiumei áll. főgimnázium 1890-iki értesítője szerint létezett lap. Kereszty István 1862 és 1867-ből is említi).

1865.

957. **Giornale di Fiume**. Esce ogni sabbato. Fiume, E. Mohovich. Anno I 1865: BCF.

(Kőrösi szerint 1871-ben egy évig újra megjelent).

1867.

958. **Bilancia, La** —. Giornale politico-commerciale marittimo, Fiume, E. Mohovich. 1872—1918.: BCF. XXX a 1/1—7. — Anno XXXI—LII, 1898—1918: M. 736.

(Kőrösi szerint 1867-ben indult meg).

1869.

959. **Marina e Commercio**. Fiume. 1869—1872. — Kör.

1873.

960. **Rivista Umoristica**. Fiume. 1873—1874. — Kör.

1876.

961. **Studio e Lavoro**. Fiume, Karletzky Ferenc. 1876. — Kör.

1877.

962. **Ficcanaso**. Fiume. 1877. — **Kör**.

1881.

963. **Értesítő** a fiumei kereskedelmi forgalomról. Avvisatore del movimento commerciale in Fiume... Esce ogni giorno, eccetto i giorni festivi. Fiume, Stab. tipo- litografico. I—II. évf. 1881—1882: **M.** 2076.

(Magyar és olasz nyelven).

964. **Varietà**, La —. Fiume, Mohovich. 1881—1896. — **Kör**.

1882.

965. **Fiume**. Kereskedelmi, tengerészeti és társadalmi lap. Giornale commerciale, marittimo e sociale... esce ogni 1° e 15 del mese. Fiume, P. Battara 1882—1892: **M.** 1172.

(Magyar és olasz nyelven).

1884.

966. **Tengermellék, Magyar** —. Kereskedelmi, ipari, tengerészeti és pénzügyi szemle. Szerk. és kiadó-tul. Egidio L. Megj. hav. 4-szer magyar, német és olasz szöveggel. Fiume. — **Ki**.

1885.

967. **Operaio L'** —. Periodico d'istruzione e d'educazione per la classe operaia. Fiume, Battara Anno IV—V, 1888—1889: **M.** 2370.

968. **Rivista di Fiume**. Esce ogni domenica Fiume, F. Karletzky. Anno I—IV, 1885—1888: **M.** 772.

1888.

969. **Artiere**. Fiume. 1888. — **Kör**.970. **Gazzetta della Domenica**. Fiume, Karletzky 1888(?) — **Kör**.

1889.

971. **Voce, La** — del popolo. Giornale quotidiano. Fiume, A. Chiuzzelin & Comp. Anno X—XX, 1898—1907; 1912—1914: **M.** 17. — 1905—1915: **BCF**.

1896.

972. **Vita Fiumana**. Giornale settimanale d'arte, di scienza e di letteratura. Fiume, E. Mohovich. Anno I—II, 1 Novembre 1896 — 10 ottobre 1897: **BCF.** XXIII a 4.

973. **Vita Fiumana**. Numero unico di natale della «Vita Fiumana» giornale letterario illustrato. Fiume, A. Chiuzzelini 25 dicembre 1896: **BCF.** XXXI A 1/23.

1898.

974. **Difesa, La** —. Giornale politico commerciale letterario. Esce ogni domenica. Susák, Giov. Ruddoff. Anno I—II, 1898—1899, — Fiume, Chiuzzelin & Co. Anno I—II, (III—IV,) 1900—1901: **BCF**.

1899.

675. **Avvisatore** ufficiale del municipio di Fiume. Fiume, E. Mohovich. Anno I—XVII, 1899—1915: M. 10476.

1900.

976. **Cuore, Il sacro** — di Gesù e la gioventù abbandonata (Fiume). Kiadja az Instituto di S. cuore di Gesù. Nyom. Mohovich E. II. évf. Megjelenik havonként. — MKSz. 1902.

1902.

977. **Értesítő** ... Avvisatore, Foglio ufficiale del regio ungarico governo maritimo. (Heti melléklet a «La Bilancia» napilaphoz. Supplemento settimanale del giornale «Le Bilancia»). Fiume, E. Mohovich. 1902—1905: BCF.
(Magyar és olasz nyelven.)

978. **Liburnia**. Rivista bimestrate del Club alpino fiumano. Fiume, E. Mohovich. Anno I—XIII, 1902—1914: M. 5269.—1902—1915: BCF. Per 16/0—11.

879. **Popolo, Il** — ... esce ogni giorno. Anno I—XIII, 1902—1914: M. 10991.—1918: BCF.

1903.

980. **Szemle**, Fiumei —. Megjelenik minden vasárnap. Fiume, E. Mohovich. I. évf. 1903—1904: M. 3172.
(Magyar és olasz nyelven. A II. évf. *Fiumei Szemle Rivista di Fiume* címmel.)

1905.

981. **Arco, L'** — romano. Letteratura e varietà. Esce ogni domenica. Fiume, E. Wadas. Anno I. 22 genn. 1905 — 30 apr. 1905: BCF. XXXI a 1/25.

1906.

982. **Impiegato, L'** — (Fiume.) Organo della Società degli impiegati commerciali e privati. Nyomt. Mohovich E. I. évf. Megjelenik havonként.— MKSz. 1907.
(A MKSz. szerint 1911-ben megszűnt.)

983. **Vedetta. La** —. Periodico mensile d'arti, scienze e lettere. Fiume, P. Battara. Annata I—II, 15 Aprile 1906 — Agosto 1907: BCF. XXII a 72.

1907.

984. **Corriere, Il** —. Giornale democratico indipendente. Fiume, Ant. Gius. Dobrovich. Anno I—II, 1907—1908: M. 430. — 1907—1909: BCF. XXXIIIa.

985. **Giovine, La** — Fiume. Giornale politico. Fiume, Art. Novák, Anno I—III, 1907—1909: BCF. — 1908—1910: M. 3560.

(1908-tól E. Mohovich adja ki. A M. Könyv Szemle szerint a IV. évf. 8. sz.-val megszűnt.)

986. **Napló**, Fiumei —. Politikai napilap. Fiume, E. Mohovich I. évf. 1907: M. 3171.
(Magyar és olasz nyelven.)

1909.

987. **Lavoratore, Il** —. Periodico socialista. Esce ogni sabato. Fiume E. Mohovich. Anno I—II, 1909—1910: BCF. — 1910—1911: M. 4434.

(A M. Könyvszemle szerint 1913-ban szűnt meg.)

1911.

988. *Epurazione*, L. — (Fiume) E. Mohovich. Napilap. Megszűnt ebben az évben. — MKSz. 1912.
989. *Fiaccola*, La —. Pubblicazione mensile. Fiume, «Minerva» soc. an. Anno I—IV, 1911—1914: BCF.
990. *Liburnia* (Fiume) (Magyar, horvát, olasz, német) I. é. Megszűnt ugyan ebben az évben. — MKSz. 1912.
991. *Riscossa*, La —. (Fiume) E. Mohovich. Napilap. — MKSz. 1912.
992. *Risveglio*, Il —. Periodico quindicinale illustrato Fiume, Stab. artistico tipografico «Miriam». Anno I—VII, 4 dicembre 1911 — 5 gennaio 1918: BCF. 41 A 2—8. — 1913—1918: M. 5572.

1912.

993. *Giornale*, Il —, politico, commerciale, marittimo, finanziario. Fiume, P. Battara. Anno IV—VI, 1915—1917: M. 4318.
994. *Tipografo*, Il —. Bullettino mensile dell'organizzazione tipografica unghereze per i tipografi di Fiume. Fiume, Tipografia Polinnia. — Anno I—IV, 1912—1915: M. N. libr. 261.

1913.

995. *Giornale cinema* Parigi. Fiume, E. Mohovich. 1913—1914: M. 4714.
(A múzeumi példány a 326. számmal kezdődik.)

N. B. Mindazokat a nyomtatványokat, amelyeket nem láttam eredetiben, hanem csak a cédulakatalogusok, bibliografiák, illetőleg címjegyzékek szerint idézek, (beleértve az esetleges zárójeleket is) betűhíven úgy írtam le, ahogy forrásaimban találtam. A XVIII századi nyomtatványok címlapjainak helyesírásán nem változtattam.

Az opera szöveggönyveknél a zeneszerzőkre vonatkozó (a könyvből merített) adatokat a cím után zárójelben rövidítve közlöm.

Az iskolai értesítőket jelzet és lapszám nélkül adom. Több évre átmenő sorozatos műveknél, iskolai értesítőknél mindig az első azonos címűre utalok vissza, azonban ha a nyomda, lapszám, vagy lelőhelye (esetleg jelzete) változik, akkor ezeket újra közlöm.

A könyvészeti leírásban: a) szerző nélkül megjelent műveknél a címlapon előforduló első nominativus a címszó,

b) formai jelzés: 8° = 25 cm-nél kisebb, 4° = 25—35 cm közötti, 2° = 35 cm-nél nagyobb magasságú könyv.

c) a szerzőre vonatkozó () zárójel a könyvben említett, de nem a címlapon található szerzőt, [] zárójel pedig a könyvben egyáltalán nem jelzett, de más forrásból megállapítható szerzőt jelenti,

d) a mű címében a () zárójel a könyvből merített adatokat jelzi, a < > zárójel a magán a nyomtatványon is meglevő zárójelet adja vissza,

e) a rövidítések közül *Pagg.* a lapszámot, *t.* táblát, *s. l.* hely nélkül, *s. s.* nyomdász nélkül jelent.

Az átnézett gyűjtemények, bibliográfiák és címjegyzékek.

a) Gyűjtemények.

- Budapesten: A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi könyvtárában:
 Szakkatalógusok: *Itin.* — *L. eleg. g.* — *L. lat. f.* — *Mus. th.*
 — *P. o. it.*
 Növedéknapló: 1860—1867, 1897.
 Aprónyomtatványok: 2° 1712—1918; 4° 1712—1918; 8°
 1712—1790, 1842, 1843, 1868.
 A fiumei írók műveinek, valamint fiumei intézmények által
 kiadott munkák cédulái.
 Az átnézett bibliográfiákban *M.* jelzésű művek cédulái.
 A Pázmány Péter Egyetem könyvtárában az *M. V.* cédula-katalógus.
 A Pázmány Péter Egyetem Francia Intézetének könyvtárában az
 olasz művek.
 A Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában az *Olasz irodalom*
 cédula-katalógusa.
 Az Esterházy hercegi levéltárban az opera szövegek könyvek katalógusa.
 Fiumében: A Biblioteca Civica cédula-katalógusa.
 A R. Liceo Ginnasio Dante Alighieri könyvtárában az olasz művek.
 A Dalmartello család könyvtára.
 Hromatka féle könyvkiadó-könyvkereskedés.

b) Bibliográfiák.

- Aktuális kérdések irodalma 38. szám. Olasz-magyar kapcsolatok. Kiadja
 a Fővárosi Könyvtár. Bpest, 1927.
 GULYÁS Pál: Magyar szépirodalom idegen nyelven. Bpest, 1915.
 HAVASS Rezső: Bibliotheca geographica hungarica. Magyar földrajzi
 könyvtár. Budapest, 1927.
 KASTNER Eugenio: Bibliografia dei libri italiani stampati in Ungheria
 (Corvina, Bpest 1924.)
 KERESZTY István: Hírlapok és folyóiratok 1867-ig. Bpest, 1916.
 KISZLINGSTEIN Sándor: Magyar könyvészet 1876—1885. Bpest, 1888.
 KŐRÖSI Sándor - id. SZINNYEI József: Fiume irodalma cikke a Magyar-
 ország vármegyéi és városai, Bpest [1900], című munkában.
 Magyar Könyvszemle. A Magyar nemzeti Múzeum Orsz. Széchényi
 könyvtárának közlönye 1876—1918.
 PETRIK Géza: Magyarország bibliográfiája 1712—1860. I—IV. kötet.
 Budapest, 1888—1892.
 PETRIK Géza: Magyar könyvészet 1860—1875 Budapest, 1885.
 PETRIK Géza: Magyar könyvészet 1886—1900 Budapest, 1912.
 PETRIK Géza és BARCZA Imre: Magyar könyvészet 1901—1910, Buda-
 pest 1928.

SZABÓ Károly: Régi magyar könyvtár II. kötet. Budapest, 1885.

Századok, A Magyar Történelmi Társulat Közlönye. 1867—1900.

SZINNYEI József: Magyar írók élete és munkái. 1—14. kötet. Budapest, 1891—1914.

Ungarische Bibliothek herausgegeben vom Ungarischen Institut an der Universität Berlin. Dritte Reihe Bibliographia Hungariae I—III. Verzeichnis der 1861—1921 erschienenen, Ungarn betreffenden Schriften in nichtungarischer Sprache. (Az I. és II. kötet kiadója, a címlap szerint Gragger Róbert volt) Berlin und Leipzig 1923—1928.

VALENTINELLI, Giuseppe: Bibliografia della Dalmazia e del Montenegro. Zagabria, 1855.

VERESS Andrée: Bibliografia română-ungară I. II. Bucuresti 1931.

ZELLIGER Aloysius: Pantheon Tyrnaviense. Nagyszombat, 1831.

c) Címjegyzékek

A M. kir. *Belügyminisztérium* könyvtárának betűsoros címjegyzéke [Gulyás Pál]. Bpest, 1925.

Biblioteca civica di Fiume. Bollettino delle opere di recente acquisto 1912. Fiume.

Catalogo della *Biblioteca sociale* del Club Alpino fiumano... Fiume, 1911

Az *egri érsekségei* könyvtár szakszerű címjegyzéke. Eger, 1893.

Arsène HOUSSAYE: Le lagrime di Matilde ovvero l'inferno delle passioni, versione dal francese per Fr. Franceschini. Fiume, 1899. (Mohovich cég kiadványainak jegyzéke a borítéklapon.)

A *Kassai Kazinczy Kör* könyvtárának címjegyzéke. Kassa, 1899.

A *Kassai Múzeum* nyilvános könyvtárának címjegyzéke. (Szerk. Rössler Elemér.) Kassa, 1904.

Pótjegyzék a *nagyváradi katonai tudományos egylet* könyvtárának jegyzékéhez. Nagyvárad, 1912.

C. F. POHL: Joseph Haydn, II. Leipzig 1.

Pozsony szab. kir. vdros közkönyvtárának címjegyzéke. Első (1906. évi) pótfűzet. (Szerk. Kumlik Emil.) Pozsony, 1907.

A *Pozsonyi Toldi Kör* könyvtárának címjegyzéke. Pozsony, 1892.

SCHOLTZ János soproni gyűjteményének kéziratos katalógusa.

A *soproni magyar királyi honvéd-főreáliskola* tisztí és tanári könyvtárának címjegyzéke. (Összeállította Mándoky Sándor.) Sopron, 1902.

Könyvek, melyek petrózai TRATTNER I. M. és Károlyi István könyvnyomtató-intézetében Pesten... árultatnak. 1840.

A M. K. *Vallás- és közoktatásügyi minisztérium* könyvtárának címjegyzéke. Bpest, 1910.

NÉVMUTATÓ.

- Acsády, Ignazio. 748.
 Ács Károly. 230.
 Ágoston Antal. 254.
 Albertoni, A. 851.
 Alessandri, Felice. 50.
 Anfossi, Pasquale. 33, 35, 38, 40, 54,
 67, 90.
 Angelis, Pietro di. 93, 94.
 Antony, Gino. 750.
 Apponyi, conte Alberto. 775.
 Arany, Giovanni. 674, 854.

 Barčic, Erasmo. 235, 582.
 Bassi, Callisto. 182.
 Battara, Antonio. 583.
 Battestini, Cosimo. 422.
 Batthyány Teodoro. 445, 504, 611,
 775.
 Beaumarchais. 77.
 Bellen, Giuseppe. 868.
 Bellini, Vinc. 127, 131, 139, 140, 169, 195.
 Benincasa, Bartolomeo. 79.
 Benkő C. (K.) 376a, 396.
 Benyovits, Lodovico. 695.
 Berghoffer, Giuseppe. 387, 390, 415,
 425, 434, 437, 478, 491, 495.
 Bernardino. 675.
 Bertati, Giovanni. 27, 30, 35, 36, 40,
 45, 54.
 Bertoni, Ferd. 63.
 Bescocca, Luigi. 612.
 Bianchi, Francesco. 72, 79.
 Bidera, Emmanuele. 172, 173.
 Boleman, Stefano de. 505.
 Bolla, P. E. 315.

 Bon - Martini, Giac. 104.
 Bonmartinj, Ernesto de. 261.
 Bossi, M. Enrico. 725.
 Botka, Teodoro. 776.
 Bouvier, Alexis. 551.
 Brelich, E. 365a.
 Bresiger, Luigi. 375a, 382a.
 Brusina. 584.
 Brusina, S. 446.
 Bubits, Sigismundo. 460, 492.
 Budinich, A. 321, 353, 374, 447.
 Buono, Michele : 211.

 Calsabigi, Ranieri de. 63.
 Cammarano, Salvatore. 141, 191.
 Cappellari G. 552, 553, 554, 555, 653,
 654, 655, 656, 677, 678, 696, 727,
 764, 777, 778, 869.
 Cassio-Bure, Erminia. 413a, 413b.
 Cassone, Giuseppe. 758.
 Casti, Giamb. 89.
 Cavaliere di Garbo. 750.
 Cimarosa. 56, 61, 64, 68, 70, 71, 78, 87.
 Cimiotti, L. G. 776, 822, 843.
 Ciotta, Giovanni. 260, 271, 282, 355.
 Coltellini, Marco. 57.
 Condu, Polizoj. 74.
 Conradino, Carlo. 662.
 Conti. 75.
 Cortesi, Plinio. 289.
 Crudeli, L. 926.
 Császár, Francesco. 116.
 Czigler, Ignatio. 216.
 Czink L. 390a, 927.
 Czink, Lodovico. 563, 586, 756.

- Dainero, Tommaso. 357.
 Dall'Asta, Stanislau. 355, 449.
 Dalmartello, A. 369a.
 D'Arcano, Aurora. 679.
 Deák, Francesco. 237, 238, 425.
 Dedek, Lodovico Crescenzo. 588.
 Defant, Guiseppe. 363.
 Defranceschi, Valente. 264.
 Delavigne. 182.
 Depoli, Attilio. 843.
 Depoli, Guido. 718, 774, 776, 822, 843,
 Depoli, Pasquale. 380, 752. [880].
 Dillher, padre. 822.
 Diodati, Giuseppe Maria. 70, 71.
 Ditters, Carlo, de Dittersdorf. 22, 25, 26.
 Divald, Cornelio. 805a.
 Domini, Vincenzo. 222, 226, 239, 247,
 267, 268, 275.
 Donáth, Emerico (Imre). 364, 396, 432,
 450, 451, 493, 535, 680.
 Donizetti, Gaet. 126, 138, 170, 172, 173,
 180, 191, 199, 202.
 Draveczy, Francesco. 91.
 Dumas, Alessandro. 227.
 Eötvös, Giuseppe di. 174.
 Fabris, Girol. 144.
 Feggejo. 5.
 Feichtinger, Alessio de. 391, 405a, 406,
 407, 408, 416, 417, 426, 436, 467, 480.
 Ferretti, Giacomo. 117, 145, 175.
 Fest, A. 375, 398, 434, 458, 591, 592,
 593, 622, 624.
 Fest Kálmán. 383.
 Filippo, San — Neri. 500.
 Filli, Giovanni. 275a.
 Fonda, A. 552, 553, 554, 555, 653,
 654, 655, 656, 677, 678, 696, 727,
 764, 777, 778, 781, 784, 869, 875.
 Fonda, Antonio. 651, 684, 756, 929.
 Fraknoi, Guglielmo. 661.
 Frangini, A. 639.
 Friberth, Carlo. 21.
 Frolo, G. L. 269.
 Fulvi, Antonio. 231.
 Galuppi, Baldassare. 6.
 Gauss, V. 376.
 Gazzaniga, 27, 30, 36.
 Gelletich, Nicolo. 625.
 Gelletich, V. 754, 863, 876.
 Gerő, Edm. 805a.
 Gerő, Ernesto. 830.
 Ghiczy, Colomanno de. 712.
 Giacich, Ant. Felice. 160, 228, 232,
 240, 248, 296, 297, 298, 304, 319,
 328, 329, 356, 365, 399.
 Gigante, Riccardo. 776, 822, 843.
 Gigante, Silvino. 685, 776, 782, 785,
 820, 822, 833, 843, 847, 864, 877, 908.
 Giordano, G. 713.
 Giovannini, Pietro. 48.
 Goldoni, Carlo. 5, 6, 16, 18, 23, 88.
 Gradi, Nicolo. 256.
 Grandi, Tommaso. 31.
 Grassi, Paolo. 686.
 Gresits, Massimiliano. 290, 295, 330,
 331.
 Grossich, Antonio. 359, 510, 767.
 Grosso, Giulio. 264.
 Guglielmi, Pietro. 29, 62.
 Györök, L. G. 344.
 Gyulai, Paolo. 434, 437.
 Harasim, Gemma. 714.
 Hasse, Adolph. 3, 7.
 Haydn, Gius. 12, 16, 18, 20, 21, 32,
 37, 46, 47, 51.
 Herczeg, Francesco. 754.
 Hoffmann, Antonio. 42, 49.
 Honti Rezső. 848.
 Horváth, Rodolfo. 755.
 Host, V. 831, 902.
 Houssaye, Arsène. 567.
 Illica, Luigi. 851.
 Innocenzo, Papa. 768.
 Jókai, Maurizio. 282a, 360, 365a, 376.
 426a, 438, 626.
 Jomelli. 9.

- Kaiser, Carlo. 715.
 Kalóz J. Endre. 540, 541.
 Kaposi, Giuseppe. 807.
 Kavulyák G. 376a, 396.
 Kiss, Paolo, de Nemeskér. 137.
 Klapka, Teresa. 120.
 Kobler, Giovanni. 511.
 Kohányi Zoltán. 832.
 Kovács, Giulio. 808.
 Kőrösi, Alessandro (Sándor). 439, 453,
 455, 468, 469, 663, 783, 911.
 Kremmer Dezső. 933.
 Krismann, Antonio. 193.
 Kritza, St. 537.
 Kropp, Guglielmo. 283.

 Lanza, Marco. 934.
 La Porte. 59.
 Lázár Béla. 805a.
 Lemouton, K. János. 113, 129.
 Lengyel, Giov. (János). 366, 376a.
 Littrow, Enrico de. 273, 291.
 Livigni, Filippo. 28, 67, 90.
 Lorenzi, Giambattista. 64.
 Louvier, Clemente. 640, 664.
 Lyka, Carlo. 805a.

 Madách, Emerico. 756.
 Mainardi, padre. 822.
 Mangold, Lod. 784.
 Mariani, Tomaso. 17.
 Marini, Girolamo Maria. 194.
 Marsecia Zuane de la. 848a.
 Martinolic, Giuseppe. 427.
 Marvin, G. 904, 912, 913.
 Mascagni, Pietro. 851.
 Massoneri, Gustavo. 543.
 Matcovich, E. 292, 936, 937, 938, 939.
 Matcovich, Paolo. 299, 314, 400.
 Matisz, Giovanni (János). 441, 520,
 538, 544, 568, 569, 584, 641, 716.
 Maylender, Michele. 521.
 Mazuranic, Giovanni. 315.
 Mazzola, Caterino. 39.
 Medanich, Ignazio. 188.

 Meichsner, Arturo. 616, 627, 940.
 Meller, Simone. 805a.
 Mercadante, Sav. 119, 186, 187.
 Merényi, Lipót. 203, 206.
 Messi, A. G. (Antal). 220, 265.
 Metastasio, Pietro. 3, 4, 9, 32, 52, 82.
 Meyerbeer, Giacomo. 182.
 Miklós Elemér. 725.
 Milic, Vincenzo. 242.
 Milton. 725.
 Minca, C. 781, 875.
 Mittner, Zoltán. 809, 819.
 Mohovich, Emidio. 270, 333.
 Moretti, Ferd. 58.

 Nacinovich Ermanno. 392.
 Nacinovich, Ernesto. 456.
 Negovetich, Arturo. 517.
 Nicolaj, Ottone. 194.
 Nusser, Edoardo. 346.

 Okrucky Justinian. 251.
 Oldal József. 249.
 Olivieri, Guglielmo. 118.
 Ossoinack, Luigi. 522.
 Óváry, Leopoldo. 661, 667, 757.

 Paisiello. 28, 69, 77, 83, 89.
 Paleocapa, Pietro. 207.
 Palóczy Lipót. 409, 643.
 Palomba, Giuseppe. 78.
 Pasotti, Ferdinando. 787.
 Pasquini, Claudio. 7.
 Pauer, G. C., de Budahegy (Carlo
 Giovanni). 252, 293.
 Pauletig, Luigi. 810, 834.
 Pausi. 367.
 Pausi E. 942.
 Pepoli, C. 195.
 Pepoli, Sigerio Girolamo de. 2.
 Perci, Maurizio. 368.
 Perini, Gasparo. 125.
 Peterin, G. 307.
 Petőfi, Alessandro (Sándor). 671, 758,
 812.
 Petris, Luigi. 943.

- Petrosellini, Giuseppe. 33, 68.
 Pezels, Cl. 552, 553, 554, 555, 653,
 653, 655, 656, 677, 678, 696, 727,
 764, 777, 778, 869.
 Philippini, de. 91.
 Piave, F. M. 210.
 Piccini, Niccolò. 23.
 Pillepich Pietro. 769, 813, 944.
 Pirker, F. I. 3.
 Pizzetti, R. 382.
 Pola, Cavalier. 119.
 Polacco, Luigi. 334, 361, 362.
 Poldrugo, Vincenzo 668.
 Polonio-Balbi, Michelangelo. 419, 545,
 570.
 Porta, Nunziato. 47.
 Prati, Alessio. 65.

 Ricci, Luigi. 123, 128, 175, 185.
 Riccotti, Arrigo. 648.
 Riegler, Aless. 429.
 Romani, Felice. 126, 127, 131, 138,
 139, 140, 169, 170, 180, 185, 202,
 946, 947.
 Rossi, Egisto. 693, 776.
 Rossi, Gaetano. 122, 128, 181, 186,
 187.
 Rossini. 117, 122, 145.
 Roszner Ervin, roseneggi báró. 692.
 Roth Samu (Samuele). 429, 441, 568.
 Rozsnyai. 605, 740, 878, 948.
 Russi, Oscarre. 741.

 Sacchini, Antonio. 17, 24, 34.
 Salieri, Antonio. 39.
 Sarti, Gius. 31, 48, 52, 58, 60, 88.
 Schittar, Mario. 411, 421, 848a.
 Schlemmer, Ant. Carlo. 816.
 Schlemmer, Carlo. 430, 431.
 Schneider, Francesco. 809, 879, 903.
 Scribe. 182.
 Senizsa, G. 484.
 Sforzina, Matteo. 464.
 S., G. 188.
 Siffredo, László. 694

 Sigerio, Girolamo, de Pepoli. 2.
 Sirola, Francesco. 671, 674, 698, 742,
 812, 863, 876.
 Skurla, Stefano. 309.
 Smoquina, L. 552, 553, 554, 555, 653,
 645, 656, 677, 678, 696, 727, 777,
 778, 781, 784, 869, 875.
 Solera, Temistocle. 212.
 Somogyi Ede. 485, 501, 743.
 Spagnolo, Giovanni. 183.
Sprung, Antonio. 120.
 Stablinger, Mattia. 53.
 Sugár, Edmondo. 851.
 Sulek, Bogoslavo. 244.
 Susmel, Edoardo. 838, 852, 866, 906.
 Szabó, A. 426a.
 Szabó, Samuele. 438, 650, 651.
 Szalay, Lad. 244a.
 Szász, Carlo 671.
 Szaváry Antal. 215.
 Szépvári, György. 205, 208, 253.
 Szigvártó Z. 376, 396.
 Szuppán, Guglielmo. 487.

 Takács Zoltán, felvinczi. 805b.
 Tassi, Niccolò). 34.
 Tomich-Merlato, Mario. 705.
 Tommaseo, Nicolo. 245, 266.
 Tompa, [Mihály]. 671.
 Tomsich, Vincenzo. 325, 337, 394.
 Torcoletti, Luigi Maria. 745, 746, 818.
 Tottola, Andrea Leone. 123.
 Trajetta, Tommaso. 45.
 Tuchtan, St. 819.

 Urbanek, Aless. 729, 863, 876.

 Valentinelli, Guiseppe. 219, 250.
 Varga, Otto (Ottone). 458.
 Vargyas, Andrea. 951.
 Vass József. 952.
 Vassilich, Giuseppe. 706, 724.
 Ventura, Lionello. 311.
 Venturini, Domenico. 525.
 Verardini, Enrico. 280.

- Verdi. 210.
 Verzenassi, vva Giuseppina. 747.
 Vicentini, R. A. 287.
 Villanis, Luigi Alberto. 725.
 Vio Antal (Antonio). 695, 863.
 Visconti, Giov. Morando. 1.
 Vito, SS. — e Modesto. 631.
 Vörösmarty, Michele (Mihály). 246,
 317, 820.
 Vukassovich. 98.
 Zambra Alajos 723, 805b.
 Zambra, Pietro, 395, 405. 426a, 458,
 502, 507, 566, 576, 650, 651, 953,
 Zanella, Riccardo. 796.
 Zängerle, Pietro. 339.
 Zenere, Valerio. 13, 14.
 Zeno, Apostolo. 75, 86.
 Zichy, Michele. 756.
 Zrinyi, Nicolo. 742.

RIASSUNTO.

La letteratura italiana d'Ungheria forma un capitolo interessante, ma trascurato finora, delle relazioni italo-ungheresi. Se ne occupa l'autrice di queste pagine, la quale, come primo passo, ha voluto darci la bibliografia di questa interessante letteratura, la quale studiata attentamente secondo i generi d'arte e secondo i luoghi della pubblicazione, le ha permesso di giungere alle seguenti conclusioni:

1. La prima pubblicazione italiana d'Ungheria è una carta geografica della Transilvania, con spiegazioni italiane, pubblicata a Nagyszeben nell'anno 1699.

2. Gli stampati italiani d'Ungheria prendono uno sviluppo considerevole solamente nella seconda metà del secolo XVIII. Questo fenomeno è dovuto a due fatti; l'opera italiana, e l'annessione della città di Fiume al Regno d'Ungheria.

L'opera italiana non tarda molto a varcarsi i confini della Penisola, e attraverso la Corte di Vienna, penetra nel sec. XVIII anche in Ungheria, conquistandosi le simpatie dell'alta nobiltà. I Principi Eszterházy fanno costruire un teatro nel loro castello di Kismarton, e nella seconda metà del Settecento vi si allestiscono regolarmente opere italiane. Gli stampati italiani pubblicati in Ungheria in questo tempo sono per la maggior parte «libretti» di opere italiane rappresentate sui principali teatri privati e pubblici dell'epoca.

L'annessione della città di Fiume al Regno d'Ungheria ha luogo nell'anno 1779. I nuovi cittadini ungheresi di lingua italiana non erano numerosi, ma vantavano una vecchia e profonda cultura italiana. Per cui, dall'inizio del secolo XIX, la letteratura italiana d'Ungheria mira a soddisfare le esigenze politico-amministrative e culturali dei nuovi cittadini. L'autrice studia questa letteratura fino all'anno 1918, quando Fiume cessa di appartenere all'Ungheria, non trascurando le pubblicazioni di carattere ufficiale ed ufficioso, quali le raccolte dei decreti del Magistrato della Città, dei decreti ministeriali e delle leggi, i libri scolastici ecc. Ma la cittadinanza di Fiume aveva anche speciali esigenze letterarie, le quali alimentano una vera letteratura italiana, ed anche dialettale.

Questa letteratura, pur derivando dalla grande letteratura dell'Italia, ha un carattere particolare, manifestando essa le idee ed i sentimenti della specifica anima fiumana. L'autrice studia anche la stampa di Fiume, che cominciata relativamente abbastanza tardi, nel 1843, vanta fino al 1918, ben quarantuno tra giornali e periodici italiani.

Gli stampati italiani pubblicati in Ungheria, rintracciati dall'autrice nelle biblioteche che ebbe agio di studiare e nelle opere di bibliografia, ammontano finora a 1020 pezzi. Il suo lavoro naturalmente non può considerarsi come completo, ma essa ritenne opportuna la pubblicazione del materiale faticosamente raccolto, considerandolo come punto di partenza e di appoggio per nuove ricerche che dovranno chiarire ancor meglio questo interessante capitolo delle relazioni intellettuali italo-ungheresi, ed agevolare il compito di chi si accingerà a scriverne la sintesi storica.

